

CORPORATE **SOCIAL
RESPONSIBILITY**

VERSLAG 2010

Rapportagescope

Activiteit	Entiteit	Financieel	Waardeketen	Maatschappij	Veiligheid	Medewerkers	Milieu
Corporate	Boskalis	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Baggeren & Grondverzet		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Harbour Towage	SMIT	✓	✓	✓			
Salvage, Transport & Heavy Lift		✓					
Terminaldiensten		✓					
	Lamnalco	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Maritieme Infrastructuur	Archirodon	✓					

Duurzaam en verantwoord ondernemen is een integraal onderdeel van de wijze waarop Koninklijke Boskalis Westminster N.V. haar werkzaamheden uitvoert. Wij leggen in het Corporate Social Responsibility (CSR)-verslag verantwoording af over onze economische, sociale en milieuprestaties conform de internationale richtlijnen van de Global Reporting Initiative (versie G3). In 2009 publiceerden wij ons eerste CSR-verslag. In lijn met ons ambitieniveau hebben wij de scope dit jaar verbreed.

Naast de activiteit Baggeren & Grondverzet nemen we in dit verslag de activiteiten van onze 50%-deelneming Lamnalco (Terminaldiensten) mee.

In 2010 is onze aandacht sterk gericht geweest op de voorbereiding van de integratie van de SMIT-activiteiten. Processen en systemen zullen in 2011 op elkaar worden afgestemd. We nemen SMIT volledig mee in de financiële rapportage maar beperken ons tot een rapportage over de kwalitatieve SMIT-data in de rest van dit verslag.

De activiteiten van onze 40%-deelneming Archirodon (Maritieme Infrastructuur) laten we buiten beschouwing en behandelen we uitsluitend in onze financiële rapportage. Archirodon valt buiten de scope van het CSR-verslag wegens de aard van het belang (minderheidsdeelneming) en de mate waarin wij in staat zijn invloed uit te oefenen op het CSR-beleid.

De indeling van dit verslag

- In het hoofdstuk *Wie wij zijn* staan ons profiel en de financiële prestaties van Boskalis samengevat. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar ons financiële jaarverslag, dat ook op onze website is gepubliceerd.
- Het hoofdstuk *Waardeketen* is uitgebreid ten opzichte van 2009 met de activiteiten van SMIT en Lamnalco.
- Over de economische en ecologische impact van onze activiteiten op de maatschappij doen wij verslag in het hoofdstuk *Maatschappij*. In dit hoofdstuk geven wij ook aan op welke wijze wij onze sociale betrokkenheid bij de maatschappij getoond hebben in 2010.
- In onze sociale prestaties heeft het aspect *Veiligheid* een prominente plaats; het is onlosmakelijk verbonden met onze activiteiten. Aan dit onderwerp wijden wij daarom evenals in 2009 een apart hoofdstuk.
- Ons sociale beleid is gericht op alle medewerkers die bij ons in dienst zijn. Hierover doen we in het hoofdstuk *Medewerkers* uitgebreid verslag.
- In het hoofdstuk *Natuur & Milieu* gaan we in op de maatregelen die wij nemen om de impact van onze operationele activiteiten en van onze kantoororganisatie op natuur en milieu te beperken.

Dit CSR-verslag is tot stand gekomen onder toezicht van de Raad van Bestuur van Boskalis. Het is samengesteld door een multidisciplinair CSR-team met vertegenwoordigers uit de hele organisatie.

Dit CSR-verslag is gebaseerd op relevante parameters die passen bij onze strategie en activiteiten evenals op beschikbare data. In de GRI-tabel op pagina 81 geven wij expliciet aan over welke indicatoren wij rapporteren.

Van dit verslag is een Engelse vertaling beschikbaar. In geval van verschillen tussen beide versies prevaleert de Nederlandse tekst.

Dit verslag is CO₂-vrij geproduceerd en gedrukt op 100% gerecycled FSC-papier

*De Queen of the Netherlands
aan het werk op de Malediven.
In 2010 werd de ophoging van
vier eilanden ter bescherming
van de lokale bevolking
succesvol afgerond*

Inhoudsopgave

Rapportagescope	<i>(binnenkant omslag)</i>	Medewerkers	44
Verklaring van de CEO	6	Integratie Boskalis-SMIT	44
Wie wij zijn	8	HR-organisatie	44
Profiel	8	Informatie over het medewerkersbestand	45
Activiteiten	8	Opleiding en ontwikkeling	47
Strategie	9	Werving & selectie en verloop	53
Belangrijkste cijfers en resultaten	10	Arbeidsvoorwaarden	54
Organisatie en corporate governance	11	Welzijn en vitaliteit	54
Integriteit	12	Thematekst: Integratie Boskalis en SMIT:	56
Thematekst: Kruisbestuiving Boskalis en SMIT komt op gang	14	Natuur en Milieu	60
Waardeketen	16	Taskforce Emissies en klankbord Duurzaamheid	60
Verantwoordelijkheid in de waardeketen	16	CO ₂ -emissies	61
Thematekst: Early Contractor Involvement	18	Maatregelen om negatieve impact te voorkomen	62
Maatschappij	22	Thematekst: Havenbedrijf Rotterdam spant zich in voor ecodesign	76
Onze stakeholders	22	Ambitie	80
Onze maatschappelijke bijdrage	24	GRI-tabel	81
Thematekst: Minder plastic in de oceanen	30	Bijlage	82
Veiligheid	34	HR-tabellen — SHE-Q tabellen — Tien jaren overzicht —	
Veiligheidsdoelstellingen	34	Juridische structuur — Verklarende woordenlijst	
Certificering	35		
Incidentmeldingen	35		
Ongevallenanalyse	35		
Instrumenten ter verbetering van de veiligheidsprestaties	37		
Thematekst: Boskalis introduceert veiligheidsprogramma NINA	40		

Verklaring van de CEO

Geachte lezer,

Voor u ligt het tweede CSR-rapport van Boskalis. Het afgelopen verslagjaar heeft in belangrijke mate in het teken gestaan van de fusie met SMIT en de voorbereiding op de integratie van de SMIT-activiteiten. Door de fusie met SMIT is een van de grootste maritieme dienstverleners ter wereld ontstaan. Wij hebben intensief gewerkt aan de integratieplannen om zo snel mogelijk de vruchten te kunnen plukken van onze gezamenlijke slagkracht. Het stemt positief dat, zelfs al vooruitlopend op de formele integratieplannen, onze medewerkers elkaar overal ter wereld opzochten en er samen op uit trokken in de markt. In de praktijk blijkt dat we elkaar goed aanvoelen en aanvullen. Voor onze klanten kunnen we extra toegevoegde waarde bieden met een completere, complementaire keten van maritieme diensten en know how.

De nieuwe constellatie heeft uiteraard ook gevolgen voor de opzet en samenstelling van ons CSR rapport. Wij hebben ons veel moeite getroost om de kwalitatieve data van de SMIT activiteiten mee te nemen in dit rapport.

Naast de activiteit Baggeren & Grondverzet, waartoe we ons vorig jaar hebben beperkt, zijn vanaf dit jaar ook de prestaties van onze 50%-deelneming Lamnalco in de rapportage opgenomen.

We realiseren ons dat we hiermee eerste stappen hebben gezet en dat we nog vele stappen te zetten hebben om de CSR-rapportage te vervolmaken. Het is een forse uitdaging gebleken om de processen, systemen en rapportages op elkaar af te stemmen. Onze intentie is om hiermee in 2011 verdere voortgang te boeken, opdat we de betrouwbaarheid, eenvoud en consistentie van de rapportages verbeteren. Gegeven de complexiteit van de materie dient de zorgvuldigheid daarbij voorop te staan.

We gaan weloverwogen om met de belangen van onze stakeholders. Onze klanten bieden wij hoogwaardige kwaliteit en innovatieve oplossingen, waarbij wij rekening houden met hun economische, sociale en milieudoelstellingen.

Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal, hun deskundigheid en vakmanschap zijn een voorwaarde voor ons gezamenlijke succes. Wij hechten daarom grote waarde aan een toekomstgericht personeelsbeleid, waarin ontplooiing en ontwikke-

ling, veiligheid en gezondheid, en een volwaardig pensioen belangrijke speerpunten zijn. In dat kader past ook de vrijwillige, eenmalige storting in het SMIT Pensioenfonds door Boskalis van een bedrag van circa € 30 miljoen waarmee de anders noodzakelijke korting van de pensioenrechten per 1 januari 2011 kon worden voorkomen.

Voor onze aandeelhouders zetten we in op het zorgvuldig managen van onze reputatie en streven wij waardecreatie na op een verantwoorde wijze. Uiteraard hebben we een rol in de lokale gemeenschappen waar wij werk uitvoeren of permanent aanwezig zijn met onze mensen en materieel. We zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid en dragen naar vermogen bij aan welvaart en welzijn van de mensen in de betreffende locaties of leefgemeenschappen. Onder meer door hen zorgvuldig te informeren over onze activiteiten ter plekke en de eventuele impact op natuur en milieu.

Van de meerjaren ambities die we vorig jaar hebben geformuleerd, hebben we in dit bewogen jaar op een aantal punten belangrijke stappen gezet.

Een van deze doelstellingen betrof het vergroten van het veiligheidsbewustzijn. Daarvoor hebben we in 2010 het nieuwe veiligheidsprogramma NINA geïntroduceerd waarover u meer kunt lezen in het hoofdstuk Veiligheid. Met NINA zetten wij een zeer belangrijke stap om de veiligheidscultuur binnen onze onderneming structureel en duurzaam te verbeteren.

Verder hebben wij de rapportage over CO₂-emissies in onze activiteit Baggeren & Grondverzet verbreed van de centrale vloot naar het decentrale varende materieel. Bovendien rapporteren we nu ook over CO₂-emissies van de Lamnalco-vloot. Tevens zijn wij nu in staat het energieverbruik op onze grotere kantoorlocaties binnen onze activiteit Baggeren & Grondverzet en Lamnalco wereldwijd te rapporteren.

Met leveranciers voeren wij op individuele basis een dialoog over de verduurzaming van de keten. In voorkomende gevallen leidt dit tot aanpassing van het assortiment van de leverancier -of tot gezamenlijke onderzoek naar duurzame oplossingen zoals de hybride sleepboot van SMIT of het gebruik van duurzame smeermiddelen. Wij zijn van plan deze dialoog in 2011 verder vorm en inhoud te geven.

Soms maken we minder voortgang dan we zouden willen. Zeker in een internationaal opererende organisatie als de onze stuiten we op allerlei hindernissen binnen en buiten het bedrijf die we moeten overwinnen. Het ontbreken van één standaard voor CO₂-uitstoot per productie-eenheid, verschillen in wet- en regelgeving in de landen waar wij actief zijn, maar ook culturele diversiteit zijn daar de voorbeelden van.

Maar het is positief te kunnen constateren dat we, ondanks de uitdagende marktomstandigheden en ondanks alle aandacht die het fusieproces met SMIT heeft geleverd, we in ons tweede verslagjaar veel voortgang hebben geboekt, in de breedte, en in de diepte. Daarmee hebben we in het jaar van ons honderdjarig bestaan het fundament gelegd voor de duurzame uitbouw van ons prachtige bedrijf.

Kort na de dagtekening van dit verslag bereikte ons het nieuws van het plotselinge en betreurenswaardige overlijden van onze gewaardeerde President-Commissaris, de heer H. Heemskerk. Sinds zijn benoeming als lid van de Raad van Commissarissen in 2006 heeft de heer Heemskerk met zijn brede bestuurlijke ervaring, grote belangstelling en warme betrokkenheid een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van ons bedrijf. In zijn hoedanigheid als President-Commissaris heeft de heer Heemskerk een belangrijke, bindende rol gespeeld in het vernieuwen, versterken en leiden van de Raad van Commissarissen. Wij zullen hem herinneren als een betrokken, inspirerende en gedreven persoonlijkheid.

Peter Berdowski
16 maart 2011

Wie wij zijn

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. (Boskalis) is een toonaangevende dienstverlener op het gebied van baggeren, maritieme infrastructuur en maritieme en terminaldiensten. De activiteiten van Boskalis zijn Baggeren & Grondverzet, Harbour Towage (via SMIT), Salvage, Transport & Heavy Lift (via SMIT), Terminaldiensten (via SMIT en onze 50%-deelneming Lamnalco) en Maritieme Infrastructuur (via onze 40%-deelneming Archirodon).

Boskalis concentreert zich op de markt voor olie en gas, de markt voor havens en de markt voor landaanwinning en kustbescherming. Deze spreiding geeft ons zowel een solide basis als de flexibiliteit om een breed scala aan projecten te kunnen verwerven en zorgt voor uitstekende vooruitzichten op evenwichtige groei. De vraag naar onze diensten wordt gedreven door stijgende energieconsumptie, groei van de wereldhandel, wereldbevolkingsgroei en klimaatverandering.

Onze voornaamste opdrachtgevers zijn oliemaatschappijen, havenexploitanten, overheden, rederijen, internationale projectontwikkelaars, verzekeraars en mijnbouwbedrijven. Boskalis levert klanten een breed spectrum aan diensten binnen de keten van ontwerp, projectmanagement, uitvoering en doorlopende dienstverlening.

Boskalis heeft ongeveer 14.000 medewerkers, inclusief ons aandeel in de partnerbedrijven zoals Lamnalco en Archirodon. We zijn actief in meer dan 65 landen in zes werelddelen. Onze veelzijdige vloot bestaat uit meer dan 1.100 schepen en werktuigen. Het hoofdkantoor is gevestigd in Papendrecht, Nederland. Het aandeel Koninklijke Boskalis Westminster N.V. staat sinds 1971 genoteerd op de Amsterdamse beurs en maakt thans deel uit van de AEX-index op de NYSE Euronext Amsterdam.

Activiteiten

Baggeren & Grondverzet

Alle voorkomende activiteiten die te maken hebben met nat en droog grondverzet zijn van oorsprong de kernactiviteit van Boskalis. Daaronder vallen de aanleg en onderhoud van havens, aanwinning van land en bescherming van kusten en oevers. Verder bieden we specialistische diensten waaronder offshore dienstverlening, droge infrastructuur en grondverbetering, rotsfragmentatie onder water, milieuactiviteiten en engineering. Dankzij ons multidisciplinaire aanbod kunnen wij grootschalige, complexe projecten aannemen en uitvoeren. Door onze mondiale spreiding, grote vakmanschap, veelzijdige state-of-the-art vloot en onze bewuste focus op kosten zijn wij een wereldmarktleider in Baggeren & Grondverzet.

Harbour Towage

In enkele van de grootste havens ter wereld verlenen wij assistentie aan binnenkomende en uitgaande zeeschepen. SMIT heeft met deze activiteit een uitstekende reputatie opgebouwd en beschikt

over een veelzijdige vloot van meer dan 200 sleepboten. Het gaat bijvoorbeeld om de assistentie van RoRo-schepen, olie- en chemicaliëntankers, containerschepen, koelschepen en stukgoedschepen. SMIT is met haar sleepdiensten onder andere actief in Nederland, Argentinië, België, Canada, Brazilië, Indonesië, Maleisië, Panama, China, Taiwan, Singapore en het Verenigd Koninkrijk.

Salvage, Transport & Heavy Lift

Het bergen van schepen, het opruimen van wrakken, het transporteren van zware ladingen en het leveren van zware hijswerkzaamheden met drijvende bokken zijn specialistische activiteiten die we met SMIT bieden. SMIT is in staat om op ieder moment waar dan ook ter wereld schepen in gevaar te assisteren. Dit gebeurt vanuit vier strategische locaties: Houston, Kaapstad, Rotterdam en Singapore. Het opruimen van wrakken is nodig wanneer een wrak het scheepvaartverkeer hindert of gevaar voor het milieu oplevert. SMIT beschikt over de hoogwaardige technologie en expertise om gevaarlijke stoffen als bunkerolie uit wrakken te verwijderen om milieuverontreiniging te

voorkomen. SMIT opereert een gevarieerde vloot van transportbakken voor het vervoer van onder andere civiele bouwwerken, kranen, offshore bouwwerken en andere zware ladingen. Ook verhuurt SMIT grotere en kleine werkschepen aan met name de olie-industrie. Verder voert zij in geselecteerde regio's zware hijswerkzaamheden uit met drijvende bokken die een hijsvermogen hebben variërend van 400 tot 3.200 ton.

Terminaldiensten

Voor de exploitatie en het beheer van onshore en offshore terminals bieden wij via SMIT en Lamnalco (50% deelneming) een totaalpakket aan diensten. Ondersteuning bieden bij het aan- en afmeren van olie- en gastankers is daarbij de kernactiviteit. Aanvullende ondersteunende diensten zijn loodsdiensten, inspectie en onderhoud onder water, vast- en loskoppelen van terminalaansluitingen, brandbestrijding, escortering, vervoer van bemanningen en goederen en het gebruik van bunkervaartuigen. Daarnaast assisteren wij ook bij het operationele marine management van een terminal. Het opleiden en trainen van lokale medewerkers is vaak onderdeel van de activiteiten.

Maritieme Infrastructuur

Archirodon is onze strategische partner (40% deelneming) op het gebied van maritieme infrastructuur. Als maritiem aannemer heeft Archirodon uitgebreide ervaring met het ontwerpen en bouwen van kademuuren, aanlegsteigers, golfbrekers en olie- en gasterminals. Daarnaast is het bedrijf een allrounder op de markten

voor civiele infrastructuur en industriële installaties. Archirodon bouwt bijvoorbeeld waterzuiveringsinstallaties, rioleringen, dammen, bruggen, krachtcentrales, ontziltingsinstallaties en pompstations in voornamelijk het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Het bedrijf heeft een uitstekende staat van dienst als het gaat om het uitvoeren van multidisciplinaire projecten. In dit CSR-verslag betrekken wij Archirodon uitsluitend in onze financiële rapportage (zie pagina's 9-10 van dit verslag).

Strategie Focus, Optimize, Reinforce, Expand

Met het samengaan van Boskalis en SMIT is een van de grootste internationale maritieme ondernemingen ter wereld ontstaan. Om richting te geven aan het bedrijf in deze nieuwe samenstelling en samenhang, en om de juiste prioriteiten te kunnen stellen aan de diverse investeringsmogelijkheden is een nieuw Corporate Business Plan opgesteld voor de periode 2011-2013. Een belangrijk deel van de planperiode benutten wij om de organisatie in haar nieuwe samenstelling optimaal neer te zetten, zowel intern als in de markt. Wij willen **focus** aanbrengen in onze gezamenlijke activiteiten; onze gezamenlijke kennis, kracht en expertise **optimaliseren** en **versterken**. Wij zullen ook verdere groei nastreven en onze activiteiten **uitbreiden** als zich kansen in de markt voordoen. Voor meer informatie over onze strategie verwijzen wij u naar ons financiële Jaarverslag over 2010 en de corporate website www.boskalis.nl.

Belangrijkste cijfers en resultaten

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. heeft over 2010 een record resultaat behaald. De nettowinst steeg met 36% tot een historisch hoogtepunt van € 310,5 miljoen (2009: € 227,9 miljoen). Bij een omzetstijging van 23% tot € 2,7 miljard werd eveneens een nieuw record gezet (2009: € 2,2 miljard). Deze bijzondere prestaties zijn mede toe te schrijven aan een zeer sterk operationeel jaar en aan de bijdrage van Smit Internationale N.V. ten gevolge van de acquisitie. Het bedrijfsresultaat (EBIT) steeg met 61% tot € 401,9 miljoen (2009: € 249,3 miljoen). De kernactiviteit Baggeren & Grondverzet heeft een uitzonderlijk sterk resultaat behaald mede door kwalitatief sterke projecten in

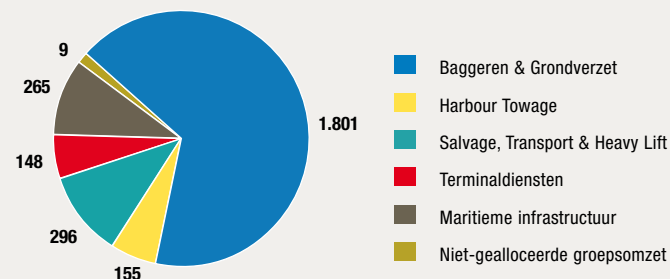
het orderboek, een succesvol operationeel jaar en de afwikkeling van een aantal projecten. In het resultaat is eveneens een bate van € 33,6 miljoen voor belastingen opgenomen verbandhoudend met de afwikkeling van een aantal langlopende verzekerings- en andere materieel-gerelateerde claims. Daarenboven is in het bedrijfsresultaat (EBIT) inbegrepen een bijdrage uit de SMIT bedrijfsonderdelen, geschoond voor eenmalige acquisitiegerelateerde lasten, van € 72,1 miljoen. Het resultaat van de SMIT activiteiten lag in verhouding tot de vergelijkbare periode vorig jaar lager. De omvang van de orderportefeuille bedroeg per saldo eind 2010 € 3.248 miljoen (ultimo 2009: € 2.875 miljoen) inclusief de orderportefeuille van SMIT.

Kerncijfers

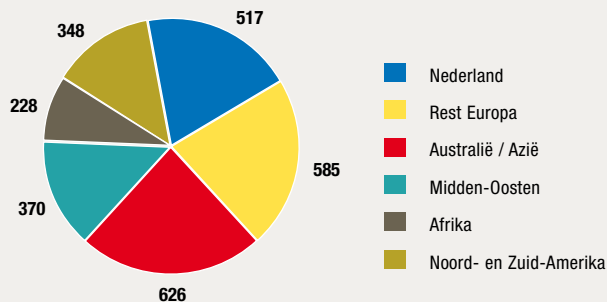
(Bedragen x € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)

	2010	2009
Omzet (verricht werk)	2.674	2.175
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	3.248	2.875
Bedrijfsresultaat	401,9	249,3
EBITDA	621,5	445,0
Nettowinst	310,5	227,9
Nettogroepswinst	312,9	229,2
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen	219,6	195,7
Cashflow	532,5	424,8
Eigen vermogen	1.565	1.296
Aantal medewerkers	13.832	10.514
Kengetallen (in procenten)		
Bedrijfsresultaat in % van de omzet	15,0	11,5
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen	18,1	20,2
Rentabiliteit eigen vermogen	21,7	21,1
Solvabiliteit	37,1	46,5
Gegevens per aandeel (in €)		
Winst	3,11	2,58
Dividend	1,24	1,19
Cashflow	5,30	4,81

Omzet per segment (x € 1 miljoen)

Omzet geografisch (x € 1 miljoen)

Organisatie en corporate governance

Boskalis heeft een tweelaags bestuursmodel, waarbij de uitvoering is belegd bij de Raad van Bestuur en het toezicht daarop bij de Raad van Commissarissen. Dit model is gebaseerd op een nauwe en constructieve samenwerking tussen de Raad van Commissarissen en haar commissies, de Raad van Bestuur en onze stakeholders. Medewerkers, aandeelhouders en andere kapitaalverschaffers, toeleveranciers en onderaannemers, klanten, onderwijs- en kennisinstituten, de gemeenschappen waarbinnen wij actief zijn en maatschappij- en brancheorganisaties beschouwen wij als onze stakeholders. In de organisatiebeschrijving en de paragraaf over corporate governance laten we onze deelnemingen Lamnalco en Archirodon buiten beschouwing, aangezien dit deelnemingen zijn waarin wij respectievelijk een 50%- en 40%-belang bezitten. In de verdere rapportage zijn de terminaldiensten van Lamnalco wel meegenomen.

Juridische structuur

Boskalis is een naamloze vennootschap met een structuurregime en is genoteerd aan de NYSE Euronext Amsterdam. Voor meer details over de juridische structuur verwijzen wij naar de bijlage van dit rapport en ons financiële jaarverslag.

Organisatieveranderingen in 2010

In april 2010 is de fusie met Smit Internationale N.V. tot stand gekomen na het uitbrengen van een openbaar bod door Boskalis op alle aandelen SMIT. De financiële resultaten van SMIT zijn in het eerste kwartaal als deelneming verantwoord, en zijn vanaf het tweede kwartaal 2010 meegeconsolideerd.

Corporate governance

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van onze stakeholders op de lange termijn en tegelijkertijd voor het creëren van aandeelhouderswaarde op de lange termijn. Aan het begin van het verslagjaar bestond de Raad van Bestuur uit drie leden. Op 17 maart 2010 is de

heer Kamps door de Raad van Commissarissen herbenoemd tot lid van de Raad van Bestuur in de functie van Chief Financial Officer voor een periode van vier jaar. Voorts is per 1 april 2010 de heer Vree in het kader van de fusie met Smit Internationale N.V. benoemd tot lid van de Raad van Bestuur, eveneens voor een periode van vier jaar. Na het afronden van de integratie van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. en Smit Internationale N.V., heeft de heer Vree op 31 december 2010 zijn functie als lid van de Raad van Bestuur neergelegd. De samenstelling van de Raad van Bestuur is verder in het verslagjaar niet gewijzigd.

De Raad van Bestuur bestaat per 1 januari 2011 uit drie leden:

- de heer dr. P.A.M. Berdowski, voorzitter (1957)
- de heer ing. T.L. Baartmans, groepsdirecteur Internationaal (1960)
- de heer drs. J.H. Kamps, Chief Financial Officer (1959)

De Raad van Commissarissen bestaat op dit moment uit zes leden. In het verslagjaar is de heer H.J. Hazewinkel benoemd als lid van de Raad van Commissarissen. De benoeming van de heer Hazewinkel, voorheen voorzitter van de Raad van Commissarissen SMIT, is mede het gevolg van de fusie met SMIT.

De samenstelling van de raad is nu:

- de heer drs. H. Heemskerk (1943), voorzitter
- de heer M. van der Vorm (1958)
- de heer H.J. Hazewinkel RA (1949)
- de heer mr. M.P. Kramer (1950)
- de heer drs. M. Niggebrugge (1950)
- de heer mr. C. van Woudenberg (1948).

Alle leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen hebben de Nederlandse nationaliteit. Zij bezitten geen aandelen Koninklijke Boskalis Westminster N.V. of hierop betrekking hebbende optierechten.

Aandeelhouders: Jaarlijks wordt ten minste één Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden. De aandeelhoudersvergadering stelt de jaarrekening vast en heeft bevoegdheden ten aanzien van de benoeming en het ontslag van leden van de Raad van Commissarissen. Wezenlijke veranderingen in de corporate governance-structuur worden ter goedkeuring voorgelegd aan de aandeelhouders.

Medezeggenschap: De Ondernemingsraden binnen Boskalis behartigen de belangen van de werknemers en zorgen voor doorlopende medezeggenschap in het kader van de Wet op de Ondernemingsraden. De Ondernemingsraden zien erop toe dat de doelstellingen van het bestuur aansluiten bij die van de medewerkers.

In het financiële jaarverslag en op de corporate website staan een uitgebreidere toelichting op ons corporate governance-beleid en gedetailleerde personalia van de bestuursleden.

Op de corporate website is het zogenaamde “Pas toe of Leg uit”-verslag te vinden, waarin wij aangeven op welke wijze de Corporate Governance Code in onze vennootschap is geïmplementeerd. Hier zijn ook de reglementen van de Raad van Commissarissen en haar commissies gepubliceerd.

Integriteit

Wij kennen gedragscodes voor de bedrijfsvoering. De volledige tekst van de Boskalis gedragscode is gepubliceerd op onze corporate website. De gedragscode beschrijft:

- Onze verplichting naar de samenleving
- Onze verplichting en verantwoordelijkheid voor

het milieu

- Onze verantwoordelijkheden jegens werknemers
- Onze gerichtheid op kwaliteitsborging
- Ons gedrag naar opdrachtgevers
- Ons commitment aan investeerders
- Ons gedrag naar toeleveranciers.

Iedereen die ons aanspreekt op naleving van de gedragscode kan een open houding verwachten. Wij nemen alle oprechte verzoeken, suggesties en klachten serieus. De Raad van Bestuur evalueert de inhoud van de Algemene Gedragscode van Boskalis periodiek en ten minste om de twee jaar. Begin 2010 is dit opnieuw gebeurd.

Reglement ter voorkoming van misbruik van voorwetenschap

Wij hebben een reglement ter voorkoming van misbruik van voorwetenschap bij transacties in effecten Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Iedere medewerker is hieraan gehouden.

Medewerkers die over kennis beschikken waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat die de prijs van ons aandeel kan beïnvloeden, mogen niet handelen in ons aandeel of derden aanbevelen dit te doen. Het is verboden om koersgevoelige informatie te delen met derden en te handelen in ons aandeel in de gesloten periode voorafgaande aan de bekendmaking van de (half)jaarresultaten of reguliere trading updates.

Deze regels gelden ook voor leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur.

Onafhankelijke vertrouwenspersoon

Wij stellen werknemers in de gelegenheid om zonder gevaar voor hun rechtspositie te rapporteren aan een onafhankelijke vertrouwenspersoon over vermeende onregelmatigheden van algemene, operationele of financiële aard.

Kruisbestuiving Boskalis en SMIT komt op gang

Terwijl in tien werkgroepen op strategisch niveau is nagedacht over optimale marktkansen en kostensynergievoordelen voor Boskalis en SMIT lijken beide bedrijven elkaar op tactisch en operationeel niveau al goed te vinden. Leo Huisman, Managing Director SMIT Singapore, is enthousiast over de efficiencyvoordelen en de commerciële kansen die de fusie biedt in het werkgebied Zuidoost-Azië. “We hebben allebei dezelfde doelstelling om het werk zo goedkoop en zo goed mogelijk te doen.”

De regio Zuidoost-Azië is voor zowel Boskalis als voor SMIT aantrekkelijk. Vandaar dat beide bedrijven in Singapore een regionaal kantoor hebben. SMIT heeft hier 160 kantoormedewerkers aan het werk, Boskalis is met 20 kantoormedewerkers bescheidener van omvang. Toen de gelegenheid zich voordeed dat Boskalis kon intrekken bij SMIT vonden beide partijen dat een prima plan.

Kort op het nieuws

Boskalis en SMIT kwamen elkaar voor die tijd ook al regelmatig tegen; sinds de fusie zijn de contacten zeker versterkt. Huisman ziet beslist de commerciële en praktische voordelen. “SMIT heeft ogen en oren in veel havens, wij zitten daar korter op het nieuws. Dat is voor Boskalis belangrijk. Wij hebben nu meer overleg over klanten. Boskalis had bijvoorbeeld goede contacten met een grote opdrachtgever waardoor wij mee hebben kunnen bieden op een tender. En omgekeerd: als wij meer kennis nodig hebben van de bodem, schakelen we Boskalis in.”

Kennis uitwisselen

Bij de berging van de zes jaar geleden gezonken car carrier, een opdracht die SMIT uitvoert, draagt de inbreng van specialistische kennis van Boskalis zeker bij aan een efficiënter proces. Huisman: “Boskalis weet alles van grond. Dat is bij SMIT minder het geval. Omdat het wrak er al een jaar of wat ligt, moet tijdens de berging in de grond gewroet worden. Boskalis had nog wat kennis van de bodem ter plekke. De projectleider van SMIT, Eric Kraan, wist dat en wilde graag advies over hoe hij extra grondinformatie kon verzamelen.”

Extra ogen in het werk

Huisman: “Deze berging is een complex werk, omdat het schip ondersteboven in vrij diep water ligt. Alle 4000 auto's zitten er nog in of liggen ernaast op de zeebodem. Boskalis kwam met de suggestie om hun moderne multi beam-survey-technieken te gebruiken om een nauwkeurige beeld te krijgen van de stand van zaken onder water. Op basis van die informatie stemmen wij onze

Het kantoor in Singapore met de gezamenlijke Boskalis en SMIT logo's

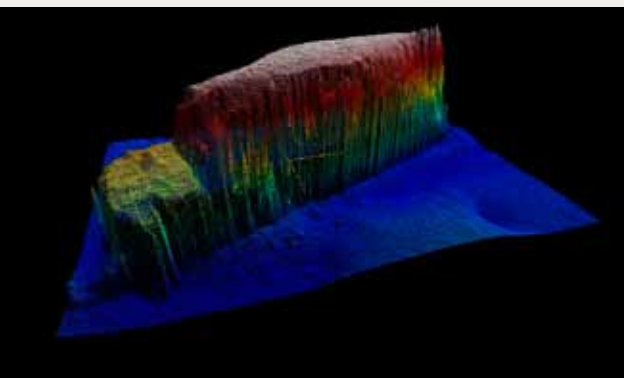

voorbereidende operatie nu af en kunnen we straks verrassingen voorkomen. Ook tijdens de berging gebruiken we de moderne survey technieken van Boskalis.” SMIT gaat met een grote grijper die aan een van de drijvende bokken hangt, het wrak, dat eerst met kettingen in stukkengezaagd wordt, ophijsen. Op die grijper wordt een camera gemonteerd waardoor realtime is zien waar de knipper zit ten opzichte van het stuk dat omhoog geknepen moet worden. Huisman: “We kunnen nauwkeuriger grijpen en daardoor efficiënter werken. Dat is belangrijk. Uiteindelijk is het zo dat je vaak in de laatste 5% van het werk de winst boekt.”

Voorsprong op de concurrent

Huisman ziet praktische voordelen van de fusie én van het samengaan van de kantoren in Singapore. Niet alleen omdat de vakmensen van Boskalis en SMIT graag over hun vak praten en ideeën uitwisselen, maar zeker ook omdat de toegang tot elkaars diensten laagdrempeliger is geworden. “Als Boskalis sleepdiensten nodig heeft, dan zijn je collega’s nu de eerste partij waar je aanklopt. Voorheen moest

Boskalis drie offertes vragen en de goedkoopste uitzoeken, nu is de eerste lijn om het binnenshuis op te lossen. En SMIT heeft via Boskalis een beter gesprek over een oplossing en zijn de kosten beheersbaar, omdat het interne dienstverlening is. Wij zijn er niet langer op uit om er bij onze subcontractor er zoveel mogelijk uit te halen: het is één en dezelfde pot. Dus kijken we samen hoe we iets zo voordelig en efficiënt mogelijk kunnen doen. Uiteraard blijft er verschil in klantbestanden en kernactiviteiten. Maar doordat je gemakkelijker informatie uitwisselt of van elkaar leert, kun je zeker een voorsprong nemen op de concurrent.”

Multi beam foto van de stand van zaken onder water

Een van de in stukken gezaagde delen van de gezonken car carrier wordt opgehesen

Leo Huisman

Waardeketen

Boskalis voegt met haar activiteiten duurzaam waarde toe. De infrastructurele projecten die wij met onze bagger- en grondverzetactiviteiten uitvoeren, hebben ook een positieve invloed op de economische omstandigheden of de veiligheid van een regio. Met onze havensleep- en terminaldiensten spelen we een belangrijke rol in het optimale, schone en veilige gebruik van havens, off- en nearshore-infrastructuur. Met wrakopruijing en reddingswerkzaamheden, onder meer gebruikmakend van de activiteiten Transport & Heavy Lift, dragen we bij aan veiligheid en een schoner milieu.

Ook door het leveren van kennis en kunde en door onze donaties en sponsoringactiviteiten proberen we waarde toe te voegen. In het hoofdstuk Maatschappij kunt u daar meer over lezen.

Verantwoordelijkheid in de waardeketen

Om onze keten aan activiteiten te beschrijven, maken wij gebruik van de waardeketen. Daarbij maken wij onderscheid tussen primaire en secundaire processen. De secundaire processen worden elders in dit verslag behandeld. Vanuit het CSR-perspectief identificeren wij in de hieronder aangegeven waardeketen drie fases voor de primaire processen die voor al onze activiteiten van toepassing zijn: de initiatief/ontwerp/tenderfase, de uitvoeringsfase en de mobilisatie & demobilisatiefase.

Initiatief/ontwerp/tenderfase

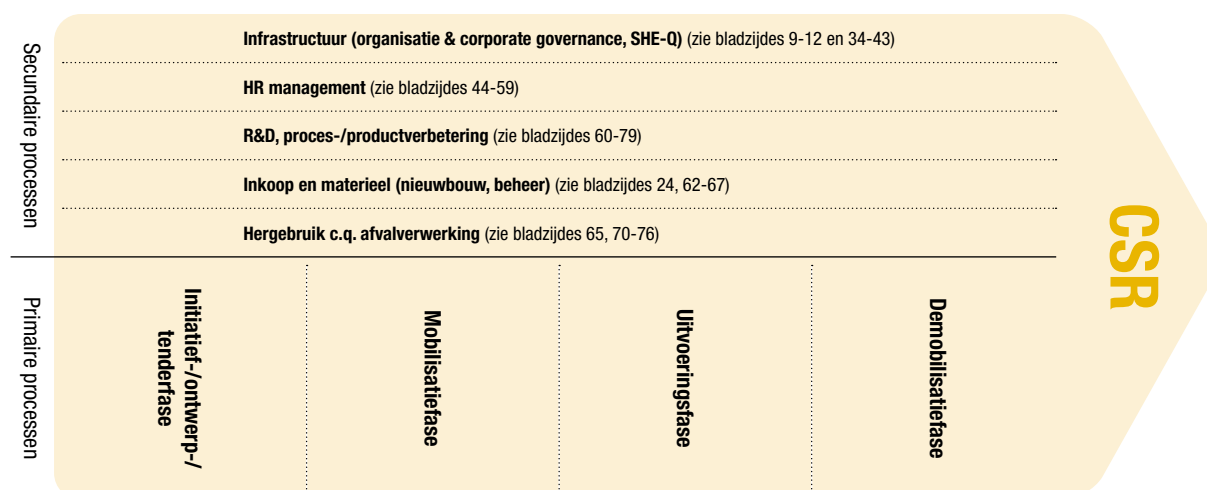
De waarde die we in deze fase kunnen toevoegen, wordt vooral gecreëerd door Baggeren & Grondverzet, Transport & Heavy Lift en wrak-ruimingen bij Salvage. Samen met de klant maken we het ontwerp en kiezen we werkmethodes die optimaal aansluiten bij de milieuvergunning en

de economische doelstellingen. In het ontwerp houden we er sterk rekening mee dat door onze werkzaamheden het bodemleven zo min mogelijk wordt verstoord. Verder letten we erop dat de reguliere scheepvaart of visserij zo min mogelijk wordt gehinderd. In deze fase staan we ook uitgebreid stil bij veilige werkomstandigheden.

Bij Baggeren & Grondverzet brengen we ook best practices uit het Building with Nature-programma onder de aandacht van de klant. De essentie van dit programma (zie pagina's 72-73 van dit verslag) is om zo min mogelijk in te grijpen in ecologische systemen en ontwerpen toe te passen zodanig dat natuur en menselijke activiteiten elkaar versterken.

Uitvoeringsfase

De fysieke impact in de waardeketen is het grootst tijdens de uitvoering van onze activiteiten. Met onze activiteiten leveren wij waar mogelijk een positieve bijdrage aan de lokale gemeenschap.

Op de projecten nemen we vaak lokaal personeel aan. In de regio's waar onze aanwezigheid vrijwel permanent is, is het aandeel lokaal personeel over het algemeen hoog. Zo mogelijk schakelen we lokale onderaannemers in en betrekken wij goederen of diensten van lokale leveranciers. De veiligheid van onze mensen en van degenen die met ons werken heeft voor ons altijd topprioriteit.

Onze schepen in de activiteit Baggeren & Grondverzet veroorzaken emissies en vertroebeling. Door het omwoelen van de bodem tijdens de baggerwerkzaamheden wordt de lichtinval in het water minder als gevolg van zwevende deeltjes. Dit is een tijdelijk proces dat belemmerend kan werken op de flora en fauna onder water. Met milieuvriendelijke werkmethodes en technieken, geavanceerde voorspelling- en monitoringtechnieken, speciaal ontworpen materieel en schonere motoren trachten wij de negatieve effecten op natuur en milieu te verkleinen of te beheersen.

Onze Terminaldiensten omvatten het escorteren en aan- en afmeren van olie- en gastankers bij laad- en losinstallaties. De impact van deze activiteiten op het milieu komt tot uitdrukking in de emissie van de sleepboten. Waar mogelijk verbruiken de sleepboten van SMIT en Lamnalco gedurende de rustperiodes walstroom en varen ze op laagzwavelige dieselolie. Bovendien zijn beide organisaties betrokken bij verschillende onderzoeken naar het

ontwerpen van een schonere sleepboot, bijvoorbeeld met een hybride voortstuwing (zie pagina's 66-67 van dit verslag).

Met wrakopruiming en reddingswerkzaamheden draagt SMIT bij aan veiligheid en een schoner milieu. Bij bergingswerkzaamheden ligt de prioriteit na het redden of beschermen van mensenlevens altijd bij het voorkomen van milieuschade door te verhinderen dat brandstoffen of gevaarlijke ladingen in het milieu terechtkomen.

Mobilisatie en demobilisatiefase

De waarde die we in deze fases kunnen toevoegen, is met name het grootst bij projecten. Bij projecten wordt materieel ingezet dat soms van grote afstand moet worden gemobiliseerd (van bijvoorbeeld Singapore naar Australië). Na afloop wordt het materieel dan weer gedemobiliseerd. Voor terminal- en sleepdiensten, die over het algemeen een permanent karakter hebben, is de mobilisatie van materieel alleen van toepassing bij de aanvang van een contract. Daarna zijn onze mensen en het materieel voor langere tijd op locatie.

Voor de projecten is onze logistieke operatie erop gericht om het varend materieel uiterst efficiënt in te zetten. Beperken van de mobilisatieafstanden of gerichte planning van bergingsmaterieel bij wrakopruiming is het voornaamste doel. Daardoor verminderen wij het brandstofverbruik en de bijbehorende milieubelasting die onze schepen en ander materieel veroorzaken.

Early Contractor Involvement: in alle fasen van een project waarde toevoegen

Lyle Banks is Manager Planning & Development bij Fremantle Ports in de Australische deelstaat Western Australia. Hij had de leiding over de implementatie van het 'Early Contractor Involvement'-contract bij het verdiepen van de binnenhaven van Fremantle. In onderstaand interview vertelt hij hoe hij de rol van Boskalis in dit project heeft ervaren.

Fremantle Ports is de handelsonderneming van de regering van Western Australia die verantwoordelijk is voor het strategisch beheer van de haven van Fremantle. De haven van Fremantle biedt naast moderne diepwaterfaciliteiten voor containerhandel, stukgoedschepen, export van vee en import van motorvoertuigen, ook aanmeerplaatsen voor cruiseschepen. Van de vijf belangrijkste havens in Australië ligt die van Fremantle het dichtst bij Europa. Daarom is het vaak de eerste of laatste aanloophaven voor internationale scheepvaartlijnen die tussen Australië en overzeese bestemmingen opereren.

De trend naar grotere containerschepen heeft de afgelopen jaren wereldwijd gevolgen gehad voor havens, ook voor Fremantle. Wilde de haven deze schepen met volledige belading kunnen blijven ontvangen, dan was verdieping van de binnenhaven noodzakelijk. De vraag was alleen hoe dit op een kosteneffectieve, milieubewuste en duurzame manier was te realiseren.

Lyle Banks: "Het moderniseren van een haven gaat gepaard met veel onzekere factoren op het gebied van kosten en risico's. Fremantle Ports was op zoek naar een manier om zowel het budget

Aan boord van de sleeptuigerzuiger Cornelis Zanen

Lyle Banks

als de kwaliteit in de hand te houden. Noch een traditioneel 'lump sum'-contract, noch een alliantiecontract was hiervoor geschikt. Toen Early Contractor Involvement (ECI) werd geopperd, leek dit ons een interessante manier om het project aan te pakken. Begin 2009 gingen we ermee aan de slag. Gedurende zes maanden werkten we met drie teams aan de voorbereiding van de operatie. De teams -van de haven, van Boskalis en van onze civiele aannemer- deelden één kantoor, waar ze gezamenlijk de risico's onderzochten, oplossingen ontwikkelden en aan relaties bouwden. Boskalis kon waarde toevoegen door vroegtijdig haar kennis en kunde in het ontwerpproces aan te bieden."

Werken vanuit gedeelde waarden

Gedurende de ECI-periode ontwikkelden de partijen samen een projecthandvest waarin stond wat voor soort gedrag ze verwachtten. Lyle Banks vervolgt: "Elke organisatie kreeg de gelegenheid de eigen bedrijfswaarden in te brengen. Deze waarden werden vervolgens opgenomen in het projecthandvest, dat zowel intern als extern werd gecommuniceerd. Het handvest sluit overigens nauw aan bij de waarden van Fremantle Ports en Boskalis van vertrouwen, respect en eerlijkheid. Het handvest werd later opgenomen in de preambule van het contract tussen Boskalis en Fremantle Ports. Boskalis kon zo bijdragen aan (in

De sleehopperzuiger Cornelis Zanen pompt het gebaggerde materiaal aan wal ten behoeve van de uitbreiding van de Rous Head Container Terminal in de haven van Fremantle

de praktijk haalbare en toetsbare) waarden, waar zij in de uitvoering dus ook concreet invulling aan kon geven.”

Het proces van relaties bouwen tijdens de ECI-periode had ook toegevoegde waarde met betrekking tot natuurbescherming en communicatie met de gemeenschap. Het gebied waar zou worden gebaggerd lag op een steenworp afstand van Perth, de hoofdstad van Western Australia. Deze stad telt meer dan 1,5 miljoen inwoners. Ook grenst het gebied aan meerdere stranden en de rivier de Swan, een prachtig stukje natuurerfgoed. Het is niet alleen zeer geliefd bij inwoners van Western Australia, maar ook een uniek leefgebied voor bijvoorbeeld walvissen, dolfijnen en zeeleeuwen.

Dialogoog met de lokale gemeenschap

In de voorbereidende fase keken de partijen samen naar de vraagstukken die speelden en naar de manier waarop er tegen baggeren werd aangekeken. “Hier zette Boskalis haar ervaring in door simulaties uit te voeren en presentaties te geven aan verschillende groepen inwoners. Zo konden we hen een indruk geven van de baggerwerkzaamheden en de verwachtingen managen nog voordat we met het werk waren begonnen. Door bij te dragen aan heldere communicatie voegde Boskalis zeker waarde toe”, vindt Banks.

“Zodra het baggeren voor ongerustheid zorgde, beschikte Boskalis over de vakkundigheid, expertise en praktijkervaring om snel met informatie naar buiten te komen. Daarbij was Boskalis meer dan alleen reactief; medewerkers hielpen ons proactief om de boodschap over te brengen. ‘Ja, het water kan een tijdje vertroebeld zijn maar het is niet schadelijk om erin te zwemmen of voor de mariene ecologie.’ We hadden bovendien uitgebreide milieueffectrapporten opgesteld en controles uitgevoerd. Deze informatie konden we aan de mensen doorgeven via de website van Fremantle Ports. Daarop hebben we ook

wekelijks gegevensoverzichten en de resultaten van het monitoren gepresenteerd. Dit gebeurde allemaal in nauwe samenwerking met Boskalis”.

Respect voor de natuur

“Het hielp ook dat Boskalis gebruik maakte van de modernste apparatuur, bijvoorbeeld baggerschepen met ‘groene’ kleppen om de gevolgen voor het milieu te beperken”, vervolgt Banks. “Gedurende de hele klus bleef Boskalis nadenken over hoe de gevolgen van het baggeren tot een minimum konden worden beperkt. Een destijds uniek aspect voor Australië was de onafhankelijke training die onze havenmedewerkers en de bemanningen van Boskalis kregen om samen te werken als echte ‘walviswaarnemers.’ Dankzij het ECI-proces kreeg iedereen de kans om te leren hoe je merkt of er walvissen in de buurt zijn, om het soort walvis te herkennen, het gedrag van de walvissen te voorspellen en te bepalen wat er moet gebeuren als de walvissen te dicht in de buurt van de baggerschepen komen.”

Kennis en kunde uitwisselen

Verder stelde het ECI-proces Fremantle Ports in staat om al in een vroeg stadium navigatiesimulaties te organiseren met loodsen en dredge masters. Hierdoor kregen deelnemers meer vertrouwen in elkaars capaciteiten. De haven beschikt over een simulator op ware grootte voor het opleiden van loodsen. Deze werd gebruikt om dredge masters vertrouwd te maken met wat ze konden verwachten wanneer een groot containerschip de haven zou

De sleephopperzuiger Gateway verwijdert het door de snijkopzuiger Phoenix (op de achtergrond zichtbaar) opgebaggerde kalksteen

binnenvaren. Lyle Banks vervolgt: “Omdat de bemanningen van Boskalis wisten hoe de loodsen manoeuvreren en de loodsen op de hoogte waren van de activiteiten van de baggeraars, konden zowel de scheepvaart- en havenactiviteiten als het baggeren worden voortgezet zonder dat ze hinder van elkaar ondervonden. Boskalis voegde zo waarde toe door te zorgen voor een efficiënter logistiek proces.”

Geen milieu-issues

Een recente audit van het project, en dan van de baggerwerkzaamheden in het bijzonder, bevestigde wat Fremantle Ports al wist: dat er geen milieu-zaken of andere problemen. Lyle Banks: “De uitvoerders van de audit schreven het hoge compliance-niveau toe aan verschillende factoren. Daartoe behoren de grote mate van transparantie dankzij informatieverstrekking aan het publiek, - zoals het regelmatig publiceren van de resultaten en rapporten op de website van Fremantle Ports. En daarnaast de goede communicatie tussen Fremantle Ports en Boskalis.”

De uitvoerder van de audit noemde ook nog andere belangrijke factoren die hadden bijgedragen aan het hoge compliance-niveau. Zo was de nieuwe sleephopperzuiger Gateway, die de baggerwerkzaamheden uitvoerde en materiaal afvoerde, uitgerust met de allernieuwste computer-, monitoring- en navigatieapparatuur. Ook waren de bemanningsleden op de Boskalis-schepen goed opgeleid en gaven ze blijk van hun kennis en vakmanschap tijdens de uitvoering van de baggerwerkzaamheden.

“Alle doelstellingen van het project zijn zonder meer gerealiseerd: een grotere, duurzame haven, aangelegd met instemming van de gemeenschap en binnen een voorgeschreven budget. De joint venture-partners hebben er aanzienlijk toe bijgedragen dat dit werd bereikt”, zegt Banks. “De samenwerking met Boskalis was geweldig. Dat was waarschijnlijk niet het geval geweest als we het ECI-proces niet hadden doorlopen en die relaties niet hadden opgebouwd. Het is een positieve leerervaring geweest. Hopelijk hebben wij wat kennis aan Boskalis kunnen overdragen, zoals zij dat ook aan ons hebben gedaan.”

De snijkopzuiger Phoenix aan het werk in de ingang van de haven van Fremantle

Het wisselen van de cuttertanden op de snijkopzuiger Phoenix

Maatschappij

Vanuit maatschappelijk perspectief draagt Boskalis met haar primaire werkzaamheden bij aan de economische ontwikkeling, de veiligheid en de duurzaamheid van een regio. Wij streven binnen de wettelijke kaders naar een goede balans tussen de wensen en eisen van de opdrachtgever, onze economische continuïteit en de belangen van alle overige stakeholders. Ook buiten de reguliere projecten en diensten stellen we onze expertise beschikbaar om onze bijdrage te leveren aan een duurzame, leefbare aarde. In dit hoofdstuk geven we enkele voorbeelden van de directe en indirecte invloed die we trachten uit te oefenen.

Rapportagescope

	Relatie met Stakeholders	Bijdrage aan de lokale gemeenschap	Donaties & Sponsoring
Baggeren & Grondverzet	✓	✓	✓
SMIT (activiteit Harbour Towage/Salvage, Transport & Heavy Lift/Terminaldiensten)	✓	✓	✓
Lamnalco (activiteit Terminaldiensten - 50%)	✓	✓	✓

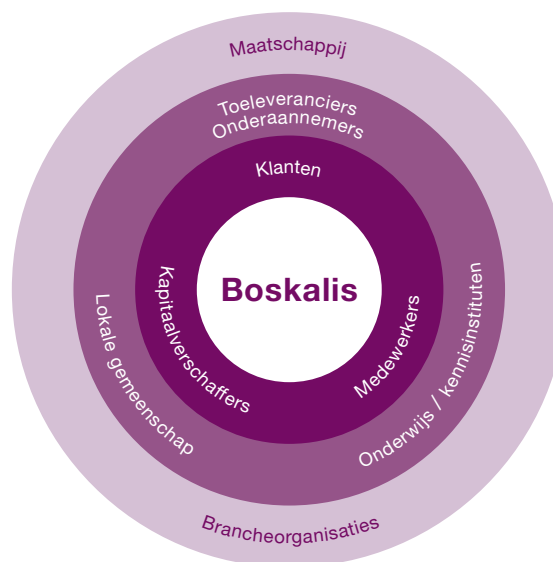
Onze stakeholders

Wij vinden een goede, transparante relatie met onze stakeholders zeer belangrijk. Onder stakeholders verstaan wij organisaties en personen van wie kan worden verwacht dat zij significante gevolgen ondervinden van de activiteiten van de onderneming. Stakeholders ontplooiën ook activiteiten waarvan kan worden verwacht dat deze van invloed zijn op het vermogen van onze onderneming om de organisatiestrategie met succes te implementeren en de organisatiedoelstellingen te bereiken.

Dialogoog met onze stakeholders

Naast de communicatie via dit verslag treden wij in gesprek met onze stakeholders via onder meer bijeenkomsten, vergaderingen, evenementen of publicaties. In het overzicht op de volgende bladzijde beperken we ons tot de activiteiten waaruit wij direct en indirect feedback krijgen op ons CSR-beleid.

Onze stakeholders zijn:

Medewerkers

- Reguliere overlegvergaderingen met de ondernemingsraden
- In 2010 bijzondere bijeenkomsten met de COR in verband met de fusie met SMIT
- Groepsmanagement overleg (top 50) 1x per jaar
- Bezoeken Raad van Bestuur aan projecten en schepen
- Senior staff meeting (top 225) 2x per jaar
- Veiligheidsprogramma NINA en incidentmeldingen via SHOC-cards (zie hoofdstuk Veiligheid)
- Vloot(staf) contactdagen 2x keer per jaar
- SMIT Vloot(staf) contactdagen. Frequentie afhankelijk van aard werkzaamheden
- SMIT Partner Days eens per 2 jaar voor alle general managers van joint venture partners in Rotterdam

Kapitaalverschaffers

- Aandeelhoudersvergaderingen (2x in 2010)
- Ontmoetingen met beleggers en aandeelhouders (ca. 270 in 2010)
- Werkbezoek met analisten en kapitaalverschaffers (2x in 2010)
- Ontmoetingen met USPP-beleggers (86 in 2010)

Klanten

- Afstemming over duurzaam ontwerp, duurzame werkmethoden, sociale omstandigheden, communicatie met lokale omgeving

Toeleveranciers en onderaannemers

- Ontwikkelen van milieuvriendelijke toepassingen
- Inzetten en waar nodig trainen van lokale onderaannemers op projecten en contracten

Lokale gemeenschappen

- Verderop in dit hoofdstuk geven wij met een aantal voorbeelden aan hoe wij vanuit onze primaire rol van opdrachtnemer invulling geven aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid

Onderwijs-/kennisinstituten

- Deelname aan en financiering van Building with Nature (www.ecoshape.nl)
- Actieve bijdrage aan kennisforums zoals Stuurgroep Deltatechnologie en Kennis Platform Water
- Begeleiding van stagiaires/afstudeerders, promovendi en 1 wetenschappelijk medewerker aan de TU Delft
- Deelname aan onderzoekstudies bij o.a. TU Delft, MARIN, TNO, Deltares, NIOZ en Imares

Maatschappij en brancheorganisaties

- Regelmatig overleg met branche- en sectororganisaties (zoals Vereniging van Waterbouwers, EUDA, IADC, PIANC, CEDA, WEDA, KVNVR en OCIMF)
- Dialoog met klassebureau's over verschillende duurzame onderwerpen en ontwikkelingen in de (inter)nationale regelgeving

Opzet gestructureerde dialoog

In 2010 hebben wij onderzocht hoe wij een gestructureerde dialoog over het CSR-beleid met de verschillende groepen stakeholders verder kunnen vormgeven. In het kader van onze ketenverantwoordelijkheid hebben wij de prioriteit gegeven aan het opzetten van een dialoog met onze voornaamste toeleveranciers op corporate niveau. Wij zullen in 2011 een selectie van corporate leveranciers uit de diverse productgroepen uitnodigen op het hoofdkantoor om de dialoog op het gebied van duurzaamheid verder uit te bouwen.

Onze maatschappelijke bijdrage

Ook buiten de reguliere projecten en diensten stellen we onze expertise beschikbaar om onze bijdrage te leveren aan een duurzame, leefbare aarde. In deze paragraaf geven we enkele voorbeelden van de directe en indirecte invloed die we trachten uit te oefenen op onze markten, door het leveren van kennis en kunde en door onze donaties en sponsoringactiviteiten.

Bijdrage op onze markten

Onze werkzaamheden zijn van invloed op de lokale gemeenschap waarin wij actief zijn. Onze intentie is

Het aanbrengen van kustbescherming in het vissersdorp Ogulagha, Nigeria (zie ook pagina 26)

Inkopen van diensten of producten gebeurt zowel centraal op corporate niveau, als decentraal op project- en contractniveau in het land waar wij actief zijn.

Met een aantal leveranciers wisselen wij op corporate niveau ideeën uit en bundelen we innovaties met het doel te komen tot gezamenlijke kostenreductie en duurzame productontwikkeling. In het hoofdstuk Natuur en Milieu gaan we hier uitgebreider op in.

om verantwoord met de belangen om te gaan van die gemeenschap en ons op te stellen als goede burger en gast. Op onze markten dragen we als werkgever bij aan de lokale economie. Daarnaast proberen we zo veel mogelijk bij te dragen aan het welzijn van de lokale gemeenschap door ondersteuning te bieden in zorg, onderwijs en infrastructuur en door lokaal in te kopen.

In de voorbeelden op bladzijdes 26 en 27 geven wij aan hoe wij vanuit onze primaire rol van opdrachtnemer in 2010 invulling gaven aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Afrika

1 Nigeria: Ogulagha kustbescherming

In Nigeria heeft Boskalis met de activiteit Baggeren & Grondverzet het kustbeschermingsproject rondom de SPDC Forcados Export Terminal afgerond. Het doel van het project was om de terminal tegen hoog water te beschermen. Tegelijkertijd werd als bijdrage aan de lokale gemeenschap de bescherming van het naastgelegen vissersdorp Ogulagha aangepakt en werden de inwoners bij de uitvoering betrokken. We hebben vijfendertig lokale medewerkers kunnen aantrekken voor verschillende ondersteunende functies. Lokale onderaannemers hebben gereedschap geleverd, maar ook cementwerk uitgevoerd. De dorpsgemeenschap heeft basismaterialen geleverd zoals scherp zand en stenen. Bovendien hebben sommige onderaannemers en medewerkers nieuwe technische vaardigheden geleerd waardoor zij hun kansen op werk bij toekomstige projecten verbeterd hebben. In economisch opzicht heeft de lokale gemeenschap geprofiteerd van dit project. Dit zal zo blijven omdat de dreiging van water en erosie verleden tijd zijn. In totaal is 2.300 meter kustlijn verhoogd en versterkt. Al het eerder geërodeerde land is teruggewonnen. Speciaal voor de vissers zijn twee aanmeerplaatsen aangelegd voor hun schepen. Zie ook de foto's op bladzijdes 24 en 25.

2 Zuid-Afrika: kinderen en scholen

Het SED (Sociaal-Economisch Ontwikkelings)-programma van SMIT Amandla Marine in Zuid-Afrika richt zich sinds 2010 met name op onderwijsprojecten voor kinderen uit de lagere inkomensgroepen. Daarnaast vormen werkloze Zuid-Afrikanen in Durban, Mossel Bay, Richards Bay, Port Nolloth en Kaapstad een doelgroep. SMIT is langjarige partnerships aangegaan met een aantal geaccrediteerde onderwijs- en welzijnsinstellingen. Ook wordt de inbreng aangemoedigd van de eigen medewerkers bij tal van ondersteunende activiteiten in lokale gemeenschappen. In 2010 heeft dit tot onder andere het volgende resultaat geleid:

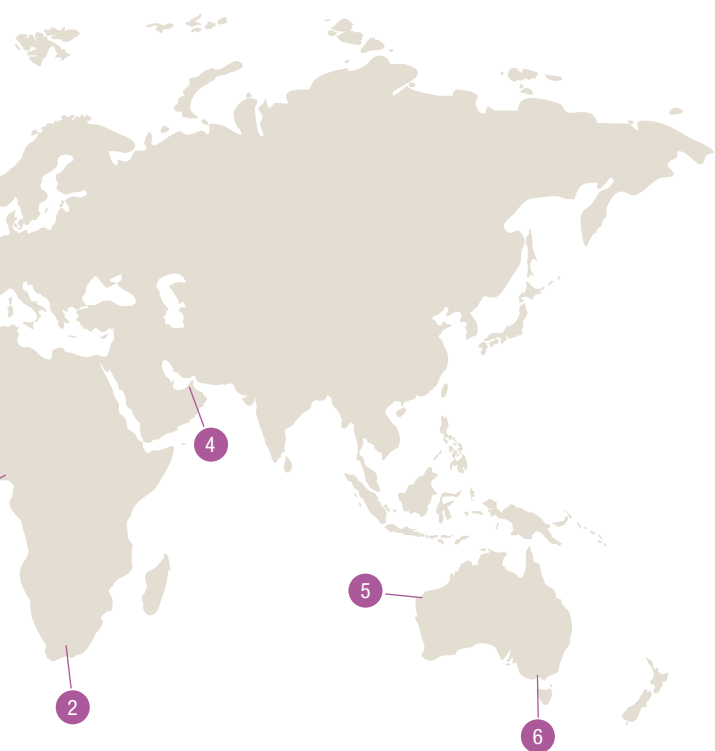
- 55 studiebeurzen werden toegekend aan kinderen van werknemers uit de lagere inkomensgroepen;
- 20 werkloze inwoners van Port Nolloth voltooiden de opleiding tot sleepbootkapitein;
- 75 kinderen beneden de vijf jaar, die verbonden zijn aan Enozipho Educare in Kaapstad, kregen betere onderwijsfaciliteiten;
- 45 studenten van de zeevaartschool namen deel aan een driedaagse, educatieve vaartocht van Durban naar Kaapstad;
- 8 straatkinderen uit Durban hebben een vakopleiding gekregen tot loodgieter, timmerman, metselaar, schilder of stukadoor.

Europa

3 Nederland: vrijwilligerswerk en donaties

Via het Nederlandse vrijwilligersproject WorkMate gaan medewerkers van SMIT aan de slag voor allerlei goede doelen in de regio Rotterdam. Ze dragen

zo een steentje bij aan een leefbare stad. SMIT is ook betrokken bij Benefits 4 Kids en Het Atelier. Dit zijn Rotterdamse initiatieven die zich sterk maken voor kinderen uit gezinnen die in een moeilijke situatie verkeren. De kinderen worden bijvoorbeeld uitgenodigd voor een bedrijfsbezoek. Via het MORE-netwerk participeert SMIT in een beroepensafari voor kinderen met een mbo-opleiding die voor een vervolgkeuze in hun studie staan. Door meer inzicht te geven in welke mogelijkheden iemand heeft met een bepaalde vervolgopleiding, helpt SMIT het aantal voortijdige schoolverlaters verminderen.

Ook in 2010 ondersteunt onze thuismarkt Nedeland De Boei, een basisschool voor moeilijk lerende kinderen in Rotterdam. Zij organiseert excursies, lezingen en biedt steun in natura. Ook waren er in 2010 donaties aan verschillende goede doelen.

4 Verenigde Arabische Emiraten:

Lamnalco steunt The Mission to Seafarers

Lamnalco steunt de Flying Angel, een ondersteuningschip van liefdadigheidsorganisatie The Mission to Seafarers, die zich inzet voor het welzijn van zeelieden over de hele wereld. De Flying Angel doet zeven dagen in de week schepen aan die voor de oostkust van de Verenigde Arabische Emiraten voor anker liggen en levert daarbij diensten aan gemiddeld 75 zeelieden per dag (meer dan 2.000 per maand). De Flying Angel zorgt voor e-mail en telefoonverbindingen, een maatschappelijk werker die een luisterend oor biedt voor problemen van zeelieden en die helpt bij het oplossen hiervan, een boeken- en DVD-uitleen, een medische kliniek en een plek om te ontspannen, een praatje te maken en even bij te komen.

Australië

5 Gorgon project

De bemanning van de Lamnalco Griffin en die van de Borderline, schepen die werken op het Gorgon-project, ontvingen in oktober 2010 een HSEQ-award en een veiligheidsbonus voor hun uitstekende veiligheidsprestaties. Het geldbedrag doneerden zij aan respectievelijk Royal Flying Doctor Service of Australia en de Movember Foundation. Michael Tait, medewerker van Boskalis, won de individuele Best in Class veiligheidsaward. Hij doneerde zijn bonus eveneens aan een goed doel.

6 Haven van Melbourne:

Infrastructuurproject van het Jaar

Het Havenproject Melbourne, waarin Boskalis met de activiteit Baggeren & Grondverzet een voorname rol heeft gespeeld, heeft in maart 2010 een belangrijke onderscheiding gekregen van de Minister voor Wegen & Havens in Australië. Het project werd uitgeroepen tot het beste infrastructuurproject van het jaar. Het project werd als voorbeeld gesteld vanwege de uitstekende publiek-private samenwerking en de transparante dialoog met de lokale gemeenschap. In ons CSR-verslag over 2009 op onze corporate website kunt u daarover meer lezen.

Bijdrage met kennis en kunde

Sinds vele jaren voeren wij onderzoekstudies uit samen met universiteiten en kennisinstituten. Ook wordt kennis gedeeld door middel van lezingen en presentaties. We begeleiden voorts afstudeerders en promovendi en stellen 1 wetenschappelijk medewerker beschikbaar aan de TU Delft.

Bijdrage met donaties en sponsoring op corporate niveau

Dat wij ons bewust zijn van onze verantwoordelijkheid voor de samenleving, blijkt mede uit onze donaties en sponsoringactiviteiten op sociaal-maatschappelijk, cultureel, sportief en educatief gebied. Met donaties en sponsoring op corporate niveau proberen wij een verbinding te leggen met onze kernactiviteiten op land of op het water. Ons doel is om activiteiten mogelijk te maken van individuen of groepen die duidelijke drijfveren en passies hebben. Het verschil willen maken, dat is een overeenkomst die hen met ons bindt. Eigenzinnige, authentieke mensen die vastbesloten zijn hun ambities te realiseren, spreken ons aan. Aan hen en hun organisatie verbinden wij graag onze naam.

Ondersteuning KNRM

De Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (www.knrm.nl) is een enthousiaste ondernemende vereniging van voornamelijk vrijwilligers. De KNRM heeft in Nederland 42 reddingstations. Boskalis is nauw betrokken bij het reddingstation Dordrecht en is met de KNRM Dordrecht een meerjarenovereenkomst aangegaan. Het reddingstation kreeg de middelen om in 2009 een nieuwe reddingboot aan te schaffen. Ook nodigen Boskalis en de KNRM elkaar uit voor speciale bijeenkomsten waarbij de medewerkers over en weer met elkaars werkzaamheden kennismaken. Wij hebben de KNRM-vrijwilligers dit jaar uitgenodigd om een bezoek te brengen aan het nieuwe Boskalis-schip, de Willem van Oranje, vlak voor de oplevering van het schip.

Ondersteuning topzeilsport:

Team Boskalis – catamaranzeilers

We zijn al sinds 2007 de financiële en sportieve supporter van Team Boskalis, een catamaran masterclass waarbij een ervaren zeiler een talentvolle pupil onder zijn hoede neemt. De doelstelling is ambitieus: we willen jonge wedstrijdzeilers de kans bieden om de wereldtop te bereiken. Pupillen trekken wij onder meer aan van Technische Universiteiten, de kweekvijver voor toekomstig talent voor ons bedrijf. Team Boskalis is tot nu toe zeer succesvol geweest en heeft al vele nationale en internationale zeilwedstrijden gewonnen.

In 2010 heeft Team Boskalis met vier catamaran-duo's onder andere meegedaan aan het WK F18 2010. Een van de teams won hier de bronzen medaille. In 2010 hebben de boten gevaren met speciale Boskalis 100 jaar-zeilen. Tijdens de wedstrijden houden de teamleden via social media (Twitter en Flickr) contact met hun supporters. Ook op www.teamboskalis.com is veel actuele informatie te vinden.

Ondersteuning van de kunsten: beeldhouwer Ruud Kuijer

Boskalis ondersteunt het sculpturenproject van beeldhouwer Ruud Kuijer tot met de afronding ervan in 2013. Het sculpturenproject bestaat uit zeven enorme betonnen sculpturen aan het Amsterdam-Rijnkanaal, op bedrijventerrein Lage Weide in Utrecht. De sculpturen gaan op verschillende niveaus relaties aan met water, zand, transport en industrie.

Met hulp van Boskalis Nederland is in 2010 het glooiend talud gerealiseerd tussen de beelden van project Waterwerken. In 2010 zijn de werkzaamheden gestart voor Waterwerk VI, dat in het voorjaar van 2011 zal worden opgeleverd.

Minder plastic in de oceanen

In de afgelopen decennia zijn enorme hoeveelheden plastic in de oceanen terechtgekomen. Naar schatting is 80-90% van het afval afkomstig van het vasteland. Naast de 'vuilnisbelt' in de Indische Oceaan zijn er vier 'plastic soep'-gebieden in de Stille Oceaan en drie in de Atlantische Oceaan. Het gaat in totaal naar schatting om een gebied dat ruim twee keer zo groot is als de Verenigde Staten. Naar de gevolgen hiervan is nader onderzoek nodig.

Vertegenwoordigers van Boskalis en het afvalverwerkingsbedrijf Van Gansewinkel Groep zijn door de Nederlandse tv-omroep VPRO gevraagd om mee te varen op de clipper Stad Amsterdam. Dit zeilschip legde de historische reis van Darwin opnieuw af. Het verzoek was om de praktische kennis vanuit hun bedrijven in te brengen, om zodoende realistische oplossingsrichtingen voor het afvalprobleem te verkennen. De taak van Boskalis was te onderzoeken of het saneringsproces uitgevoerd zou kunnen worden met specialistisch (bagger)materieel. Samen met onderzoekers van de Amerikaanse "ontdekkers" van de plastic soep,

Algalita, en het NIOZ heeft een medewerker van Boskalis in de Indische oceaan, tussen Australië en Mauritius, monsters van het plastic afval opgevist en geanalyseerd. De bevindingen zijn uitgebreid gerapporteerd en besproken met de andere onderzoekers aan boord en regelmatig overlegd met collega's in Nederland. Ook enkele groepen van studenten, onder meer van de Universiteit Wageningen, hebben tijdens de reis een actieve en waardevolle bijdrage geleverd aan het onderzoek. De bevindingen, vragen, en reacties daarop, zijn ook beschreven op het weblog dat tijdens de reis is bijgehouden.

De clipper Stad Amsterdam

Bij het nemen van monsters werd als bijvangst ook zeeleven, zoals visjes, kwallen en algen, opgevisst in een veel grotere hoeveelheid dan het plastic. De maximaal aangetroffen hoeveelheid plastic was op deze route ongeveer 200 gram per vierkante kilometer. Dit is een fractie van de elders op de wereld aangetroffen concentraties. Onder invloed van onder meer UV-straling en het zeewater valt het plastic uiteen in zeer kleine deeltjes. Daarop vormen zich algen die door de vissen en schelpdieren worden gegeten. Zo kunnen schadelijke stoffen in de voedselketen terechtkomen.

De proeven wezen uit dat de plastic deeltjes vaak zo klein zijn, dat het erg lastig wordt om deze met behulp van baggermaterieel op te ruimen. De hoeveelheid geld en energie die hiermee gemoeid zou zijn, staat in geen verhouding tot de ecologische verbeteringen. Door de ongewilde bijvangst van zeeorganismen, zou dit bovendien meer schade opleveren dan positieve effecten.

Haico Wevers (Boskalis) en Arend Bolt (Van Ganssenwinkel Groep) aan boord de Clipper Stad Amsterdam

In de haven van Perth met op de achtergrond het cruiseschip dat door Boskalis voor huisvesting wordt ingezet op het Gorgon-project in Australië

Boskalis en Van Gansewinkel Groep zijn ervan overtuigd dat de oplossingen ter voorkoming van de schadelijke effecten van de plastic soep dienen te worden gezocht aan de ontwerptafel van producten. Door slimmere ontwerpen en samenstellingen van materialen, zouden de negatieve effecten op het ecosysteem drastisch kunnen worden gereduceerd. Ondertussen zou

volgens de betrokken onderzoekers het voorkomen van nog meer niet-afbreekbaar afval in de zeeën en oceanen absolute prioriteit moeten krijgen. Zo moeten mensen in landen waar het plastic afval nu nog onbelemmerd in de natuur terechtkomt, voorlichting krijgen.

De 'trawler' wordt klaargezet voor het nemen van de monsters

Het bekijken van de vangst

De bevindingen zijn gerapporteerd en besproken met onder meer Plastics Europe, de branchevereniging van de Europese kunststofproducenten, en studenten van de Universiteit Wageningen. Ook hebben Boskalis en Van Gansewinkel hun kennis en ervaring overgedragen in een door het Wereld

Natuur Fonds georganiseerde workshop over afval in de oceanen.

Boskalis en Van Gansewinkel blijven participeren in nadere verkenningen en mogelijke oplossingen.

Het nemen van de monsters

Het verwerken van de gegevens

De bemanning aan boord van de Stad Amsterdam

Veiligheid

Bij Boskalis is de focus op veiligheid sterk, wat inherent is aan de aard van onze werkzaamheden. Ook al worden er binnen de verschillende activiteiten binnen Boskalis nog niet met hetzelfde management- en rapportagesysteem gewerkt, de doelstelling is overal dezelfde: geen incidenten, geen ongevallen. Dat komt goed tot uitdrukking in de naam van het nieuwe veiligheidsprogramma: No Injuries, No Accidents (NINA). Het doel van dit programma is een op waarden gebaseerde cultuur te ontwikkelen waarin mensen actief veiligheid bevorderen en met elkaar in overleg gaan over veiligheidsproblemen. Voor 2011 zullen wij inzetten op de mogelijkheden van harmonisatie van de veiligheidssystemen om ook bestuurlijk te komen tot een meer eenduidige aanpak.

Rapportagescope

	LTIF	Certificaten	Onderscheidingen
Baggeren & Grondverzet	✓	✓	✓
SMIT (activiteit Harbour Towage/Salvage, Transport & Heavy Lift/Terminaldiensten)		✓	✓
Lamnalco (activiteit Terminaldiensten - 50%)	✓	✓	✓

Veiligheidsdoelstellingen

Jaarlijks worden door ons een aantal doelstellingen vastgesteld voor veiligheid, gezondheid, milieu en kwaliteit (SHE-Q). Voor wat betreft Safety en Health ligt het accent op het voortdurend verbeteren van de veiligheidsprestatie.

Het management van iedere business unit bij de activiteit Baggeren & Grondverzet stelt in aanvulling op de corporate-doelstellingen eigen veiligheidsdoelstellingen vast. Ieder kwartaal rapporteren de business units over de voortgang van al deze doelstellingen aan de Raad van Bestuur. Daarnaast wordt tijdens (interne en externe) audits kritisch bekeken of en hoe het veiligheidsbeleid goed wordt nageleefd.

De 2010 veiligheidsdoelstelling in Baggeren & Grondverzet was, naast de start van de implementatie van NINA, om voor ieder project groter dan

€ 5 miljoen een SHE risk assessment op te stellen. Op basis daarvan kunnen dan concrete risicoreducerende maatregelen worden genomen. In 100% van de gevallen is aan de doelstelling voldaan.

De tweede doelstelling voor 2010 was dat iedere regio een groot project aanwijst dat met SHOC gaat werken (Safety Hazard Observation Card). Dit systeem is zeer eenvoudig en laagdrempelig. Iedereen, van hoog tot laag, wordt aangemoedigd direct een SHOC-card in te vullen als hij iets onveiligs constateert. Ook goede veiligheidsideeën zijn welkom. De doelstelling is gerealiseerd en op een veel groter aantal projecten toegepast dan voor 2010 was beoogd. Op onze projecten in het Midden-Oosten, Australië, Europa en bij Offshore wordt het systeem inmiddels standaard gebruikt. Dit heeft in 2010 ongeveer 1.800 meldingen (SHOC's) opgeleverd.

De doelstellingen bij SMIT worden bepaald op basis van Lost Time Injury Frequency (LTIF). Een belangrijke bron van zorg afgelopen jaar was de veiligheid van SMIT-schepen in de Golf van Aden en de Indische Oceaan. In 2010 vonden zeven doorvaarten plaats. De inzet van bewapende particuliere escorteschepen is tot nu toe effectief gebleken.

Jaarlijks worden de SHE-Q activiteiten van het afgelopen jaar door het bestuur van Lamnalco en het SHE-Q management geëvalueerd. Daarbij streven zij naar een continue positieve ontwikkeling van de SHE-Q prestaties, zowel door middel van doeltreffende verbeteringen aan het systeem als door het stellen van realistische targets (KPI's) voor de Operationele Regio's. Als doelstellingen voor 2010 werden gesteld de verbetering van de LTIF en TRIR (Total Recordable Injury Rate) en het voorkomen van materieelschade. Elke maand rapporteren de Operationele Regio's hun SHE-Q prestaties aan het management van Lamnalco.

Naast deze interne monitoring worden de SHE-Q prestaties van Lamnalco ook vergeleken met de door ISOA (International Support Vessel Owners' Association) en IMCA (International Marine Contractors Association) gepubliceerde prestatie-statistieken. Lamnalco is lid van beide organisaties en een toppresterende op SHE-Q gebied.

Certificering

Het Boskalis veiligheidsbeleid wordt ondersteund door de volgende certificeringen: ISM, ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001 of VCA voor de Nederlandse vestigingen. Voor een overzicht van de diverse certificeringen verwijzen wij naar de bijlage.

Incidentmeldingen

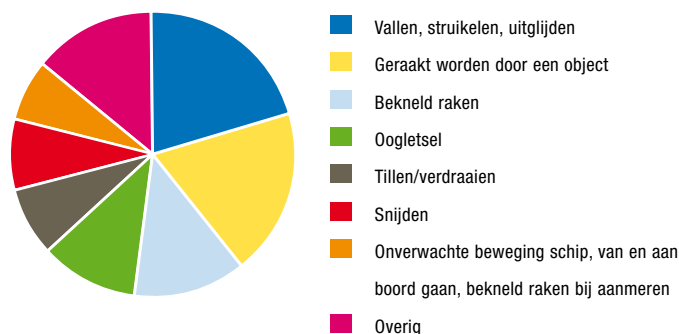
Het melden, registreren en opvolgen van incidenten maakt integraal onderdeel uit van onze activiteiten. De SHE-Q afdelingen coördineren dit proces en onderhouden hierover contact met het betreffende management. Naar aanleiding van een incident of een analyse van incidenten kan de afdeling adviseren over eventuele corrigerende maatregelen

of verbeteringen. De incidentmeldingen worden vertaald naar "Lost Time Injury Frequency". De LTIF geeft het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren weer. In 2010 heeft helaas één dodelijk ongeval plaatsgevonden bij een van de onderaannemers in de activiteit Baggeren & Grondverzet. Als een van de weinige marktpartijen neemt Boskalis ook de incidentmeldingen bij onderaannemers mee in haar LTIF-tellingen. In 2010 was de LTIF bij Boskalis 0,67 (2009: 0,74) en bij Lamnalco 0,03 (2009: 0,04). Voor een gedetailleerd overzicht van de LTIF over 2010 en de historie over de afgelopen vijf jaar verwijzen wij naar de bijlage.

Ongevallenanalyse

Jaarlijks vinden er ongevallenanalyses plaats die gebruikt worden voor verdere beleidsontwikkeling.

Uit de analyses over de afgelopen drie jaar bij *Ongevallenanalyse Baggeren & Grondverzet*

De analyse heeft betrekking op ongevallen, ongeacht of er wel of geen verzuim heeft plaatsgevonden

Baggeren & Grondverzet blijkt dat meer dan 50% van de ongevallen veroorzaakt wordt door:

- Vallen, struikelen en uitglijden
- Geraakt worden door een object
- Bekneld raken.

Ook blijkt dat ongevallen tijdens het werken met

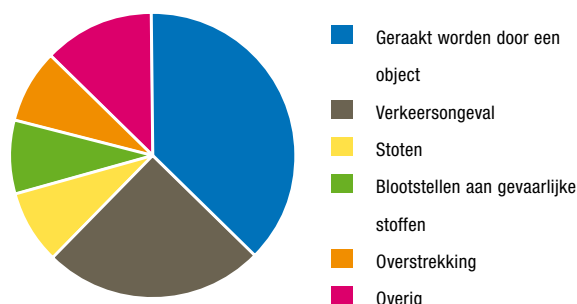
kranen, kabels en lieren of met drooggrond-verzetmaterieel leiden tot relatief ernstig letsel. Voor Boskalis reden om passende maatregelen te nemen. Ook tijdens audits en managementinspecties kan aan deze oorzaken nog extra aandacht worden besteed. In de communicatie wordt er informatie gegeven over deze onderwerpen. In het kader van NINA is een technische standaard voor de baggerschepen ontwikkeld. Deze omvat onder meer de veiligheid van trappen en bordessen, het keuren van hijsgereedschap en ander materieel en het slipvrij maken van looproutes op schepen.

SMIT publiceert een jaarlijks SHE-Q verslag met daarin een gedetailleerd overzicht van de aard van de incidenten. Aan de hand hiervan wordt het veiligheidsbeleid verder ontwikkeld. De analyse over het afgelopen jaar laat zien dat bijna 50% van de ongevallen wordt veroorzaakt door:

- Vallen
- Geraakt worden door een object.

Incidenten die hebben plaatsgevonden, worden bij Lamnalco door de afzonderlijke operationele regio's doorgenomen en geanalyseerd om de achterliggende oorzaken ervan te achterhalen.

Ongevallenanalyse Lamnalco

De analyse heeft betrekking op ongevallen, ongeacht of er wel of geen verzuim heeft plaatsgevonden

De daaruit voortvloeiende statistieken worden gebruikt om KPI's voor het komende jaar te stellen, waar nodig de operationele praktijken aan te passen en te bepalen wat de trainingsbehoeften zijn. In 2010 waren, net als in voorgaande jaren, de meest voorkomende oorzaken van ongevallen: 'geraakt door' en verkeersongevallen bij de walorganisatie.

Onderscheidingen

Om de betrokkenheid van medewerkers binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet bij veiligheid te vergroten, reikt de Raad van Bestuur sinds 2005 de Boskalis Safety Award uit. De winnaar is degene die dat jaar het beste uitvoerbare idee indiende om de veiligheid te verbeteren. In 2010 ontvingen Richard Sweeting en Mark de Bruin de award voor hun idee om de veiligheid op projecten aan land te verbeteren. In plaats van verkeerregelaars op de grond die het grondverzetmaterieel naar de juiste plek dirigeren, gebruiken we nu de operators van bulldozers. Zij hebben vanuit hun hoge positie beter overzicht en kunnen deze taak beter en veiliger uitvoeren. Op het Khalifa-project is deze werkwijze met succes toegepast. Diverse, vooral relatief grote, projecten reiken eigen awards uit voor ingebrachte goede ideeën of best practices.

In 2010 heeft Boskalis voor de veiligheidsprestaties binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet de volgende onderscheidingen ontvangen:

- **IADC Safety Award** voor de nieuwe werkmethode op het Khalifa-project (Abu Dhabi, VAE).
- **Veiligheidsbonus voor Maasvlakte 2** (Nederland) voor elke miljoen uren zonder ongeval met letsel. Deze bonus is al tweemaal toegekend.
- **Certificate of Recognition** voor de bijzondere veiligheids- en gezondheidsstandaard op de werknemersaccommodatie in de periode van september 2008 tot juli 2010 op het project Khalifa Ports and Industrial Zone in Abu Dhabi (VAE).
- **DSE Certificate** van de National Petroleum Construction Company Abu Dhabi (VAE) voor de gezondheids- en veiligheidsprestatie.
- **NCIG Coal Export Terminal** (Australië), award voor de prestatie één miljoen uren zonder ongeval met letsel.

- **Safe Contractor of the Month.** Boskalis ontving deze award voor het project Khalifa (VAE), voor de maand mei 2010.

Elk jaar wordt door SMIT de Vessel Survey Award uitgereikt voor het best onderhouden vaartuig. De winnaar wordt gekozen door het managementteam in overleg met de scheepsinspectie. In 2010 ging de Vessel Survey Award naar de SKY 501, een vaartuig van SMIT Kueen Yang in Taiwan.

Bij de SMIT-divisies Terminals en Harbour Towage werd een campagne op touw gezet tegen vallen, struikelen en uitglijden. De prijs ging naar het SMIT Gabon-vaartuig To Independence.

Als aannemer voor BP (Sharjah) Ltd zette Lamnalco in december 2009 een belangrijke SHE-Q prestatie neer met het bereiken van de mijlpaal van 10.000 dagen (28 jaar) zonder een tot verzuim leidend incident (LTI). In april 2010 bereikten de activiteiten in de regio West-Afrika de mijlpaal van 500 dagen zonder LTI, een prestatie die in mei 2010 werd geëvenaard door de regio Midden-Oosten.

Instrumenten ter verbetering van de veiligheidsprestaties

Managementsystemen

Boskalis heeft binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet een SHE-Q managementsysteem dat iedere twee jaar wordt herzien. Naar aanleiding van de laatste review is medio 2010 het vernieuwde SHE-Q managementsysteem Q-Aid in gebruik genomen. De grootste veranderingen zijn de implementatie en integratie van NINA en de harmonisatie van de managementsystemen van de thuishavens. Alle thuis- en nichemarkten hadden hun eigen managementsystemen. De afgelopen 2 jaren is ingezet op een meer geharmoniseerde aanpak. Doel is meer eenduidigheid bij projecten in de hele organisatie. Dit verhoogt meteen ook de effectiviteit doordat medewerkers en middelen flexibeler kunnen worden ingezet. In 2011 zal deze harmonisatie binnen Boskalis zijn afgerond.

Ook het plantmanagementsysteem dat door de Centrale Technische Dienst wordt gebruikt voor het aansturen van de baggerschepen is integraal onderdeel van Q-Aid. Q-Aid vormt binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet een leidraad voor al het management op projecten die wij voorbereiden en uitvoeren. Eenduidigheid van besturing en het overall handhaven van dezelfde hoge kwaliteits- en veiligheidsstandaard zijn de uitgangspunten. Die uniformiteit blijkt door Q-Aid sterk toe te nemen. De systemen om incidenten te melden zijn eveneens onderdeel van Q-Aid. In 2011 worden ze als webbased module aangeboden. Hierin kunnen gegevens ter plekke worden ingevoerd en geregistreerd. Via Q-Aid heeft het management verder toegang tot de uitgebreide kennisbank, waarin veiligheidsoplossingen voor specifieke activiteiten en situaties zijn opgenomen.

Het SHE-Q beleid van SMIT is herzien om de nadruk op veiligheid, milieu en gedrag te vergroten en de wijziging in het managementteam tot uitdrukking te brengen. Daarnaast is er een Veiligheidsboekje uitgegeven gebaseerd op de Code of Safe Working Practices for Merchant Seamen. Dit zakformaatboekje is bedoeld voor gebruik op de werkvloer en zal goed van pas komen bij 'toolbox talks', taak-risico analyses en veiligheidstrainingen.

Lamnalco werkt aan de implementatie van diverse besturingsinstrumenten om de SHE-Q prestaties van haar vloot te verbeteren. Zo helpt het Taproot-instrument bepalen wat de onderliggende oorzaken van incidenten en ongevallen zijn en op welke punten het systeem verbeterd dient te worden. Daardoor wordt het mogelijk om gericht en effectief correctieve en preventieve maatregelen te nemen. Verder wordt op de vaartuigen Bassnet geïnstalleerd, een best practice software instrument voor rapportage, registratie en bewaking van SHE-Q en onderhoud dat real-time interactie tussen de vaartuigen en de regionale kantoren mogelijk maakt.

Toezicht en rapportage

Het management van Boskalis vergewist zich ervan of de hoge veiligheidsnormen ook daadwerkelijk worden nageleefd. Bij de Baggeren & Grondverzet projecten en aan boord van de baggerschepen gebeurt dit op verschillende manieren en momenten:

- 16 Integrale, meerdaagse SHE-Q audits op grote projecten. Bij deze audits wordt ondermeer de projectstructuur doorgelicht. Hierbij wordt aandacht besteed aan de management- en QA-structuur van het project, de aansturing van de subcontractor(s) en het eigen en ingehuurde materieel.
- Daarnaast voeren lokale SHE-Q-afdelingen zelf audits uit.
- Audits door Bureau Veritas als certificerende organisatie op ISM schepen en kantoor-organisaties. In 2010 heeft het bureau 15 audits uitgevoerd.
- International Safety Management-audits. In 2010 zijn op de vloot en op de kantoren 45 van dergelijke interne en externe audits uitgevoerd.
- Veiligheidsinspecties door het senior management tijdens projectbezoeken.

De SHE-Q-rapportage binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet maakt integraal onderdeel uit van de operationele rapportagestructuur. Standaard wordt aandacht besteed aan voortgang van de SHE-Q doelstellingen, uitkomsten van audits, incidenten en ongevallen. SHE-Q staat in de maandelijkse managementoverleggen op de agenda. Per kwartaal rapporteert de Raad van Bestuur hierover aan de Raad van Commissarissen van Boskalis.

Bij SMIT zijn vaartuiginspectie op basis van een standaard checklist uitgevoerd voor ruim 100 vaartuigen. De scores voor deze inspecties worden bepaald aan de hand van een intern scoresysteem op basis van het Common Marine Inspection Document van IMCA. De minimumscore wordt elk jaar bepaald door het managementteam.

Lamnalco werkt elk jaar een volledig controle-programma af voor haar vaartuigen, activiteiten, walorganisatie en kantoren om ervoor te zorgen dat de ingevoerde beheerssystemen aanwezig zijn en worden nageleefd. Daarnaast voeren klanten regelmatige audits uit in het kader van langlopende contractstructuren. De interne audits die worden uitgevoerd omvatten International Safety Management van vaartuigen; ISO 9001- en ISO 14001-activiteiten van zowel vaartuigen als walorganisatie. In het afgelopen jaar werden door de SHE-Q afdeling van Lamnalco 99 interne audits uitgevoerd. Veiligheidsinspecties vonden ook plaats in de vorm van 'safety walkabouts' tijdens scheepsbezoeken door topmanagers en contractmanagers.

Veiligheidstrainingen

Training is een van de belangrijke instrumenten die Boskalis inzet om onveilige situaties te voorkomen. Binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet volgen operationele staf en vlootmedewerkers verplichte en vrijwillige veiligheidstrainingen op basis van een trainingmatrix. In het personeelsregistratiesysteem houdt Boskalis nauwkeurig bij welke trainingen een medewerker heeft gevolgd of nog moet volgen voor zijn specifieke rol of functie. Verplicht zijn de trainingen op basis van de Arbowet, het VCA-systeem en internationale wetgeving.

Veiligheidstrainingen bij SMIT worden doorgaans door de betreffende bedrijfsonderdelen georganiseerd. Vorig jaar werd een online trainingspakket geïntroduceerd dat momenteel in gebruik is door de divisie Terminals.

Om voor een doorlopende leeromgeving te zorgen, heeft de onderneming vloottrainingsmedewerkers in dienst die op de schepen meevaren en die kapiteins en bemanningsleden lesgeven in ISM-verplichtingen en het kwaliteitsmanagementsysteem van de onderneming. Deze persoonlijke training wordt in 2011 verder ondersteund met de

implementatie van elektronische leermiddelen en evaluatiesystemen aan boord.

Specialistische trainingen voor vaartuigen met ASD-aandrijving worden gegeven zowel met behulp van de eigen sleepbootbrugsimulator van Lamnalco in Sharjah als door trainingspersoneel aan boord van ASD-vaartuigen.

behulp van websites zoals de NINA-website en SMITNET, via periodieke interne veiligheidsbulletins als Safety Matters, Safety Newflash, Safety Alerts en in de personeelsbladen 'Cohesie', 'SMIT intern' en 'Lamnalco in Focus'.

Communicatie

Binnen Boskalis is communicatie een belangrijke pijler voor een actief veiligheidsbeleid. Permanente communicatie over veiligheid vindt plaats met

De bemanning van de SKY 501. Zij kregen in 2010 de SMIT Vessel Survey Award uitgereikt voor het best onderhouden vaartuig

Boskalis introduceert veiligheidsprogramma NINA

Met een grootscheepse wereldwijde campagne is het veiligheidsprogramma NINA (No Injuries, No Accidents) in juli 2010 bij de medewerkers van Boskalis binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet geïntroduceerd. Het programma is de afgelopen anderhalf jaar in eigen huis ontwikkeld en biedt een antwoord op de vraag hoe de veiligheid structureel op een hoger niveau kan worden gebracht.

Een gezamenlijke veiligheidscultuur

De veiligheidsprestatie bij de activiteit Baggeren & Grondverzet van Boskalis was de laatste tien jaar al zeer aanzienlijk verbeterd. De LTIF, het cijfer waarin het aantal incidenten met verzuim wordt uitgedrukt, daalde van 2,86 in 2000 naar 0,67 in 2010. Procedures, regels en managementsystemen zijn goed op orde. Boskalis wil dit niveau nog verder verbeteren. Een internationaal cultuuronderzoek onder medewerkers, interviews met klanten en tal van workshops leidden tot het inzicht welke punten verder verbeterd kunnen worden.

De kansen liggen vooral op het gebied van het bouwen van een gezamenlijke veiligheidscultuur,

gebaseerd op een eenduidige set van waarden en normen (Values & Rules). Daarvoor is het nodig dat de Boskalis-medewerkers aan elkaar duidelijk maken wat zij van elkaar verwachten als het om veilig werken gaat. Vervolgens is het zaak daarover met elkaar in gesprek te gaan en elkaar aan te spreken op onveilig gedrag.

Die gezamenlijke veiligheidscultuur vindt zijn weer-slag in het nieuwe veiligheidsprogramma NINA.

NINA Values & Rules

NINA wordt gedragen door vijf waarden en vijf regels die met kracht in interne en externe media worden uitgedragen.

De waarden zijn sterk persoonsgericht en spreken de medewerker rechtstreeks aan op zijn of haar verantwoordelijkheid voor het eigen gedrag, maar ook dat van anderen. Veiligheid is openlijk bespreekbaar, ongeacht rang en positie.

De regels zijn vooral ter ondersteuning van de waarden en gericht op het voorkomen van incidenten met als kern risicomanagement.

Met de ondertekening van de 'Values & Rules'-poster toont Peter Berdowski zijn commitment aan NINA

Peter Berdowski verricht de wereldwijde kick-off van NINA op het hoofdkantoor in Papendrecht

VEILIGHEIDSVERKLARING

De veiligheid van onze medewerkers is voor ons een kernwaarde. Zij zijn immers ons belangrijkste werkkapitaal. Ons doel: No Injuries No Accidents. NINA ligt verweven in onze bedrijfscultuur en wordt ondersteund door 'Values & Rules'. Alle werknemers, inclusief onze onderaannemers, worden verplicht deze 'Values & Rules' in acht te nemen.

VALUES

IK BEN VERANTWOORDELIJK VOOR MIJN EIGEN VEILIGHEID

IK ATTENDEER ANDEREN OP VEILIG WERKEN

IK NEEM MAATREGELEN BIJ ONVEILIGE ACTIVITEITEN. ZO NODIG ONDERBREEK IK DE WERKZAAMHEDEN

IK ACCEPTEER FEEDBACK OVER MIJN VEILIGHEIDSGEDRAG, ONGEACHT RANG EN FUNCTIE

IK MELD ALLE ONGEVALLEN, INCLUSIEF BIJNA-ONGEVALLEN, OM ANDEREN TE INFORMEREN EN HIERVAN TE LEREN

RULES

MAAK EEN RISICOANALYSE VOOR ALLE PROJECTEN, DRIJVEND MATERIEEL EN WERKLOCATIES

VRAAG EEN WERKVERGUNNING AAN VOOR WERKZAAMHEDEN MET EEN BIJZONDER GEVAAR

MAAK EEN TAAKRISICOANALYSE (TRA) VOOR GEVAARLIJKE NIET-ROUTINEMATIGE WERKZAAMHEDEN

WEES OP DE HOOGTE VAN RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

ZORG DAT U FIT BENT OM TE WERKEN EN DRAAG DE VEREISTE PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

WWW.BOSKALIS-NINA.COM

 Koninklijke Boskalis Westminster nv
International Dredging & Marine Contractors

Uitgebreid trainingsprogramma

Om de nieuwe waarden te verinnerlijken en te leren omgaan met de NINA-waarden, organiseert Boskalis voor de activiteit Baggeren & Grondverzet een uitgebreid training- en workshopprogramma voor management en medewerkers. Het senior management van Boskalis, dat NINA breed steunt, heeft in de zomer van 2010, voorafgaand aan de uitrol van NINA, de eerste training gevolgd.

Vervolgens is men aan de slag gegaan met andere leidinggevenden binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet, zoals projectmanagers, kapiteins, hoofd werktuigbouwkundigen en kantoormanagers. Ook alle operationele medewerkers op de projecten en op de schepen krijgen een NINA-training.

Het NINA-programma is gebaseerd op gedeelde waarden die management, leidinggevenden en medewerkers zich bewust moeten eigen maken. Het trainingsconcept voor leidinggevenden is dan ook gebaseerd op een open discussie over veiligheid in relatie tot die waarden. Bij iedere training

schuift een manager uit het hogere echelon aan, die in gesprek gaat over de implementatie van de NINA-waarden en -regels in de praktijk. De leden van de groepsdirectie hebben al vele trainingssessies bijgewoond om hun commitment aan NINA te tonen en te bespreken. In de training komt aan de orde tegen welke dilemma's of uitdagingen onze leidinggevenden aanlopen in hun werk. Zij leren zich bewust te zijn van hun rol en hoe zij geloofwaardig kunnen omgaan met de NINA-waarden. Maar ook leren zij hoe zij de juiste condities kunnen creëren voor een veilige werkomgeving voor hun mensen.

Vanaf september tot eind 2010 hebben circa 1.000 werknemers op diverse plaatsen in de wereld een NINA-training of workshop gevolgd. In aansluiting op de trainingen vinden start-up meetings plaats op projecten en aan boord van schepen. Hiermee krijgen de Values & Rules in de praktijk handen en voeten. Een van de corporate veiligheidstargets in 2011 is dat ieder project met een NINA start-up meeting begint.

Het senior management nam deel aan de eerste NINA-training in de zomer van 2010

Om NINA kun je niet meer heen

NINA is prominent aanwezig bij Boskalis. Na de wereldwijde lancering in juli 2010 wordt de speciaal ontwikkelde website www.boskalis-nina.com frequent bezocht. Aan de medewerkers wordt gevraagd om hun eigen NINA-statement af te geven die op de

NINA-website worden geplaatst. Overal in het bedrijf, op de projecten en aan boord van de baggerschepen hangen posters met de NINA-waarden en -regels. Dat NINA leeft is duidelijk zichtbaar!

Impressies van NINA-trainingen

Medewerkers

Boskalis is een wereldwijd opererende onderneming met een werkgemeenschap die een steeds internationaler karakter krijgt. In 2010 kende onze onderneming 59 verschillende nationaliteiten. In onze visie zijn onze mensen de onderscheidende factor in het succes van onze onderneming en wij hechten veel waarde aan hun betrokkenheid. Wij voeren een Human Resources (HR)-beleid dat actief de strategie ondersteunt die erop gericht is een leidende maritieme dienstverlener te blijven en een voorkeurswerkgever in de branche te zijn.

Rapportagescope

In dit hoofdstuk is 'Boskalis' synoniem aan 'de activiteit Baggeren & Grondverzet', tenzij uit de context blijkt dat we de groep bedoelen.

	Profiel en Omvang	Opleidingen	Diversiteit
Boskalis*)	✓	✓	✓
Baggeren & Grondverzet	✓	✓	✓
SMIT (activiteit Harbour Towing/Salvage, Transport & Heavy Lift/Terminaldiensten)		✓	
Lamnalco (activiteit Terminaldiensten - 50%)	✓	✓	✓

*) corporate stafafdelingen en Raad van Bestuur

Integratie Boskalis – SMIT

Een van de belangrijkste ontwikkelingen voor onze organisatie in 2010 was de fusie met Smit Internationale N.V. (SMIT). Bij beide bedrijven bestaat veel enthousiasme over de mogelijkheden van samenwerking. Het integratieproces tussen Boskalis en SMIT is eind mei 2010 van start gegaan. Om een optimale kruisbestuiving te krijgen, is in tien werkgroepen van Boskalis- en SMIT-medewerkers gewerkt aan het integratieplan. De opdracht was om gezamenlijke marktkansen en synergie te onderzoeken, de optimale aanpak te identificeren en uiteindelijk plannen op te stellen voor de integratie van de geselecteerde activiteiten. Voor een interview met een aantal werkgroepleden verwijzen wij u naar de thematekst in dit hoofdstuk. Medio augustus hebben de werkgroepen hun bevindingen bekendgemaakt en in september is het integratieplan afgerond. Tijdens het proces zijn beide ondernemingsraden en de medewerkers

van Boskalis en SMIT op de hoogte gehouden van de voortgang. Eind september hebben beide ondernemingsraden een positief advies uitgebracht over het integratieplan.

Begin september is een nieuw SMIT-directieteam gevormd dat samen met het management van Boskalis verantwoordelijk is voor de verdere uitbouw van de gecombineerde activiteiten. De sterke merknaam van SMIT zal daarbij behouden blijven.

HR-organisatie

Eind 2010 is een begin gemaakt met de integratie van de HR-organisaties van Boskalis en SMIT, die in 2011 verder wordt ingevuld. In dit verslag gaan we in op de situatie zoals die was in 2010.

Het HR-beleid van Boskalis is primair gericht op medewerkers met wie Boskalis een arbeids-overeenkomst heeft: op het hoofdkantoor, op de

kantoorlocaties in de thuismarkten, de internationale bezetting op de schepen en de medewerkers die uitgezonden worden op projecten. Het beleid is steeds meer gericht op het ontwikkelen van de juiste kennis en competenties wereldwijd en op het verbinden van onze medewerkers aan het bedrijf in internationale interne netwerken.

De centrale HR-staf van Boskalis werkt vanuit het hoofdkantoor in Papendrecht. De thuismarkten verzorgen zelf hun operationele HR-taken. De HR-afdeling op het hoofdkantoor ondersteunt de thuismarkten in hun management development- en beloningsbeleid. Zij heeft zowel een ondersteunende als operationele verantwoordelijkheid. Naast reguliere HR-taken zoals werving en selectie, opleiden, beoordelen en arbeidsverhoudingen, zorgt de HR-staf voor een optimale bezetting op de schepen en op de projecten, en voor alle administratieve en logistieke werkzaamheden die daarbij komen kijken.

Boskalis heeft 283 vlootmedewerkers in dienst afkomstig uit de Baltische staten, Rusland en Oekraïne. Hiervoor is een aparte HR-organisatie opgezet in Kleipeda, Litouwen voor zowel Boskalis als Lamnalco. Deze voert als dependance van het hoofdkantoor alle voorkomende personeelszaken, zoals arbeidsvoorwaarden, contracten, loonadministratie, crewing, en werving en selectie uit. Ook in de thuismarkten, waaronder Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Finland, Nigeria en Mexico en in belangrijke regio's zoals Australië is een lokale HR-organisatie aanwezig.

De HR-organisatie van SMIT is sterk decentraal georganiseerd, dicht bij de business. Grotere locaties in de wereld hebben een eigen HR-afdeling. Op het kantoor in Rotterdam wordt het HR-beleid op hoofdlijnen vastgesteld. Dit wordt vervolgens lokaal ingevuld binnen de kaders van de geldende wet- en regelgeving, rekeninghoudend met culturele verschillen. De HR-staf van SMIT heeft een ondersteunende rol en geen operationele verantwoordelijkheid. Wel is zij verantwoordelijk

voor de reguliere HR-taken en de bezetting op de schepen op enkele strategische locaties. De transitie van HR administratieve supportorganisatie naar die van strategische business partner is in 2010 verder vormgegeven.

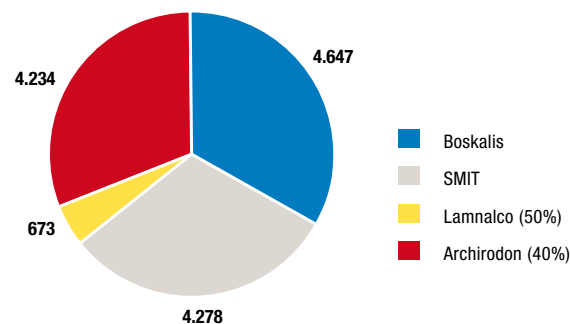
De HR-organisatie van Lamnalco werkt vanuit het hoofdkantoor in Sharjah (Verenigde Arabische Emiraten). Taakstelling is beleidsontwikkeling, advies, business-support en het garanderen van compliance en kwaliteitsbewaking daar waar HR-activiteiten binnen Lamnalco gedecentraliseerd zijn. De expat staff en bemanning worden vanuit Sharjah geregeld. Lokale staff en bemanning worden decentraal ingeregeld in lijn met lokale wet- en regelgeving. Afhankelijk van het volume wordt dit gedaan door de lokale HR-afdeling of – op kleinere projecten – door de project superintendent.

Informatie over het medewerkersbestand

Per eind 2010 telde het totale personeelsbestand van de groep 13.832 medewerkers. (2009: 10.514 medewerkers excl. SMIT / 2010: 9.554 excl. SMIT) Exclusief SMIT, Lamnalco en Archirodon had Boskalis 4.647 medewerkers in dienst. (2009: 4.858 medewerkers). Dit is een afname van 4%.

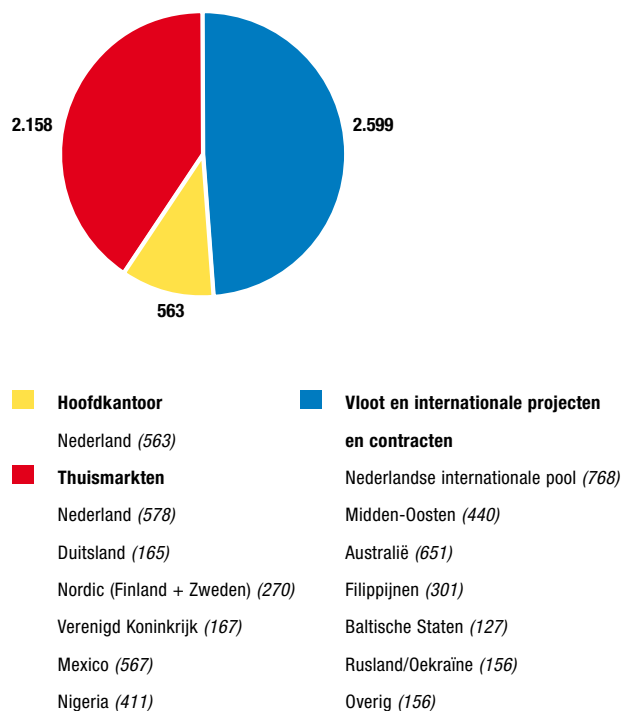
Voor een gedetailleerd overzicht verwijzen wij u naar de HR-tabellen in de bijlage.

Totaal personeelsbestand, inclusief ons deel bij deelnemingen

Aantal medewerkers naar land

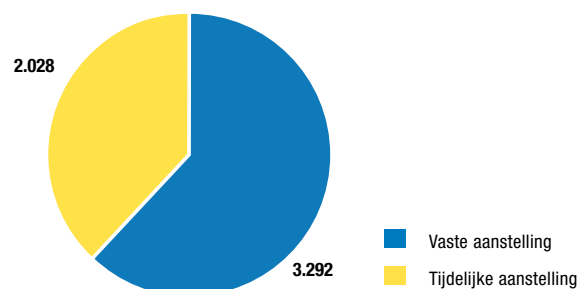
Aantal medewerkers naar land Boskalis en Lamnalco

Contractvorm

Van de 5.320 medewerkers bij Boskalis en Lamnalco heeft 62% een vaste aanstelling. Het aantal vaste aanstellingen is afgenomen ten opzichte van 2009. Het percentage tijdelijke aanstellingen biedt ons de juiste mate van flexibiliteit om te kunnen inspelen op voortdurend veranderende marktontwikkelingen.

Contractvorm medewerkers Boskalis en Lamnalco

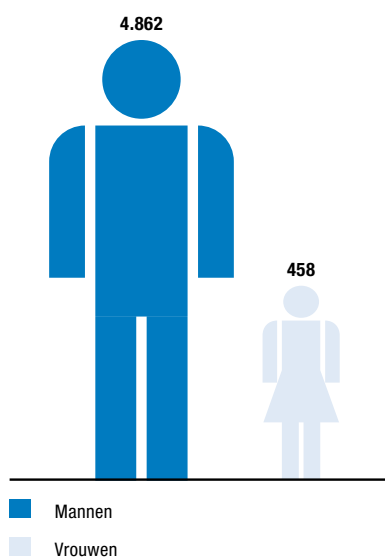

In de landen waar wij veel projecten uitvoeren, zoals Nigeria en Australië, ligt de verhouding van tijdelijke contracten hoger op circa 90%.

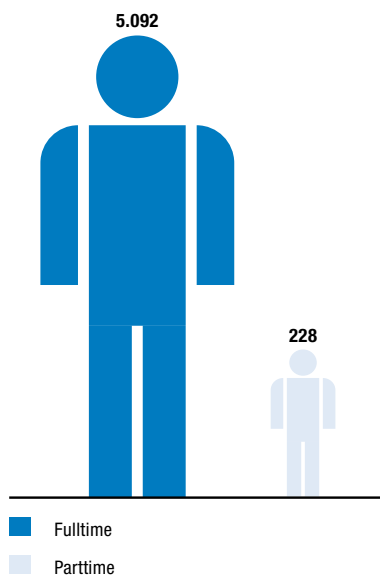
Verhouding man/vrouw, parttime/fulltime

Bij Boskalis en Lamnalco werken een relatief hoog aantal mannen. Bij Lamnalco en Boskalis werken relatief weinig parttimers.

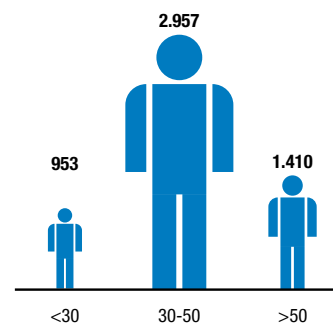
Verhouding man/vrouw
Boskalis en Lamnalco

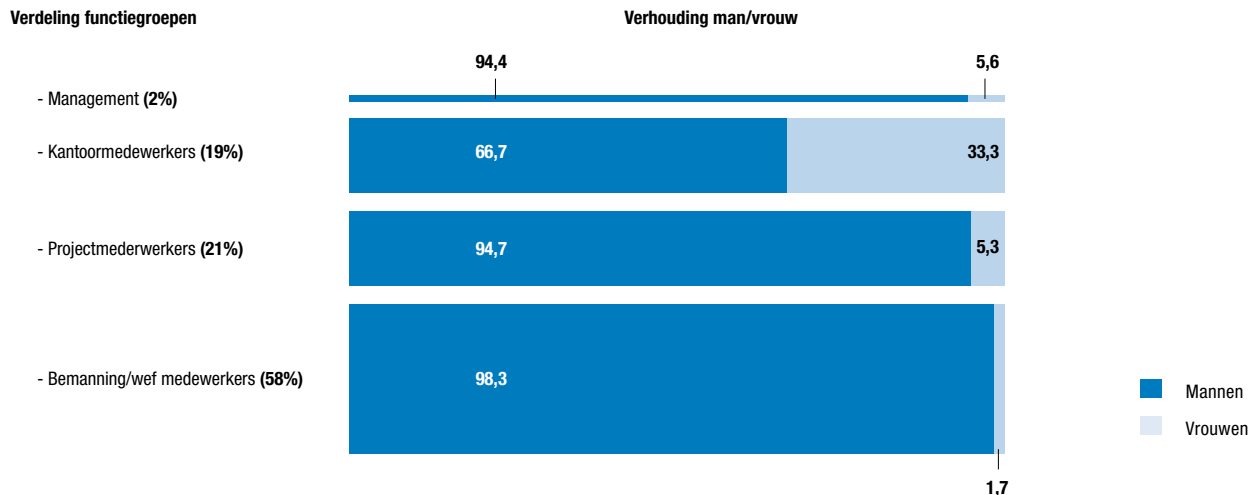
Verhouding parttime/fulltime
Boskalis en Lamnalco

Leeftijdsoopbouw bij
Boskalis en Lamnalco

Functiegroepen verhouding man/vrouw - 2010 (in %) Boskalis en Lamnalco

De vaak langere duur van uitzending op een project en contract maakt het voor parttimers en vrouwen minder aantrekkelijk om voor een functie op de vloot of op een project te kiezen. Het aantal vrouwen dat via een technische of maritieme opleiding instroomt, is bovendien klein. Over de hele linie lag de verhouding man/vrouw voor Boskalis en Lamnalco in 2010 op resp. 91,4%/8,6%, vergelijkbaar met 2009. Per land verschillen de verhoudingen soms sterk. Vooral op het hoofdkantoor en op de kantoorlocaties in de thuismarkten werken relatief meer vrouwen en parttimers. Het percentage parttimers kwam in 2010 uit op 4,3% ten opzichte van 3,9% in 2009.

Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw binnen Boskalis en Lamnalco is evenwichtig. Wij beschikken over een relatief jonge populatie; driekwart van de medewerkers is jonger dan 50 jaar. Ruim de helft (55,6%) van de medewerkers valt in de leeftijdscategorie van 30 tot 50 jaar.

Functiegroepen

Het aandeel operationele medewerkers (vloot, werven en projecten) is in 2010 ongeveer gelijk gebleven, ten opzichte van management en staf. De verhouding is 21%-79% (2009: 22%-78%).

Op het hoofdkantoor in Nederland werken relatief de meeste managers en stafmedewerkers.

Opleiding en ontwikkeling

De complexiteit van de opdrachten die wij uitvoeren neemt toe. Wij zijn steeds vaker in plaats van alleen een uitvoerende partij, partner van de opdrachtgever of hoofdaannemer, met de bijbehorende verantwoordelijkheden. Nieuwe en complexere contractvormen zijn het gevolg. In de hele keten van ontwerp en financiering tot uitvoering en onderhoud verwachten opdrachtgevers dat wij de juiste deskundigheid in huis hebben. Voor ons is het van belang dat wij de juiste risico-inschatting kunnen maken in alle fasen van een project.

Wij kennen zowel een een- en tweejaarlijkse ontwikkelingscyclus voor alle medewerkers met wie wij een arbeidscontract hebben. Iedere medewerker heeft een competentiegesprek met zijn leidinggevende, waarin zijn functioneren en ontwikkelingsopties aan de orde komen.

Onze doelstelling op het gebied van personeelsontwikkeling is erop gericht dat het management en medewerkers de ontwikkeling van het bedrijf kunnen volgen. We hebben ons de afgelopen jaren sterk gericht op het ontwikkelen van de juiste competenties van medewerkers en van managementpotentieel.

Boskalis onderscheidt zich met haar opleidingsprogramma's, die specifiek zijn afgestemd op de veranderende rol en verbreding van de activiteiten.

Bovendien is Boskalis ervan overtuigd dat door de manier waarop de opleidingsprogramma's zijn opgebouwd ('action learning': het geleerde wordt direct in de praktijk gebracht) de internationale medewerkers sterker betrokken kunnen worden bij de gezamenlijke ambities. Onderlinge kennisuitwisseling en het opbouwen van interne netwerken willen we hiermee stimuleren. Bovenal kunnen de medewerkers met de theoretische kennis die zij opdoen en de feedback die zij krijgen van hun collega-cursisten hun werk beter uitvoeren.

Voor iedere operationele functie hanteert Boskalis een specifieke opleidingsmatrix van verplichte veiligheids- en milieustrainingen. Aan de hand daarvan monitoren wij voortdurend of over de hele linie aan de vakbekwaamheidseisen wordt voldaan. In 2010 heeft bij Boskalis iedere medewerker gemiddeld 14 uren training gevolgd.

Eerste gezamenlijke initiatief Boskalis en SMIT

Een van de eerste gezamenlijke HR-initiatieven van Boskalis en SMIT is de ontwikkeling van een nieuw *Leadership Development Program*.

Per 1 januari 2011 starten 20 talentvolle (senior) managers van zowel Boskalis als SMIT met dit programma.

NINA

In het kader van het nieuwe veiligheidsprogramma NINA (zie hoofdstuk Veiligheid) is een start gemaakt met een uitgebreid training- en workshop-programma voor management en medewerkers van Boskalis. In 2010 hebben hieraan circa 1.000 medewerkers deelgenomen.

Management development

Boskalis streeft naar een breed gedragen leiderschapstijl die past bij de onderneming die we willen zijn. Bovendien willen wij de interne doorstroom naar hogere functies bevorderen. Boskalis loopt in haar branche al jaren voorop met gerichte managementopleidingen op verschillende niveaus. Behalve voor het management op kantoor- en projectlocaties is er veel aandacht voor het versterken van leiderschap op de schepen.

In 2010 hebben 22 deelnemers het tweejarige *Boskalis Maritime Development Program* afgerond. Dit programma is gericht op het versterken en ondersteunen van het management van de schepen, de kapiteins en hoofdmachinisten. In november 2010 is een nieuwe groep van 14 deelnemers gestart.

In 2010 zijn de twee nieuwe BODP-advanced programma's afgerond. In 2006 is het eerste *Boskalis Operational Development Program* (BODP) van start gegaan. De 'advanced track' is bedoeld voor jongere projectmanagers die de potentie hebben om in de toekomst leiding te geven aan complexere projecten.

In september 2010 is de *Maritime Leadership Course* van start gegaan. Dit internationale programma is speciaal ontwikkeld voor eerste stuurmannen en scheepswerktuigkundigen en startende kapiteins. De 15 deelnemers zijn vooral afkomstig uit de Baltische staten en Nederland. Persoonlijke effectiviteit aan boord, leiderschap, communicatie en samenwerking staan centraal.

Voor het middle management, dat vaak brede operationele verantwoordelijkheden heeft, is het *Boskalis Home Market Development Program* ontwikkeld. Behalve leiderschapsvaardigheden en de uitvoeringspraktijk krijgen commerciële vaardigheden en contractmanagement hierin aandacht. Door mensen uit verschillende landen bijeen te brengen, hoopt Boskalis culturele overeenkomsten, de onderlinge synergie en interne netwerken te versterken. In 2010 hebben 16 deelnemers het programma afgerond.

Ter aanvulling op de reguliere managementopleidingen biedt Boskalis het *International Contracting Program* aan, dat voor Boskalis door TiasNimbas (Tilburg) is ontwikkeld. Naast Boskalis participeren deelnemers van andere internationaal georiënteerde bedrijven, zoals Heerema en Ballast-Nedam. De cursus speelt in op de veranderende rolverdeling tussen opdrachtgevers en joint-venturepartners. De bredere verantwoordelijkheid die Boskalis op zich neemt, stelt zwaardere eisen aan de organisatorische, juridische en contractuele kennis van medewerkers. In de kernmodule worden

de deelnemers op deze aspecten bijgespijkerd. Juridische kennis over bijzondere contractvormen en risicomanagement vormen de kern van twee specialistische modules die deelnemers kunnen volgen. In alle gevallen is het in praktijk brengen van de theorie een belangrijke doelstelling. Na een succesvolle start in 2009 hebben dit jaar opnieuw ongeveer 40 professionals van Boskalis een van de modules gevolgd.

Ontwikkeling operationele staf

Het *Survey Leadership Program* (SLP) dat in 2009 is opgestart is in 2010 afgerond. Surveyors zijn hoogwaardige vakspecialisten. Zij brengen door middel van landmeetkundige en hydrografische metingen in beeld hoe de bodemgesteldheid is en welke obstakels er mogelijk aanwezig zijn. Deze informatie is onmisbaar voor een goed verloop van een project, omdat op basis hiervan de werkvolgorde wordt bepaald. Boskalis ziet een sterk adviserende rol weggelegd voor surveyors in de projectteams in plaats van dat zij werken als toeleverancier van informatie of als controleur tijdens het werk. Om in die nieuwe rol te groeien, wordt in het SLP aandacht

besteed aan leiderschapscapaciteiten, teambuilding en communicatieve vaardigheden. Acht surveyors nemen op dit moment deel aan dit tweejaar durende ontwikkelingsprogramma.

Scheepsbouw voor baggeraars is eveneens een nieuwe opleiding die in 2010 op het programma is gekomen. Technische medewerkers die betrokken zijn bij het ontwerp, de (ver)bouw of de technische operationele kant van een schip, maken kennis met een veelheid aan scheepsbouwaspecten van het varend materieel.

In het voorjaar van 2010 is de vernieuwde opleiding *International Dredging Academy* van start gegaan voor engineers en deck officers. Deze Engelstalige opleiding is tien jaar geleden door Boskalis ontwikkeld samen met het Rotterdamse Scheepvaart en Transport College. Doel is vlootmedewerkers snel en verantwoord door te laten stromen naar hogere posities. De inhoud van de opleiding is recent aangepast aan de eisen van de tijd en theorie en praktijk zijn beter op elkaar afgestemd. 'Training on board' maakt nu onderdeel uit van het programma,

evenals werkbezoeken en workshops. Kapiteins en hoofdwerktuigkundigen treden op als docent. In 2010 namen 28 medewerkers deel.

Eigen kweek van managementtalent binnen Boskalis door training en opleiding is altijd een uitgangspunt geweest. Boskalis wil jonge, hoogopgeleide afgestudeerden kansen bieden om door te groeien naar een managementpositie. Jonge, talentvolle mensen willen we klaarstomen om de uitdagingen waarvoor Boskalis zich gesteld ziet aan te kunnen. Met dat doel is Boskalis in 2010 van start gegaan met een volledig vernieuwd *tweejarig traineeprogramma* voor afgestudeerde studenten. De trainees doen in vier blokken van een half jaar praktische ervaring op in het bedrijf. Tevens worden in het programma gedurende twee weken de theoretische aspecten behandeld van projectmanagement, -financiering, persoonlijke effectiviteit en leiderschap. Ze worden begeleid door het management van de afdeling waar ze op dat moment werkzaam zijn.

Om de kwaliteit van de afgesloten contracten verder te verbeteren, heeft SMIT in 2010 een leergang *Contracting* georganiseerd, waarbij de nadruk lag op de juridische component van contractmanagement.

SMIT leidt bemanningsleden uit de hele wereld op tot volwaardig sleepbootkapitein. Dit gebeurt met het (in samenwerking met Scheepvaart en Transport

College in Rotterdam) in eigen huis ontwikkelde *Tugmaster-trainingsprogramma*. De praktische modules van dit programma worden voor een groot gedeelte met de eigen brugsimulator van SMIT uitgevoerd.

Daarnaast werkt SMIT actief aan het trainen van zeevarenden in de praktijk. Dit gebeurt in zogenaamde cadettenprogramma's. Jonge studenten van zeevaartscholen in met name Zuid-Afrika en Singapore varen voor langere periodes mee op de zeegaande schepen van SMIT. Zij leren zodoende in de praktijk het vak van machinist of stuurman. In Panama trainen sinds vele jaren jonge cadetten van de Panamese Maritieme Universiteit aan boord van de sleepboten van SMIT. Via de KVNR participeert SMIT in een opleidingscentrum voor zeevarenden op Palompon, Filippijnen.

SMIT investeert gericht in het opleiden en trainen van lokale bemanningen en medewerkers van de walorganisatie. Voor de Divisie Terminals is met dit doel een speciaal lokalisatieprogramma opgesteld voor lokale medewerkers. Op verschillende internationale SMIT-locaties ondersteunen overzeese medewerkers de lokale medewerkers, zodat zij uiteindelijk zelfstandig kunnen opereren. Dit lokalisatieprogramma is een vaste en integrale component van iedere tender voor nieuwe terminalcontracten.

**WESTMINSTER
DREDGING**

**WESTMINSTER
DREDGING**

SMIT kent een vergelijkbare aanpak voor het opleiden van bemanningsleden op het gebied van vakbekwaamheid en veiligheid. De matrix die Boskalis daarvoor hanteert, komt grotendeels overeen, aangezien het dezelfde wettelijk verplichte trainingen betreft.

Het Performance Management Systeem is een belangrijke tool binnen Lamnalco die bijdraagt aan de ontwikkeling en het optimaliseren van de bijdrage van iedere medewerker binnen de organisatie.

Daarnaast kent Lamnalco een 5-daags training- en introductieprogramma voor ASD-Masters. Onderdeel van dit programma is een gerichte, meerdaagse training op de eigen in house simulator.

Lamnalco sponsort high potential officieren (met name Indonesiërs en Filippijnen) in het verkrijgen van een hogere vaarbevoegdheid, om zo interne doorgroei mogelijk te maken. Op jaarbasis worden 6-8 officieren financieel gesponsord. In ruil daarvoor verbinden ze zich voor langere tijd aan Lamnalco.

In Aqaba participeert Lamnalco in een lokaal training-programma voor Pilots. Duur van de training is negen maanden, gevolgd door een gerichte 'on the job' opleidingsperiode.

In Afrika draagt Lamnalco actief bij aan de ontwikkeling van Communities door onder andere het jaarlijks in opleiding nemen van cadetten en de sponsoring van topcadetten aan de Nigerian Maritime Academy.

Via kennisoverdracht en training draagt Lamnalco voor diverse projecten in Afrika en het Midden-Oosten bij aan lokale Nationalisatie Programma's. Doel van deze programma's is het zorgdragen dat lokale crew en staf worden opgeleid om zelfstandig te werken en de posities van expats over te nemen.

Werving & selectie en verloop

Wij streven in iedere markt of regio waarin we actief zijn een voorkeurswerkgever te zijn en marktconforme arbeidsvoorwaarden te bieden. We hebben voor onze medewerkers interessant en afwisselend werk en veel ontwikkelings- en doorgroeimogelijkheden, zowel nationaal als internationaal.

Arbeidsmarktcommunicatie

Ondanks een terughoudend wervingsbeleid ten gevolge van de recente economische onzekerheden, blijven wij ons als aantrekkelijke werkgever presenteren op de internationale arbeidsmarkt. Dit is nodig om ook voor de toekomst over voldoende hooggekwalficeerde medewerkers te kunnen beschikken. Wij hebben goede relaties met kennisinstituten, waar wij ons op regelmatige basis presenteren:

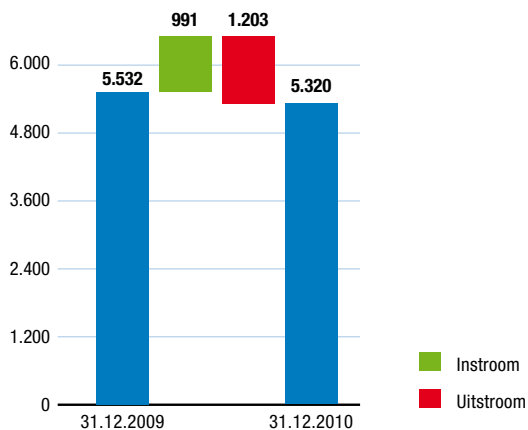
- Meerdere (technische) universiteiten en hbo-instellingen in Nederland
- University of Plymouth (VK)
- University of Cardiff (VK)
- University of Brest (Frankrijk)
- Cebu Maritime University (Filippijnen)
- Lithuanian Maritime Academy
- Klaipeda Shipping School
- Admiral Makarov State Maritime Academy
- Baltic Fishing Fleet State Academy
- Rostov on Don Maritime College G.J.Sedova
- Odessa National Maritime Academy (and Technical Fleet College)
- International Maritime University of Panama

Boskalis en SMIT hebben een deel van hun wervingsactiviteiten verplaatst naar internet. In 2010 is Boskalis als pilot een social media-campagne gestart met als doel om hier 'talent pools' op te bouwen. Het gaat om getalenteerde studenten, starters en professionals die wellicht belangstelling hebben om voor Boskalis te komen werken. Op LinkedIn is Boskalis met een aantal (sub)groepen gestart. Wie interesse heeft in ons bedrijf, kan zich aanmelden. In de groepen worden geregeld nieuwtjes over Boskalis gepost en kunnen de groepsleden met elkaar in contact treden en discussiëren. Gezien het feit dat we de meeste reacties via de digitale weg ontvangen, hebben wij onze recruitmentssystemen daarop afgestemd. Bij zowel Boskalis, SMIT en Lamnalco werken we met hetzelfde recruitment-back office systeem.

Instroom

De marktomstandigheden bleven in 2010 onzeker. Vandaar dat wij het terughoudende beleid om alleen in het hoognodige geval mensen aan te nemen hebben voortgezet. Plaatsen die vrijvielen door natuurlijk verloop zijn opgevuld.

Verloop Boskalis en Lamnalco

Lamnalco heeft in 2010 lokaal actief geworven om het projectteam en de schepen op het CPC-Project in Rusland (Novorossiysk) voldoende en op tijd bemand te krijgen. Naast de inzet van overgenomen crew-leden van SMIT betreft dit in totaal 170 medewerkers.

Uitstroom

Vanwege de bewegelijke aard van het bedrijf (projecten opschalen en weer afbouwen) is Boskalis ingesteld op het flexibel inzetten van medewerkers, afhankelijk van de capaciteitsvraag. Lamnalco kenmerkt zich door langere dienstverbanden en een lagere uitstroom. De totale uitstroom voor Boskalis en Lamnalco bedroeg 1.203 medewerkers. In 2010 werd de uitstroom voor 61% veroorzaakt door het afronden van projecten, en het niet verlengen van tijdelijke contracten, 26% door vrijwillig ontslag, 7% door natuurlijke verloop.

Arbeidsvoorwaarden

Tot onze arbeidsvoorwaarden behoort een goede regeling voor het pensioen. Zowel voor Boskalis- als SMIT-medewerkers kennen we collectieve regelingen die stoelen op de Nederlandse pensioenwetgeving. Lamnalco kent dergelijke wettelijke vereisten niet, en vult de pensioenregelingen op individuele basis in.

Boskalis heeft verschillende regelingen voor het treffen van een oudedagsvoorziening. Sommige groepen medewerkers nemen verplicht deel aan de

pensioenregeling binnen een daarvoor opgericht fonds. Sommigen kunnen gebruikmaken van een pensioenverzekering (beschikbare premieregeling of een salaris/diensttijdregeling). In de buitenlandse vestigingen wordt in een aantal gevallen gekozen voor het afdragen van premies aan nationale fondsen of het toekennen van een vergoeding voor individuele opbouw van een voorziening. De pensioenregelingen worden afgestemd op de gebruikelijke regelingen en voorzieningen in het land waar Boskalis is gevestigd en op de beroepsgroep.

Binnen SMIT Nederland bestaan een drietal pensioenregelingen: afhankelijk van de aard van de werkzaamheden, is de medewerker aangesloten bij het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Koopvaardij of het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart. Het kantoorpersoneel is aangesloten bij de Stichting Pensioenfonds SMIT. Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds SMIT kreeg in 2010 van De Nederlandse Bank te horen dat zij aanvullende maatregelen moest nemen om haar financiële positie versneld te verbeteren. Om aan de dekkingsgraadverplichting te voldoen, diende het tekort van circa € 28 miljoen te worden aangevuld. Ondanks het feit dat er geen juridische verplichting bestaat tot aanzuivering, heeft Boskalis besloten vrijwillig een eenmalige storting van circa € 30 miljoen in het SMIT pensioenfonds te doen. Met de storting komt het SMIT Pensioenfonds op het noodzakelijke niveau voor voldoende uitzicht op herstel binnen de termijn van het herstelplan. Hiermee is ook de aangekondigde korting van 13,2% op de SMIT pensioenen per 1 januari 2011 voorkomen. Buiten Nederland kent SMIT ook nog een groot aantal pensioenregelingen, al of niet wettelijk voorgeschreven.

Lamnalco heeft geen eigen pensioenfonds. Het uitkeren van een gratificatie bij ontslagname, om te voorzien in de oudedag, is geregeld in de lokale VAE arbeidswetgeving. Voor de senior (expat)posities is er een aanvullende regeling van toepassing. De hoogte van de gratificatie is afhankelijk van de duur van het dienstverband.

Welzijn en vitaliteit

Welzijn

Bij goed werkgeverschap past ook de zorg voor gezondheid en welzijn van medewerkers. We zetten daarvoor verschillende instrumenten in, zoals goede huisvesting op projecten, gezonde en veilige werkomstandigheden, uitstekend materieel en goede medische voorzieningen.

Onze operationele medewerkers die ingezet worden op internationale projecten, werken vaak op afgelegen locaties. Ze maken lange dagen en staan bloot aan soms sterk wisselende weersomstandigheden. Onderdeel van onze zorg als werkgever is dat wij hen goede woon- en recreatievoorzieningen bieden bij voorkeur op of dicht bij de projectlocatie. We zien erop toe dat de voorzieningen voldoen aan onze eisen en de wettelijke normen. Medewerkers moeten in ieder geval voldoende ruimte en privacy hebben. Verder zorgen we dat er goede medische voorzieningen zijn, mogelijkheden voor ontspanning, internetaansluitingen en mogelijkheden voor communicatie met het thuisfront. Soms kiezen we ook onorthodoxe oplossingen. Zoals in het Gorgon-project in Australië, waar we een cruiseschip hebben gehuurd om medewerkers op te huisvesten.

Voor ons is naast welzijn veiligheid van groot belang. Het is een primaire verantwoordelijkheid van het management om de veiligheid van medewerkers die

in de meer risicovolle gebieden van onze operaties werken te allen tijde te garanderen. Het vormt een integraal onderdeel van het algehele welzijn van onze medewerkers. In het hoofdstuk Veiligheid in dit CSR-verslag rapporteren wij daar uitgebreid over.

Vitaliteit

Een gezonde, vitale populatie is zeker gezien de aard van onze werkzaamheden van groot belang. Daarom zorgen wij goed voor onze mensen en respecteren rust- en werktijden.

Na de samenvoeging met SMIT hebben wij ervoor gekozen om voor de Nederlandse vestigingen met één arbodienst te gaan werken. Dit om de communicatie en afstemming over gezondheid en vitaliteit te stroomlijnen. Boskalis heeft verder een goede samenwerking met het Havenziekenhuis in Rotterdam. De operationele medewerkers van Boskalis ondergaan iedere twee jaar een algehele keuring. En zij die daar behoefte aan hebben kunnen terecht bij de bedrijfsmaatschappelijke medewerker(s) van Boskalis.

SMIT heeft een succesvol AIDS-preventieprogramma in zuidelijk Afrika. Het gemiddelde percentage besmetting bij het lokale SMIT-personeel is daardoor aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde. Om de vitaliteit van medewerkers in de regio Afrika te waarborgen, organiseert Lamnalco periodiek lokale voorlichtingsbijeenkomsten voor medewerkers in het kader van Aids Awareness en Corporate and Personal security.

Integratie Boskalis en SMIT: Bouwen aan een gezamenlijke organisatie

De fusie tussen Boskalis en SMIT heeft dit jaar voor veel denkwerk en gespreksstof gezorgd. De centrale vraag was: hoe zorgen we dat we optimaal de kansen benutten die door dit samengaan worden gecreëerd? Om tot goede kruisbestuiving te komen, is in tien werkgroepen van Boskalis- en SMIT-medewerkers, ieder met een eigen aandachtsgebied, gewerkt aan een integratieplan. De opdracht aan de werkgroepen was om gezamenlijke marktkansen en synergie te onderzoeken, de beste aanpak te identificeren en uiteindelijk plannen op te stellen voor de integratie van de geselecteerde activiteiten. Een uitdagende opdracht voor de mensen die vanuit een verschillende historie, expertise en cultuur met elkaar om de tafel gingen.

Gerard Keser, divisiedirecteur Salvage, Transport & Heavy Lift bij SMIT nam deel aan de werkgroep met als aandachtsgebied 'Maritime Projects & Services'. "Ik heb het integratietraject in een opperbeste stemming meegemaakt en ben nog steeds heel positief. Voor mij leed het geen twijfel dat de samenvoeging veel kansen zou bieden. Samen kunnen wij een aantal marktsegmenten

bedienen waarop we individueel minder sterk zijn. Voorheen kon SMIT bijvoorbeeld alleen equipment verhuren aan grote aannemers. Nu hebben we de mogelijkheid die projecten samen aan te nemen. We schuiven op in rol. In verschillende markten zien we daardoor groeikansen; dat geldt ook voor onze medewerkers, die zich in ons bedrijf breder kunnen ontplooiën."

Gerard Keser

Samensmelting leidt tot iets moois

Van elkaar leren en elkaar leren waarderen is ook onderdeel van het traject geweest. Keser ziet de verschillen tussen de bedrijven, maar zeker ook de sterke punten van Boskalis. “Het commitment en de gastvrijheid van het management van Boskalis richting de nieuwe SMIT-collega’s vind ik echt fantastisch. Zij hadden hun eigen positie kunnen beschermen of in hun schulp kunnen kruipen. Dat is allemaal niet gebeurd. Dat vind ik erg knap. Wat ik verder sterk vind van Boskalis, is dat mensen op stafafdelingen en operationele afdelingen om hun professionaliteit enorm gewaardeerd worden. Als je heel goed bent in je vak, ben je daar op je plek. Bij SMIT vinden we commercieel succes belangrijker. Die samensmelting tussen het marketinggedrevene

van SMIT en het servicegerichte van Boskalis in combinatie met die professionaliteit kan wel eens heel erg mooi worden.”

Inkoop naar een hoger niveau tillen

Ook Joost Rijnsdorp, Manager Procurement, Logistic & Facilities bij Boskalis is enthousiast over het verloop van het integratieproces. Hij nam samen met zijn SMIT-collega deel aan de werkgroep Inkoop. Hectisch, dynamisch, constructief en creatief zijn de kernwoorden waarmee hij het traject typeert.

Joost Rijnsdorp

Het valpijpschip Sandpiper wordt in Brazilië geassisteerd door sleepboten van SMIT Rebras

Ze konden van meet af aan goed door één deur met elkaar “We hebben een vergelijkbare achtergrond en manier van werken. Dat liep gelijk goed. We hebben geen strijd gehad over wie de baas zou worden van de toekomstige inkooporganisatie. Daardoor konden we ons volledig op het integratieproces richten”, vertelt hij. “Beide inkoopteams zijn al snel met elkaar aan de gang gegaan. Mensen zijn elkaar proactief aan het informeren op alle lagen van de inkoopafdeling, dat is echt fantastisch om te zien. De stemming is steeds goed geweest. We hebben meteen teams gemaakt, waarbij onze

senior inkopers aangesloten waren bij de inkopers van SMIT die de meeste affiniteit hebben met een bepaalde inkoopgroep. De samenwerking met de Belgische SMIT-collega's in Antwerpen was ook van meet af aan prettig. Onze insteek was om inkoop met elkaar naar een hoger niveau tillen. We zijn op zoek gegaan naar het beste van beide werelden. Het mooie is dat we de chemie hebben gevonden in dingen die Boskalis centraal en SMIT decentraal doet. Die hebben we kunnen combineren, waardoor we onder aan de streep een betere kwaliteit krijgen tegen een betere prijs.”

SMIT duikers assisteerden op het Magellan project waar Boskalis betrokken was bij de aanleg van een 35 kilometer lange gaspijpleiding

Met elkaar in gesprek en de samenwerking zoeken

Hetty van der Hoeven, General Manager HR SMIT vindt het een van de grootste uitdagingen om de twee bedrijfsculturen en werkwijzen goed op elkaar af te stemmen. Zij is er zich van bewust dat de uitkomst van het integratieplan voor sommigen wat lang op zich liet wachten. “Zorgvuldigheid is in zo’n traject echter belangrijker dan snelheid. Wij hebben met de HR-afdelingen twee dagen op de hei gezeten en een aantal gezamenlijke activiteiten ondernomen. Dan merk je dat we veel vraagstukken delen. Bepaalde HR-activiteiten moeten hetzelfde georganiseerd worden om de organisatiedoelstellingen te bereiken. Dat geeft wederzijds begrip. Bovendien zie je dan ook dat mensen op elkaar lijken.”

Jan den Hartog Directeur HR Boskalis ziet dat ook zo. “Zo’n integratietraject is voor de meeste medewerkers best spannend. Je moet met elkaar het gesprek aangaan en de samenwerking zoeken. De tijd nemen om elkaar te beter te leren kennen en er achter komen dat er meer overeenkomsten zijn dan verschillen. Tachtig procent van onze processen zijn in de kern vergelijkbaar en op basis daarvan goed te integreren. We hebben geleerd dat je je eerst moet afvragen waarom anderen op een bepaalde manier werken en je daarover positief verbazen. En dat de tijd die je aan de voorkant besteedt om zaken zorgvuldig te onderzoeken, zich tijdens de integratie dubbel en dwars terugbetaalt in termen van acceptatie en implementatiesnelheid. Dat geeft richting, energie en vertrouwen; de ingrediënten voor een succesvolle integratie.

Jan den Hartog

Hetty van der Hoeven

Natuur en milieu

De zorg voor natuur en milieu neemt bij Boskalis een centrale plaats in. De milieumaatregelen die wij nemen hebben betrekking op de emissies en het energieverbruik van de vloot en de internationale kantoororganisatie. Onze uitvoeringspraktijk is er verder op gericht om zo schoon en zuinig mogelijk te werken en een negatieve impact op natuur en milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken.

Rapportagescope

	Emissies (CO ₂)	Andere maatregelen
Baggeren & Grondverzet	✓	✓
SMIT (activiteit Harbour Towage/Salvage, Transport & Heavy Lift/Terminaldiensten)		✓
Lamnalco (activiteit Terminaldiensten - 50%)	✓	✓

Taskforce Emissies en klankbord Duurzaamheid

De Taskforce is in 2008 ingesteld door de Raad van Bestuur en staat onder leiding van een lid van deze Raad. De Taskforce onderzoekt de mogelijkheden om de uitstoot van vervuilende stoffen terug te dringen. Sinds eind 2010 is ook SMIT in de Taskforce vertegenwoordigd. Onze 50% deelneming Lamnalco neemt geen deel aan de Taskforce.

De Taskforce in 2010 eenmaal bijeengekomen. In de bijeenkomst eind 2010 is besloten de frequentie te verhogen naar jaarlijks vier bijeenkomsten. Ook wordt de opzet van een 'klankbord Duurzaamheid' binnen de Taskforce overwogen. Door kennis en best-practices te bundelen, kan de Taskforce faciliteren bij de positionering van Boskalis als duurzame contractpartner.

CO₂-emissies

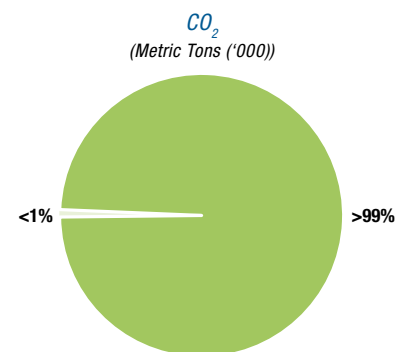
Wij meten en rapporteren de CO₂-emissies en nemen daarop maatregelen zoals het gebruik van schonere brandstoffen en de inzet van efficiëntere schepen.

In onderstaande tabellen is het brandstofverbruik en de CO₂-emissies van Baggeren & Grondverzet en Lamnalco vloot en het energieverbruik van de kantoren weergegeven. Deze vloot omvat circa 500 vaartuigen.

Op basis van de op dit moment beschikbare gegevens rapporteren wij alleen het absolute brandstofverbruik c.q. de CO₂-uitstoot en niet de relatieve uitstoot per productie-eenheid. Een complex van factoren speelt daarbij een rol,

zowel tussen als binnen onze activiteiten. Het brandstofverbruik van een groot schip binnen de baggeractiviteiten laat zich bijvoorbeeld niet vergelijken met een sleepboot binnen de terminaldiensten. Ook zijn binnen de baggeractiviteiten de inzet van modernere of juist oudere schepen, de bezettingsgraden en het werken in zachtere of juist harde grondsoorten van invloed. Er is op dit moment geen standaarddefinitie beschikbaar van de CO₂-uitstoot per productie-eenheid, die met al deze factoren rekening houdt. Wel zijn wij, zowel intern als in industrieverband, bezig om voor verschillende activiteiten en soorten schepen een methodiek voor de CO₂-uitstootberekening vast te stellen. Daarnaast blijft onze totale CO₂-uitstoot een belangrijke parameter.

	Brandstof HFO m ³ ('000)	Brandstof MGO m ³ ('000)	Elektriciteit KWh (miljoen)	Gas Mj (miljoen)	CO ₂ Metric Tonnes ('000)
Boskalis vloot	104,3	113,3			633,9 **
Lamnalco vloot *		41,3			111,6
Kantoren Boskalis			7,8	9,9	5,0
Kantoren Lamnalco			0,2		0,1
Totaal	104,3	154,6	8,0	9,9	750,6

*) Op basis van ons proportioneel 50% aandeel

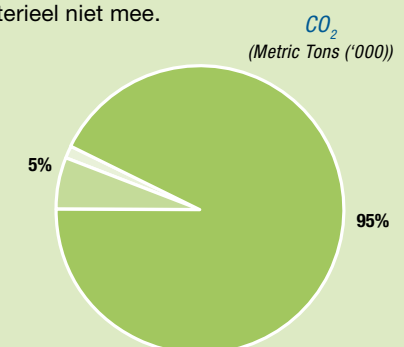
**) In 2010 hebben we de rapportagescope van de baggervloot uitgebreid. In aanvulling op de centrale vloot, die in 2009 583 duizend ton CO₂ produceerde, rapporteren we nu ook over de decentrale vloot hetgeen leidt tot een totale productie van 634 duizend ton CO₂. De centrale vloot produceerde in 2010 463 duizend ton CO₂, een daling van 21%. Deze daling wordt voornamelijk verklaard door een lagere bezettingsgraad van het materieel in 2010 ten opzichte van 2009.

Maasvlakte 2

Om de materialiteit van de CO₂-uitstoot van de baggervloot en het drooggrondverzet-materieel inzichtelijk te maken en met elkaar te vergelijken, hebben wij op het Maasvlakte 2-project een case study uitgevoerd. We zien het Maasvlakte 2-project als representatief voor onze business in onze grootste activiteit Baggeren & Grondverzet. Dit heeft te maken met de omvang en diversiteit aan activiteiten (land opspuiten, grond verdichten,

verdiepingswerkzaamheden, aanleg breakwaters) en met de inzet van het type materieel (hoppers, cutters, backhoes). Dit heeft geleid tot onderstaande gegevens die gebaseerd zijn op ons 50% aandeel in het totale project en de conclusie dat de CO₂-uitstoot van de vloot het overgrote deel 95% van de totale uitstoot voor zijn rekening neemt. Daarom nemen we in onze rapportage de CO₂-uitstoot van het drooggrondverzet-materieel niet mee.

	Brandstof HFO m ³ ('000)	Brandstof MGO/Diesel m ³ ('000)	Elektriciteit KWh (miljoen)	CO ₂ Metric Tons ('000)
Vloot	35,0	3,6		119,3
Drooggrondverzet-materieel		2,5		6,7
Kantoren			0,1	0,1
Totaal	35,0	6,1	0,1	126,1

Maatregelen om de negatieve impact op milieu en natuur te voorkomen of te beperken

Maatregelen met betrekking tot ons materieel

Wij voldoen aan de internationale wet- en regelgeving voor de maritieme sector. Tegelijkertijd anticiperen wij bij de bouw en inzet van onze vaartuigen op de steeds strengere internationale wet – en regelgeving. Vlooteigenaren worden gestimuleerd om emissiereducerende maatregelen te nemen. De International Maritime Organization (IMO) heeft regelgeving vastgesteld om SOx-emissies verder terug te dringen, door de toegestane zwavellimiet in scheepsbrandstof getrapt te reduceren. Er zijn Sulphur Emission Control Areas aangewezen waar al strengere regels gelden voor de uitstoot van SOx, waaronder een groot deel van de Noordzee en de Baltische Zee. Ook de Verenigde Staten gaat de regels aanscherpen voor haar kustgebieden. Tegelijkertijd

gaat een aantal grote havens de Environmental Ship Index introduceren. Zij belonen schonere schepen met kortingen op de havengelden. De Europese Unie neemt in de Marine Strategy Framework Directive ook een aantal maatregelen tegen scheepsemissies. Hierover voeren wij via de (inter)nationale brancheverenigingen overleg met de autoriteiten. Wij brengen onze technische kennis in om scheepsemissies terug te dringen. Op deze manier zetten wij ons in om voor onze industrie tot realistische regelgeving te komen die breed gedragen wordt.

Zowel ten aanzien van de baggervloot als ten aanzien van het drooggrondverzetmaterieel nemen wij maatregelen om de impact op natuur en milieu te verminderen.

In 2010 heeft Boskalis als eerste baggeraar in Europa een hybride bulldozer in gebruik genomen.

Bij het ontwerp van de sleepopperzuiger Willem van Oranje is ruim aandacht besteed aan duurzaamheid. Het ballastwater wordt eerst gereinigd voordat het overboord wordt gepompt en er is ruimte gereserveerd voor apparatuur om de uitlagassen nog verder te reinigen

Deze is onder andere ingezet bij de aanleg van de N50 en het strandsuppletieproject op Ameland. De Cat D7E heeft naast een dieselmotor een elektrische motor en verbruikt 25-30 procent minder brandstof dan een normale, door diesel aangedreven, bulldozer. In plaats van door de traditionele bewegende delen wordt de machine aangedreven door elektrische componenten, waardoor de onderhoudskosten lager zijn en de duurzaamheid hoger. Bovendien produceert de hybride bulldozer minder geluid.

Verder hebben wij in 2010 voor de onderstaande schepen de volgende maatregelen genomen:

- Met de industrie is in 2010 bij het onderzoeksinstituut MARIN een onderzoek opgestart om de trim aan te passen van sleephopperzuigers. Doel is een minimale weerstand bij het varen zonder lading. Dit heeft een positief effect op het brandstofverbruik en emissies.
- De snijkopzuiger Taurus II is zo aangepast, dat het schip efficiënter, veiliger en duurzamer kan varen. Het schip is aan weerszijden verbreed met drijfkasten die het drijfvermogen én het opslagvermogen aanzienlijk vergroten. Deze zogenaamde blistertanks doen dienst als brandstof- en afvalwatertanks. Diverse componenten zijn bovendien vetarm en lekvrij gemaakt en er zijn extra lekbakken geplaatst. Door deze aanpassingen wordt verder voorkomen dat schadelijke stoffen in zee terecht zouden kunnen komen.
- Ook het nieuwe valpijpschip dat Boskalis momenteel laat bouwen, voldoet aan strenge milieueisen. Het schip wordt diesel-elektrisch aangedreven. Een diesel-elektrische aandrijving is schoner en beter te onderhouden dan een diesel-direct aandrijving; de uitstoot van verontreinigde stoffen is bovendien te reguleren. Het schip kan zowel op gasolie als op zware olie varen en voldoet daarmee aan de strenge milieueisen, zoals die in de meeste Europese havens gelden.
- Uit onderzoek bleek dat de laadcapaciteit van de sleephopperzuigers Prins der Nederlanden en Oranje, binnen de gestelde wettelijke en veiligheidsbepalingen, kon worden uitgebreid door aanpassing van het zogenaamde baggermerk. De Prins der Nederlanden is aangepast in november 2010, de Oranje zal in maart 2011 klaar zijn. Beide hoppers zijn dan in staat meer lading in een cyclus te vervoeren. De brandstofbesparing die dit oplevert, heeft een positieve invloed op de emissies van deze schepen.
- Waar mogelijk maken de SMIT-sleepboten gebruik van (groene) walstroom gedurende hun standby tijden. Gedurende deze tijd hoeven er geen hulpgeneratoren te draaien en dit zorgt ervoor dat reducties worden bereikt in zowel brandstof als in emissies van schadelijke stoffen en geluid.
- Waar mogelijk wordt aan boord zwavelarme brandstof voor de motoren gebruikt. In de haven van Rotterdam zijn hierover bijvoorbeeld afspraken gemaakt met andere dienstverleners, om zo gezamenlijk, en vooruitlopende op de regelgeving, de zwaveluitstoot van sleepboten te reduceren.
- Nieuwe sleepboten worden zodanig ontworpen en geconstrueerd dat er geen ballastwatertanks meer nodig zijn. Dit reduceert het risico op verspreiding van mogelijk schadelijke organismen via ballastwater maximaal.
- Bij haar life time extension is de drijvende bok Taklift 4 voorzien van een diesel-elektrische voorstuwingsinstallatie, om zo de energiebalans aan boord te optimaliseren en de emissies te reduceren.
- Lamnalco rapporteert maandelijks het brandstofverbruik van haar schepen. Vaarsnelheden worden zo veel mogelijk aangepast om de uitstoot te verminderen. Daar waar mogelijk wordt in de rustperiodes gebruikgemaakt van walstroom.
- Lamnalco is ISO 14001 gecertificeerd. De in het OMS (Operationeel Management Systeem) opgenomen werkprotocollen zijn er op gericht het energieverbruik te controleren en waar mogelijk terug te dringen.

Onderzoek met leveranciers

Samen met een aantal leveranciers wisselen wij ideeën uit en worden innovaties gebundeld met het doel te komen tot gezamenlijke kostenreductie en duurzame productontwikkeling:

- Boskalis doet proeven met meerdere weather routing programma's om de meest optimale

De snijkopzuiger Taurus op de werf in Singapore waar het schip zodanig werd aangepast dat het efficiënter, veiliger en duurzamer kan varen

vaarroutes te bepalen tijdens mobilisaties van baggermaterieel. Deze programma's worden aangeboden door commerciële meteorologische bedrijven die wereldwijde informatie bieden over onder meer het weer en de zeeegang. De kapitein kan zijn voorkeursroute ingeven en het programma doet aanbevelingen om bepaalde weersituaties of zware zeeegang te vermijden. Dit kan de reistijd en de CO₂-uitstoot aanzienlijk verkorten.

- Boskalis heeft een theoretische studie gedaan naar de Exhaust Gas Cleaning (EGC) technologie, waarmee uitlaatgassen op baggerschepen met behulp van een zogenaamde scrubber worden gereinigd voordat deze worden geëmitteerd. Boskalis heeft met name bekeken of deze scrubbers beperkingen hebben als ze op een hopper worden toegepast. Verwacht wordt dat deze beperkingen op te lossen zijn.
- Samen met ExxonMobil heeft Boskalis op de sleehopperzuigers Oranje en Prins der Nederlanden onderzocht hoe het smeermiddelenverbruik op snijkopzuigers en daarmee de emissies teruggebracht kunnen worden. Ook is gekeken naar het type smeermiddel dat de moderne zware oliemotoren verbruiken. Dit heeft geleid tot de aanbeveling van het gebruik van een smeermiddel met een lager TBN gehalte, en voor minder emissies op een viertal schepen.
- Met Wärtsilä is de pilot over het plaatsen van een ombouwkit ter reductie van smeeriellieverbruik op snijkopzuigers afgerond. De ombouwkit is inmiddels op de snijkopzuiger Taurus II geïnstalleerd en levert jaarlijks een besparing op het smeermiddelenverbruik van 55%.
- Inmiddels zijn de meeste grote snijkopzuigers uitgerust met het nieuwe smeermiddelensysteem

dat Boskalis samen met TrustLube heeft ontwikkeld. Door de geavanceerde technologie wordt minder (circa 50% - 15.000 kilo) smeermiddel verbruikt. Het systeem zorgt er verder voor dat er geen overtollig smeermiddel in zee terechtkomt. Ook is met TrustLube het onderzoek voortgezet naar biologisch afbreekbare smeermiddelen. Doel is de smeermiddelen verder te perfectioneren door ze beter bestand te maken tegen zeewater en hoge belastingen.

- Door het samen met de gieterijen opgestelde scrap management programma is in 2010 circa 1.000 ton restmateriaal gerecycled binnen de activiteit Baggeren & Grondverzet. Het materiaal is afkomstig van pomphuizen, waaiers en cutterstanden.
- SMIT voert, samen met enkele stakeholders in de industrie, een diepgaande studie uit naar de mogelijkheden om de impact van ballastwater te verminderen en te voldoen aan de opkomende regelgeving op dit gebied.
- SMIT is betrokken in verschillende onderzoeksprojecten met als doel de voortstuwingsinstallatie aan boord te optimaliseren naar het, overigens

locatieafhankelijke, operationele profiel van de sleepboot (zie de kadertekst in dit hoofdstuk over de Hydrogen Tug, E3 Tug, LNG Tug).

- SMIT onderzoekt samen met de Klassebureau's de mogelijkheden om (een deel van) de vloot te voorzien van een certificering welke het groene karakter van haar schepen benadrukt (Cleanship, Green Passport en Green Award certificatie).
- SMIT onderzoekt samen met leveranciers in hoeverre de toepassing van een uitlaatgas nabehandelingssysteem haalbaar is als retrofit oplossing om de milieuimpact van de bestaande vloot op het gebied van NOx en fijnstof te verkleinen.
- Vanuit het kantoor in Rotterdam is SMIT actief betrokken bij het uitwisselen van ervaring op het gebied van het verkleinen van de milieu-impact met stakeholders in de haven, zoals het Havenbedrijf, de Koninklijke Roeiers Vereniging Eendracht en de Rijksrederij.

De Smit Panther, een van de nieuwe sleepboten van SMIT

Hydrogen tug, E3 Tug en LNG Tug

SMIT participeert in, en is vaak ook de initiator van, samenwerkingsverbanden om gericht onderzoek te doen naar het verkleinen van de milieu-impact van sleepbootoperaties. In zulke projecten zijn vaak toonaangevende partners uit de maritieme industrie en onderzoeksinstituten vertegenwoordigd. Onderzoek naar alternatieve voortstuwingsconfiguraties is gebaseerd op drie pijlers: hybride voortstuwingen (onderzocht in het KVNR Shipping Award winnende E3 Tug project), toepassing van waterstof als energiebron (onderzocht in het Hydrogen Tug project) en gebruik van LNG als brandstof (onderdeel van het LNG Tug project).

De Smit Elbe werd uitgerust met meetapparatuur om een standaard profiel van een sleepboot te maken ten behoeve van het E3 TUG project

E3 Tug

Partners: Damen Shipyards en Alewijnse, met ondersteuning van Imares, MARIN, Technische Universiteit Delft en Havenbedrijf Rotterdam.

2010 status: de 3 E's (Environmentally Friendly, Economically Viable, Efficient in Operations) zijn alle onderbouwd voor de verschillende concepten. Analyses van impact, kosten en efficiency zijn uitgevoerd en de rapportages worden afgerond. Op basis van de analyses is een conceptkeuze gemaakt. In 2011 wordt dit onderzoek afgerond.

Hydrogen Tug

Partners: Iskes Towage, Offshore Ship Designers, met ondersteuning van Bakker Slidrecht, MARIN, Nedstack, Bureau Veritas.

2010 status: De haalbaarheidsstudie is in 2010 afgerond met een conceptontwerp voor waterstoftoepassing en een verbeterde scheepsvorm voor sleepbootoperaties als resultaat.

LNG Tug

Partners: Pilot Study geïnitieerd door TNO, in samenwerking met onder meer motorleveranciers (Wärtsilä, PON Power, Rolls Royce, GE), reders (Anthony Veder), gasproducenten (Vopak, Shell, GasUnie, Gate Terminal), havenbedrijf Rotterdam, Damen Shipyards en anderen. SMIT heeft hierop een vervolgstudie geïnitieerd. De Partners van dit vervolgtraject zijn nog onbekend.

2010 status: De Pilot Study is nagenoeg afgerond en er zijn al gesprekken geweest met mogelijke partners. In 2011 wordt dit project voortgezet.

Het resultaat van deze projecten is een brede kennisbasis op het gebied van sleepbootoperaties, -ontwerp en milieuimpact. Doel is om het ontwerp van de sleepboot te optimaliseren in het licht van haar operaties, terwijl de functionaliteit in stand word gehouden. Op deze manier zal SMIT in staat zijn om klanten op het vlak van ontwerp en operatie versus milieu-impact gedegen van advies en oplossingen te voorzien.

Lamnalco: Hybride Sleepboot

Lamnalco is betrokken bij een onderzoek gericht op de ontwikkeling van een hybride sleepboot met LNG als brandstof. Pas kort geleden zijn exploitanten en fabrikanten gaan kijken naar de offshore- en sleepbootmarkten als potentiële kandidaten voor deze hybridetechnologie, die al met succes werd toegepast op land en, meer recent, bij diepzeevloten over de hele wereld.

Doel van het onderzoek is om een door LNG aangedreven/hybride sleepboot tot in detail te ontwerpen en uit te rusten. Met een aanzienlijk verminderde uitstoot van NO_x, SO_x en PM evenals een lagere CO₂-productie zal de sleepboot in de toekomst kunnen bijdragen aan een verbetering van de milieuprestaties van de vloot van ondersteuningsschepen bij terminals en elders.

Door middel van het onderzoek kan Lamnalco ook andere punten van zorg voor haar stakeholders aanpakken doordat het (i) de noodzaak wegneemt om persistente oliën en andere schadelijke en giftige stoffen op locatie op te slaan; (ii) het gebruik van mariene dieselolie (MDO) als brandstofbron terugdringt; en (iii) leidt tot minder gevoeligheid voor schommelingen in de prijs van bunkerolie voor zeeschepen (HFO) gedurende de looptijd van een contract. Bij bepaald gebruik levert hybridetechnologie een nuluitstoot op. Daarnaast geeft het veel minder geluidsoverlast – wat van speciaal belang is in ecologisch gevoelige milieus.

Een van de huidige sleepboten van Lamnalco

Maatregelen door levering van kennis en kunde

Boskalis helpt de ecologische effecten van baggerwerkzaamheden te voorkomen of te verkleinen. Zij zet daarvoor de expertise in van de afdeling Research & Development en van de ruim 60 ingenieurs van het eigen ingenieursbureau Hydronamic. Boskalis staat in de markt bekend om de geavanceerde voorspellingsmodellen en monitoring alsmede de zorgvuldige keuze van werkmethoden en materieel.

Eigen milieumonitoring tegen vertroebeling

Milieumonitoring richt zich vooral op de vertroebeling van het water als gevolg van baggeren. Door

omwoeling van de bodem tijdens baggerwerkzaamheden is de lichtinval van het (zee)water minder. Dit kan tijdelijk een belemmering zijn voor de flora en fauna onder water. Boskalis heeft een verfijnd monitoringsysteem ontwikkeld, inclusief standaards en procedures waarmee zij in de markt een vooraanstaande positie heeft opgebouwd. Boskalis is in staat de vertroebeling van een werk op elk gewenst moment in kaart te brengen, de uitvoering van het werk daarop af te stemmen en daardoor de ecologische impact zo veel mogelijk te beperken.

Grootscheepse koraalrelocatie Jamaica

Voor de bouw van de Falmouth Cruise Ship Terminal op Jamaica is Boskalis verantwoordelijk voor de verbreding en verdieping van het toegangskanaal. In juni 2010 zijn de laatste baggeractiviteiten uitgevoerd. Waterkwaliteitsmetingen na afloop hebben aangetoond dat op de vaste monitoringlocaties geen substantiële veranderingen in de waterkwaliteit hebben plaatsgevonden als gevolg van het werk.

Bijzonder aan dit project is dat de grote koraalriffen aan beide zijden van het kanaal moesten worden verplaatst op last van de Jamaicaanse overheid. In een periode van 8 maanden hebben getrainde duikers uit een gebied groter dan 11 hectare meer dan 140.000 koraalkoloniën verplaatst. Een bijzonder en minutieus werk, dat grote deskundigheid en zorgvuldig plannen vergt. Tijdens het werken rondom de koralen en ook de zeegrasvelden is er veel contact geweest tussen experts op het gebied van deze ecosystemen. Deze contacten zijn als zeer positief ervaren en kunnen goed benut worden in toekomstige projecten. Het succes van de relocatie kan pas op lange termijn worden beoordeeld en wordt via langdurige monitoring gevolgd.

Satellietfoto van de nieuwe buitengaats haven Khalifa in Abu Dhabi

Khalifa

In Abu Dhabi was Boskalis betrokken bij het ontwerp en de constructie van de nieuwe buitengaats haven Khalifa Port. De haven ligt vlak bij een van de grootste koraalriffen in de Arabische Golf en werd in 2010 voltooid. Door de uitgebreide milieumaatregelen, waaronder een geavanceerd monitoringprogramma en continu hydrografisch onderzoek bij Deltares in Nederland en de aanleg van een 7 kilometer lange milieugolfbreker, werd het koraalrif optimaal beschermd. Boskalis heeft daarmee aangetoond dat grootschalige baggerwerkzaamheden in de nabijheid van een koraalrif mogelijk zijn.

Het project is in 2010 onderscheiden met de 'Environment Protection Award'.

Metingen naar luchtmissies

In 2010 heeft Boskalis samen met TU Delft metingen gedaan op de sleehopperzuiger Oranje naar luchtmissies, zoals CO₂, NOx, SOx. De gegevens verschaffen beide partijen fundamenteel inzicht in welke emissies een baggerschip uitstoot en hoe deze te meten zijn. TU Delft ontwikkelt de meetopstellingen en doet de metingen, Boskalis stelt een schip ter beschikking. Deze proef helpt de wetenschap om fundamenteel inzicht te krijgen in wat een motor werkelijk uitstoot ten opzichte van testsituaties.

Optimaal materiaalgebruik

Boskalis streeft ernaar zoveel mogelijk van het opgebaggerde materiaal te gebruiken voor landaanwinning. Ook materiaal dat voorheen niet van voldoende kwaliteit werd geacht. Hiervoor doet Boskalis voortdurend onderzoek naar de samen-

stelling van het gebaggerde materiaal, de kwaliteit na het baggeren en hoe het materiaal zich gedraagt nadat het gestort is. Deze informatie relateert de onderneming aan de criteria die worden gesteld aan de draagkracht van de nieuwe bodemstructuur. Op basis van de huidige kennis en ervaring, is Boskalis in staat optimaal gebruik te maken van al het materiaal, waardoor minder vaarbewegingen nodig zijn. Dit komt ten goede aan de efficiëntie en aan beperking van de CO₂-uitstoot.

Grondsanering

Sanering van vervuilde waterbodems is de expertise van dochteronderneming Boskalis Dolman. Het bedrijf heeft een technologie ontwikkeld om zoveel mogelijk materiaal te hergebruiken na zuivering. Deze techniek wordt momenteel toegepast om de vervuilde bodem van de Fox River, in de Verenigde Staten te reinigen.

Het viereilandenproject in de Malediven

In de Malediven heeft Boskalis vier eilanden groter en veiliger gemaakt. Zonder de nieuwe kustbescherming werden ze bedreigd door erosie en de stijgende zeespiegel. Bij deze werken is de bescherming van de kostbare koralen een belangrijke opdracht. Wij benutten hier de kennis die we hebben opgedaan bij twee projecten die eerder uitgevoerd zijn in de Malediven en het project in Falmouth, Jamaica. Ons eigen ingenieursbureau Hydronamic leverde hierbij de experts en de expertise. In de eerste helft van 2010 is de goedkeuring van de overheid van de Malediven en de financier verkregen, waarbij zorg voor de ecologische systemen een belangrijke voorwaarde was. Boskalis heeft zorgvuldig onderzoek gedaan naar de beste zandwinplaatsen en gekozen is voor bestaande stromingsgeulen. Daar hebben baggerwerkzaamheden de minste invloed op de natuurlijke omgeving. Ook bleek daar geschikt zand aanwezig te zijn. Monitoring heeft tot nu toe uitgewezen dat het werk binnen de gestelde strenge milieu-eisen is uitgevoerd. Uiteindelijk profiteren circa 25.000 bewoners van de kustbescherming.

Het eiland Hinnavaru, Malediven. Een van de vier eilanden die groter en veiliger zijn gemaakt, met het nieuw gewonnen land duidelijk zichtbaar op de foto

Building with Nature

Building with Nature is een innovatieprogramma dat is gericht op het zetten van de volgende stap in de waterbouw: waterbouwkundige werken die natuurlijke krachten benutten en aansluiten op de natuurlijke dynamiek van de directe omgeving. Boskalis is een van de deelnemende partners en financiers van Building with Nature. Het programma moet leiden tot nieuwe ontwerpstandaarden die internationaal geaccepteerd worden. Klanten krijgen hiermee een onafhankelijk toetsingskader tot hun beschikking.

Wat Building with Nature onderscheidt van traditionele onderzoeksprojecten is dat het via kennisontwikkeling innovaties in de praktijk kan toepassen. Hiervoor wordt aangehaakt bij lopende of toekomstige projecten, zoals de aanleg van een ecologisch zandwingebied voor het Maasvlakte 2 project. Hierover kunt u meer lezen in de thematekst aan het eind van dit hoofdstuk.

Een goed voorbeeld van Nederland als proeftuin is de ontwikkeling van de Zandmotor, een nieuwe innovatieve manier van kustverdediging. Deze Zandmotor beoogt grootschalige aanwas van de Hollandse kust door de verspreiding

van een enorme berg zand voor de kust aan de natuur over te laten. Getij, stroming en golven: alleen natuurlijke krachten doen het werk. Vanuit Building with Nature heeft een multidisciplinair team zich gericht op de kennisontwikkeling die moet leiden tot een optimaal ontwerp van de zandmotor. Morfologen, ecologen, hydrologen, modelleurs en beleidsmakers maakten deel uit van het team, maar ook een promovendus die zich op het politiek-bestuurlijke proces richtte. De aanleg van de zandmotor en de verdere uitwerking van het ontwerp is eind 2010 aan Boskalis in een aannemerscombinatie gegund.

Naar voorbeeld van deze “grote zandmotor” in Zuid Holland, wordt ook in Friesland in een proefproject gekeken naar de mogelijkheden van een “kleine zandmotor”. Ook hier wordt een forse hoeveelheid zand voor de kust gelegd, waarna de natuur haar werk kan doen. Ultiem doel is om zo de Friese kust te laten meegroeien met eventuele stijgingen van het IJsselmeerpeil.

Building with Nature doet ook onderzoek naar andere innovatieve vormen van oeververdediging. Zo worden oesterbanken ingezet als mogelijke oplossing tegen afkalving van oevers die het gevolg is van de zandhonger in de Oosterschelde in Zeeland. Deze zogenaamde levende oesterriffen testen in pilotprojecten in Zeeland of op deze wijze de stevigheid van de oevers vergroot kan worden. In Singapore wordt kennis opgedaan van zachte kustverdediging met mangroves, koralen en zeegras.

De vitaliteit en kwetsbaarheid van koralen is een ander onderzoeksonderwerp van Building with Nature. In april 2010 is een workshop georganiseerd over dit onderwerp in Singapore. Deelnemers aan de workshop waren de participanten aan het programma Building with Nature en wetenschappers uit Singapore, Europa en de VS.

Het doel was om de kennis en ervaring hierover van SECORE, een internationaal netwerk van zeeaquaria en conservatoren van koraalriffen, naar Zuidoost-Azië te brengen. Wanneer wij meer weten over het natuurlijke reproductiegedrag van koralen, kunnen we die kennis vertalen naar richtlijnen voor Ecodesign en er rekening mee houden bij de ontwikkeling van maritieme infrastructuur.

Als rode draad door alle activiteiten van het Building with Nature programma loopt de totstandkoming van een handleiding voor toepassing van 'ecodynamisch ontwerpen'. Onderwerpen lopen uiteen van ontwikkeling van draagvlak tot ontwerpinstrumenten- en voorschriften, van projectmanagement tot onderhoud van infrastructuur. De handleiding zal generieke richtlijnen bevatten die overal ter wereld kunnen worden toegepast. Deze informatie wordt nu verzameld en met anderen gedeeld via een wiki.

De kennis die Building with Nature voortbrengt en het achterliggende gedachtegoed dienen ook de ingenieurs van de toekomst te bereiken. Universiteiten en HBO-opleidingen worden geïnformeerd en bij het programma betrokken. Diverse lectoraten, gastdocenten en (PAO-) cursussen zijn hier het resultaat van. In de toekomst beoogt het programma de uitwisseling met het onderwijs verder te professionaliseren.

Artist impression Zandmotor

SMIT kan rekenen op de expertise op het gebied van engineering, risico-assessment en innovatie van de afdeling SMIT Engineering. Het brede portfolio bevat innovatieprojecten gericht op het verbeteren van veiligheid van operaties, optimalisatie van het scheepsontwerp, voorspellen van de werkbaarheid, en het reduceren van de milieuimpact en Total Cost of Ownership. Het ontwikkelen, vasthouden en delen van kennis is een prioriteit waarbij deze afdeling een uiterst belangrijke rol speelt. Op verschillende manieren wordt deze kennis pro-actief gedeeld met de belanghebbenden, in de vorm van factsheets, (klant)presentaties, brochures en werkgroep-brede projectevaluaties.

Als onderdeel van het E3 Tug project heeft SMIT metingen gedaan aan boord van de havensleper SMIT Elbe, zowel op het gebied van voorstuwing als luchtmissies CO₂, NO_x, SO_x en fijnstof. Dit is gedaan in samenwerking met de projectpartners Damen en MARIN en enkele onderaannemers. De opgedane ervaring en kennis wordt toegepast in andere initiatieven en gedeeld met belanghebbenden binnen en buiten het bedrijf.

Daarnaast wordt SMIT in toenemende mate gevraagd deel te nemen en expertise en kennis in te brengen in ambitieuze Joint Industry Projecten (JIPs) van grote omvang. Hieraan nemen naast de kennisinstellingen, vaak ook klanten, overheidsinstanties, leveranciers en andere maritieme dienstverleners deel. Voor SMIT zijn deze projecten van belang om de industry best practices te leren en te delen. Ook bieden ze de mogelijkheid om de ontwikkelde kennis en tools te gebruiken bij het verhogen van de veiligheid in operaties, het verbeteren van de dienstverlening en het reduceren van de milieu-impact.

Voorbeelden van JIP's zijn:

- de SafeTug JIP: onderzoek naar interactie tussen schip en sleepboot in terminals-omstandigheden

- SafeTrans JIP: risico- en krachtenbepaling op overzeese transporten met behulp van modelsimulatie
- RoPES JIP: (onderzoek naar effecten van passerende schepen op afgemeerde schepen om de vermering en het havenontwerp te kunnen optimaliseren, en de
- OBELICS JIP: ontwikkeling van een real time transport en heavy lift simulator om zo engineering en operations dicht bij elkaar te brengen en de veiligheid op het werk te vergroten.

Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden om systemen aan boord te automatiseren. Doel is veiliger en efficiënter te werk te gaan door de mens aan boord en zijn werkzaamheden met techniek te ondersteunen. Onderzoek naar de Total Cost of Ownership en het standaardiseren van de vloot draagt bij aan de verbetering van de dienstverlening, het scheepsontwerp en aan de instandhouding van materieel.

Lamnalco neemt deel aan de volgende onderzoeken/initiatieven:

- Deelname aan OCIMF (Oil Companies International Marine Forum) bijeenkomsten met betrekking tot het verbeteren van de standaarden aanzien van leef- en werkomstandigheden of duurzaam rentmeesterschap.
- Deelname aan campagnes voor schonere stranden en kustlijnen in de landen en gemeenschappen waar Lamnalco werkt.
- Deelname aan JIP's ter bevordering van de leef- en werkomstandigheden van de medewerkers. Dit was een van de doelstellingen om deel te nemen aan de Safetug JIP.

SMIT Heavy Lift installeerde het 220 meter lange
brugdeel voor de Brandangersundbrug, in Noorwegen.
Door middel van een tandem lift positioneerden Taklift
4 en Taklift 7 met succes de 1.860 ton wegende sectie
voor de boogbrug

Havenbedrijf Rotterdam spant zich in voor ecodesign

Duurzaamheid is een speerpunt bij de aanleg van Maasvlakte 2. Boskalis voert het project uit in de aannemers-combinatie PUMA. Volgens Tiedo Vellinga, hoofd monitoring bij opdrachtgever Havenbedrijf Rotterdam en Assistant Professor aan de TU Delft, heeft PUMA door slimme aanpassingen aan het ontwerp deze eis proactief opgepakt.

De harde zeewering is een mooi voorbeeld van ecodesign en kostenbesparing vindt Vellinga. “Hergebruik van de stenen uit de zeewering van Maasvlakte 1 voor de harde zeewering, vind ik een enorme asset. Voor de verbinding met het strand hadden we in ons ontwerp een massieve zeewering bedacht, opgetrokken uit blokken en afgedekt met asfalt. PUMA had echter het idee dat het slimmer en natuurvriendelijker kon.” De harde zeewering wordt nu door middel van een keienstrand verbonden met het duinengebied. Het wordt een zogenaamde “beweeglijke” kering.

Ecologen lopen weg met duurzaam ontwerp Maasvlakte 2

“Ecologen zijn razend enthousiast”, aldus Vellinga. “Zij willen graag een open verdediging, waar leven

kan ontstaan. Deze zeewering bestaat straks uit grote blokken, waar de vissen lekker in kunnen schuilen. En keien waarop veel meer kan groeien en bloeien dan op een asfaltlaag. Deze aanpassing is goed voor de economie, want het is goedkoper, én goed voor de natuur.”

Dieper zandwingebied ook voor ecologisch onderzoek

Samen met PUMA is het Havenbedrijf Rotterdam een van de deelnemers in het programma Building with Nature (zie voor meer informatie pagina's 72 en 73 van dit verslag). “Het is voor dit programma erg belangrijk dat we goede voorbeelden krijgen van ecodesign. Dit was een goede kans”, zegt Vellinga. Het zand wordt niet tot twee meter diepte afgezogen, zoals gebruikelijk bij zandwinning op volle

De blockbuster, de speciaal ontwikkelde kraan waarmee de grote blokken in de 'beweeglijke' zeewering worden geplaatst

Tiedo Vellinga, hoofd monitoring Havenbedrijf Rotterdam

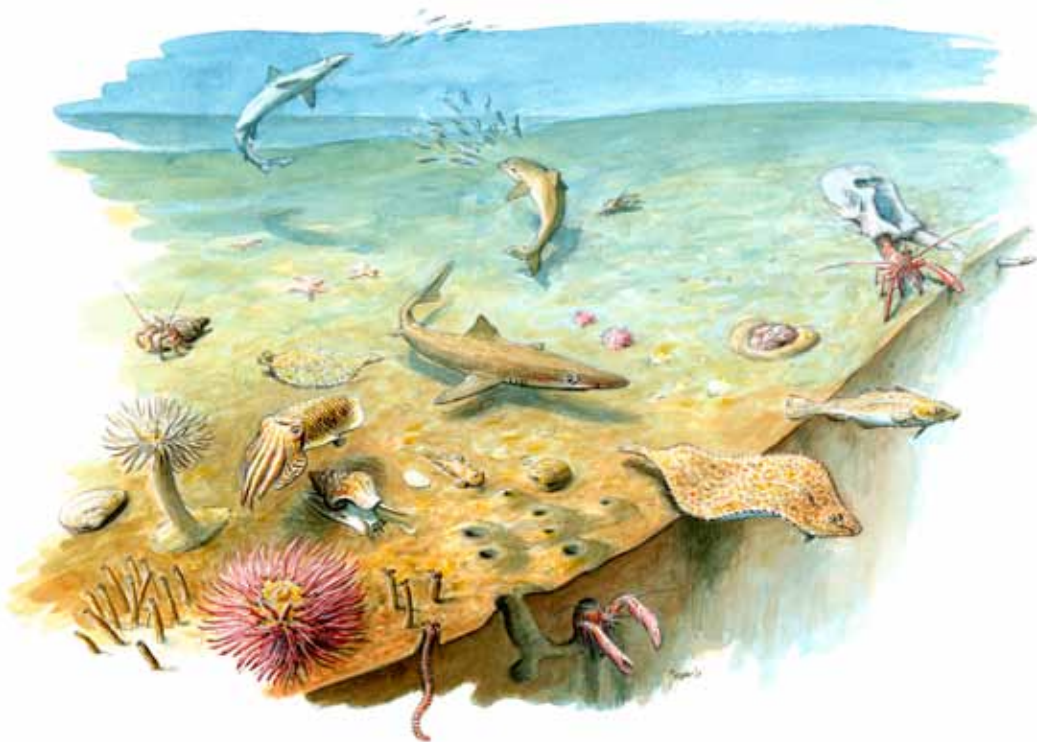

zee. Normaal zou hiervoor een bodemgebied van 11 bij 30 kilometer nodig zijn, waaruit een laag van twee meter zand wordt gewonnen. In stappen van een halve meter wordt de bodem nu plaatselijk tot wel 20 meter uitgediept. Van gemiddeld 20 meter gaat het naar 40 meter beneden zeeniveau. Het doorslaggevende argument om zo te werk te gaan, is dat het meeste leven zich toch afspeelt in de bovenste meter van de bodem. Er wordt minder schade aangericht als er een klein gebied sterk

wordt uitdiept, dan wanneer van een groot gebied de toplaag wordt afschraapt. De MER-commissie vond het goed dat we onderzochten wat er zou gebeuren als we op deze diepte zouden winnen. Het bleek dat de doorstroming in het zandwinge-bied voldoende is en dat er geen zuurstofgebrek ontstaat.” PUMA brengt tijdens het baggeren in het ecologische zandwinge-bied reliëf aan waardoor er mogelijkheden ontstaan voor nieuwe marine ecosystemen en meer biodiversiteit. “Uiteindelijk

Artist impression reliëf in ecologisch zandwinge-bied

Artist impression rijke biodiversiteit in ecologisch zandwinge-bied

hebben we dit Building with Nature-project mee kunnen nemen in de bestaande vergunning. Nu zijn alle betrokken partijen heel enthousiast.” aldus Vellinga.

Archeologische vondsten deel cultureel erfgoed

Tijdens het baggeren in het ecologische zandwin-gebied stuitte PUMA op paleontologische vondsten van een onvermoede omvang. Havenbedrijf

Rotterdam had ingecalculeerd dat er archeologisch materiaal zou worden aangetroffen en dit ook in kaart gebracht. Er was zelfs een budget van € 3 miljoen gereserveerd om eventuele vondsten te bergen en te beschermen. “We hielden wel rekening met heel vroeg dierenleven in dit gebied, maar waren verrast over de hoeveelheid mammoetbotten en andere diersoorten die zijn aangetroffen”, vertelt Vellinga. Met het Natuurhistorisch Museum

De sleeptopperzuiger Oranje aan het werk op de Maasvlakte

Rotterdam waren afspraken gemaakt over de bestemming van eventuele vondsten. Maar amateurpaleontologen, de Universiteit Leiden en Naturalis waren ook zeer geïnteresseerd. Het Havenbedrijf bracht al deze partijen bij elkaar. “We hebben al vier keer met paleontologen op een zaterdag met een vissersboot in het zandwingebied gevist. Zij wilden ook graag op het strand van Maasvlakte 2 gaan zoeken. Dat vonden wij niet zo’n

goed plan. Dus hebben we een beachcleaner laten rijden, die grove resten uit de bovenlaag van het zand eruit vist. We hebben die resten in big bags bij de paleontologen afgeleverd. PUMA heeft hieraan alle medewerking verleend. We doen veel mensen en de wetenschap hier een plezier mee”, aldus Vellinga.

Presentatie aan kinderen over de archeologische vondsten

De bij Naturalis afgeleverde big bags

Mammoettanden afkomstig uit het zandwingebied

Amateur paleontologen doorzoeken het opgebaggerde materiaal

Ambitie

Evenals in 2009 blijft het ook in 2010 onze ambitie om met onze activiteiten duurzame waarde toe te voegen. Daarom hebben we in dit verslag de rapportagelijnen uit het CSR-verslag van 2009 integraal doorgezet. We hebben veel energie gestopt in het verbreden van de scope en het verbeteren van de interne rapportagelijnen en van de kwaliteit van de data. Ook voor de komende jaren blijft het onze ambitie het in 2009 behaalde C niveau te behouden.

Rapportagescope

In een jaar waarin de fusie werd geëffectueerd en de eerste stappen naar de integratie tussen Boskalis en Smit werden afgerond, een proces dat veel aandacht van alle medewerkers heeft gevraagd, zijn we in staat gebleken om het CSR-verslag uit te breiden met de kwalitatieve data van SMIT en de volledige data van Lamnalco. We streven er naar SMIT volledig in de rapportage mee te nemen.

Binnen de nieuwe scope (verbreding) rapporteren we ook op bestaande onderdelen meer (verdieping). Voor onze baggeractiviteiten rapporteren we nu het brandstofverbruik en de CO₂-emissie van onze gehele (centrale en decentrale) vloot. Ook hebben we onze scope uitgebreid met het energieverbruik op onze grotere kantoorlocaties. We hebben voorts onderzocht of de rapportage over het brandstofverbruik van ons drooggrondverzetmaterieel zinvol was. Na analyse hiervan op één groot project (Maasvlakte 2), bleek de CO₂-uitstoot van dit materieel niet significant te zijn in vergelijking met dat van onze schepen. We hebben er daarom voor gekozen om voor de komende paar jaar geen prioriteit aan de rapportage van deze data te geven.

Kwaliteit van data

In 2010 hebben we gewerkt aan het verbeteren van de interne (data)rapportagelijnen. Daarvoor hebben we een eerste stap gezet voor het opstellen van een reporting manual. Dit heeft onder andere voor de HR-data van Boskalis een verbeteringslag opgeleverd.

Verdiepen en doelen stellen

In het veiligheidsdossier hebben we dit jaar de beoogde en wezenlijke verdieping bereikt. Met de grootschalige uitrol van het NINA-programma is veiligheid en veiligheidsbewustzijn binnen onze activiteit Baggeren & Grondverzet gevat onder één Safety Standard. Gedrag en gedragsverandering vormen hierin een belangrijke nieuwe component. We lopen hiermee voorop in onze branche.

Er is echter een aantal onderdelen, waarvoor we dit jaar nog niet aan een inhoudelijk verdieping zijn toegekomen. Dat betreft bijvoorbeeld het opzetten van de stakeholderdialoog en, in het verlengde daarvan, het gesprek met de partners in de keten. Intern is de bewustwording hierover verder gegroeid en we willen hier in 2011 verder stappen in zetten.

Zoals gezegd hebben we in het milieudossier ingezet op scopeverbreding. De mogelijkheden voor rapportage van SO_x is verkend en niet ingezet. We richten ons eerst op het ontwikkelen van een zinvolle productiemaat in relatie tot brandstofverbruik. Ook als het gaat om de HR- en in mindere mate de SHE-Q-data streven wij ernaar eerst de betrouwbaarheid van de data, de eenvoud van de rapportages en de borging van de consistentie in definities te verhogen. Alleen op deze wijze worden de data betekenisvol en stuurbaar voor onze core-business. Daarna kan bezien worden hoe breed we hierover rapporteren en of het stellen van doelen zinvol en haalbaar is.

Global Reporting Initiative Index

In dit verslag rapporteren wij volgens de systematiek van GRI. In onderstaande tabel staan verwijzingen van de algemene GRI-indicatoren waarover wij rapporteren, naar de hoofdstukken en bladzijden, waar deze informatie staat vermeld.

GRI Index	Hoofdstuk	Bladzijde
Strategie en analyse		
1.1 Verklaring van de CEO	Verklaring van de CEO	6, 7
Organisatieprofiel		
2.1 Naam organisatie	Wie wij zijn	8-12
2.2 Producten en diensten	Wie wij zijn	8-12
2.3 Operationele structuur	Wie wij zijn	8-12
2.4 Locatie hoofdkantoor (Nederland, Papendrecht)	Wie wij zijn	8-12
2.5 Landen van vestiging	Wie wij zijn	8-12
2.6 Rechtsvorm	Wie wij zijn	8-12
2.7 Markten	Wie wij zijn	8-12
2.8 Bedrijfsomvang	Wie wij zijn	8-12
2.9 Organisatie veranderingen	Wie wij zijn	8-12
2.10 Onderscheidingen	Veiligheid	36, 37
Verslagparameters		
3.1 Verslagperiode	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.2 Voorgaand verslag	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.3 Verslaggevingscyclus	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.4 Contactpersoon(en)	Colofon	binnenkant omslag
3.5 Proces inhoud verslag	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.6 Afbakening	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.7 Afbakening beperkingen	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.8 Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.10 Herformuleringen	Rapportagescope, Ambitie	binnenkant omslag, 80
3.11 Veranderingen in de verslaggeving	Rapportagescope	binnenkant omslag
3.12 Standaardonderdelen van de informatievoorziening	Rapportagescope	binnenkant omslag
Bestuur, Verplichtingen en Betrokkenheid		
4.1 Bestuursstructuur	Wie wij zijn	8-12
4.2 Voorzitter van het hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn	8-12
4.3 Onafhankelijkheid	Wie wij zijn	8-12
4.4 Mechanismen voor aandeelhouders en medewerkers	Wie wij zijn	8-12
4.14 Lijst van groepen stakeholders	Maatschappij, Natuur en Milieu, Ambitie	22, 23, 63-67, 80
4.15 Inventarisatie en selectie van stakeholders	Maatschappij, Natuur en Milieu, Ambitie	22-24, 63-67, 80
Economische Indicatoren		
EC 1 Directe economische waarde	Wie wij zijn, Waardeketen, Maatschappij	8-12, 16, 17, 22-28
EC 8 Investerings in lokale infrastructuur en diensten	Waardeketen, Maatschappij	16, 17, 22-28
Milieu Indicatoren		
EN 3 Direct primair energieverbruik	Natuur en Milieu	61
EN 4 Indirect energieverbruik	Natuur en Milieu	61
EN 12 Significante impact op de biodiversiteit	Waardeketen, Natuur en Milieu	16, 17, 60-74
EN 13 Beschermen of herstellen van leefgebieden	Waardeketen, Maatschappij, Natuur en Milieu	16, 17, 24-27, 60-74
EN 14 Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit.	Waardeketen, Natuur en Milieu	16, 17, 60-74
EN 16 Emissie van broeikasgassen	Natuur en Milieu	61
Sociale Indicatoren		
LA 1 Profiel personeelsbestand	Medewerkers, Bijlage	44-55, 83-85
LA 2 Netto werkgelegenheid	Medewerkers, Bijlage	44-55, 83-85
LA 4 Percentage medewerkers onder een collectieve arbeidsovereenkomst	Bijlage	83
LA 7 Ongelukken, ziekte en uitval	Veiligheid, Medewerkers, Bijlage	35, 36, 44-55, 84, 85
LA 10 Aantal opleidingsuren per werknemerscategorie	Bijlage	84
LA 11 Interne training en (pre)pensioenregelingen	Veiligheid, Medewerkers, Bijlage	38-43, 44-55, 84
LA 12 Werknemers met prestatie en loopbaangesprekken	Medewerkers	44, 45
LA 13 Man-vrouw samenstelling van bestuurslichamen	Wie wij zijn	11
SO 1 Programma's die de impact op gemeenschappen bepalen/beheren, waaronder vestiging, activiteiten & vertrek.	Waardeketen, Maatschappij, Natuur en Milieu	16, 17, 24-27, 44, 45, 60-74

HR-tabellen

Aantal medewerkers

Boskalis	4.647
Lamnalco (50%)	673
Smit (excl. =<30% deelnemingen)	4.278
Archirodon	4.234
Totaal	13.832

Samenstelling medewerkersbestand

<i>Aantal medewerkers naar land</i>		2010 Boskalis + Lamnalco	2010 Boskalis	2009 Boskalis	%
	Nederland corporate	563	563	556	1,3%
	Nederland thuismarkt	578	578	582	-0,7%
	Duitsland	165	165	172	-4,1%
	Nordic (Finland + Zweden)	270	270	287	-5,9%
	Verenigd Koninkrijk	167	167	185	-9,7%
	Mexico	567	567	593	-4,4%
	Nigeria	411	232	249	-6,8%
	Nederland internationale pool	768	768	786	-2,3%
	Midden-Oosten	440	76	238	-68,1%
	Australië	651	649	462	40,5%
	Filippijnen	301	301	435	-30,8%
	Baltische Staten	127	127	140	-9,3%
	Rusland/Oekraïne	156	70	80	-12,5%
	Overig*	156	114	93	22,6%
	Totaal	5.320	4.647	4.858	-4,3%
<i>*Overig</i>					
	Cyprus	53	53	39	
	Frankrijk	13	13	12	
	Italië	6	6	6	
	Portugal	9	9	4	
	Spanje	9	9	6	
	Singapore	24	24	26	
	Vietnam	4			
	Equatoriaal-Guinea	1			
	Angola	4			
	Kameroen	25			
	Ivoorkust	8			
	Totaal Overig	156	114	93	

■ Hoofdkantoor
■ Thuismarkten
■ Vloot en internationale projecten

<i>Contractvorm</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
Tijdelijke aanstelling	2.028	38,1%	1.695	36,5%	1.268	26,1%
Vaste aanstelling	3.292	61,9%	2.952	63,5%	3.590	73,9%
Totaal	5.320	100%	4.647	100%	4.858	100%

<i>Verhouding man/vrouw</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
Vrouwen	458	8,6%	424	9,1%	384	7,9%
Mannen	4.862	91,4%	4.223	90,9%	4.474	92,1%
Totaal	5.320	100%	4.647	100%	4.858	100%

<i>Verhouding parttime/fulltime</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
Parttime	228	4,3%	204	4,4%	189	3,9%
Fulltime	5.092	95,7%	4.443	95,6%	4.669	96,1%
Totaal	5.320	100%	4.647	100%	4.858	100%

<i>Leeftijdsopbouw</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
Leeftijd <30	953	17,9%	865	18,6%	870	17,9%
Leeftijd 30 t/m 50	2.957	55,6%	2.510	54,0%	2.754	56,7%
Leeftijd >50	1.410	26,5%	1.272	27,4%	1.234	25,4%
Totaal	5.320	100%	4.647	100%	4.858	100%

<i>CAO Ja/Nee</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis	
Nee	3.290	61,8%	2.783	59,9%
Ja	2.030	38,2%	1.864	40,1%
Totaal	5.320	100%	4.647	100%

<i>Nationaliteiten</i>	2010 Boskalis + Lamnalco	2010 Boskalis
Aantal verschillende nationaliteiten	59	41

Ontwikkeling

<i>Funcatiegroepen</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
Management	107	2,0%	85	1,8%	97	2,0%
Kantoormedewerkers	1.024	19,3%	938	20,2%	991	20,4%
Projectmedewerkers	1.103	20,7%	1.049	22,6%	952	19,6%
Bemanning/werf medewerkers	3.086	58,0%	2.575	55,4%	2.818	58,0%
Totaal	5.320	100%	4.647	100%	4.858	100%

<i>Funcatiegroepen verhouding man/vrouw</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
Management	5,6%	94,4%	3,5%	96,5%	4,1%	95,9%
Kantoormedewerkers	33,3%	66,7%	33,6%	66,4%	31,4%	68,6%
Projectmedewerkers	5,3%	94,7%	5,3%	94,7%	5,3%	94,7%
Bemanning/werf medewerkers	1,7%	98,3%	1,9%	98,1%	0,6%	99,4%
Totaal	8,6%	91,4%	9,1%	90,9%	7,9%	92,1%

<i>Funcatiegroepen naar leeftijdscategorie</i>	2010 Boskalis + Lamnalco			2010 Boskalis			2009 Boskalis		
	<30	30 t/m 50	>50	<30	30 t/m 50	>50	<30	30 t/m 50	>50
Management	0,5%	46,7%	52,8%	0,0%	41,2%	58,8%	0,0%	48,0%	52,0%
Kantoormedewerkers	15,3%	60,2%	24,5%	15,7%	59,6%	24,7%	14,9%	61,9%	23,2%
Projectmedewerkers	27,7%	53,0%	19,3%	28,8%	52,4%	18,8%	23,5%	56,2%	20,3%
Bemanning/werf medewerkers	15,9%	55,3%	28,8%	16,2%	53,1%	30,8%	17,5%	55,4%	27,0%
Totaal	17,9%	55,6%	26,5%	18,6%	54,0%	27,4%	17,9%	56,7%	25,4%

Opleiding

Voor 2010 is gekozen om te rapporteren in uren in plaats van dagen waardoor een vergelijking met 2009 niet mogelijk is.

<i>Trainingsuren</i>	2010 Boskalis
Management	1.381
Kantoormedewerkers	13.044
Projectmedewerkers	18.461
Bemanning/werf medewerkers	33.068
Totaal	65.954

Werving en selectie

<i>Instroom naar leeftijdscategorie</i>	2010 Boskalis + Lamnalco	2010 Boskalis	2009 Boskalis
Leeftijd <30	365	363	339
Leeftijd 30 t/m 50	443	427	393
Leeftijd >50	183	179	104
Totaal	991	969	836

<i>Uitstroom naar reden</i>	2010 Boskalis + Lamnalco		2010 Boskalis		2009 Boskalis	
Vrijwillig ontslag	317	26,4%	301	25,5%	183	16,2%
Einde project/contract	736	61,2%	734	62,2%	755	66,8%
Ontslag	69	5,7%	65	5,5%	119	10,5%
Pensionering	81	6,7%	80	6,8%	74	6,5%
Totaal	1.203	100%	1.180	100%	1.131	100%

<i>Uitstroom naar leeftijdscategorie</i>	2010 Boskalis + Lamnalco	2010 Boskalis	2009 Boskalis
Leeftijd <30	329	328	366
Leeftijd 30 t/m 50	575	564	562
Leeftijd >50	299	288	203
Totaal	1.203	1.180	1.131

SHE-Q tabellen

Overzicht certificeringen Baggeren & Grondverzet, SMIT en Lamnalco

Baggeren & Grondverzet

	ISO 14001	OHSAS 18001 of VCA*	ISO 9001
Internationale projecten	✓	✓	✓

Thuismarkten

Nederland	—	✓	✓
Verenigd Koninkrijk	✓	✓	✓
Duitsland	✓	✓	✓
Nordic (Finland, Zweden, Estland, Litouwen)	✓	✓	✓
Mexico	2011	2011	✓
Nigeria	—	—	✓

Nichemarkten

Rock Fall	✓	✓	✓
Boskalis Offshore	✓	✓	✓
Cofra	—	✓	✓
Boskalis Dolman	✓	✓	✓

VCA* Alleen voor Nederlandse activiteiten, in plaats van OHSAS 18001

SMIT

Divisies	ISO 14001	OHSAS 18001	ISO 9001
Habour Towage	✓ (11%)*	✓ (11%)*	✓ (44%)*
Terminals	✓ (32%)*	✓ (32%)*	✓ (32%)*
Salvage	—	—	✓
Transport & Heavy Lift	✓ (20%)*	✓ (50%)*	✓ (70%)*

*) % bedrijfsonderdelen die gecertificeerd zijn

Lamnalco

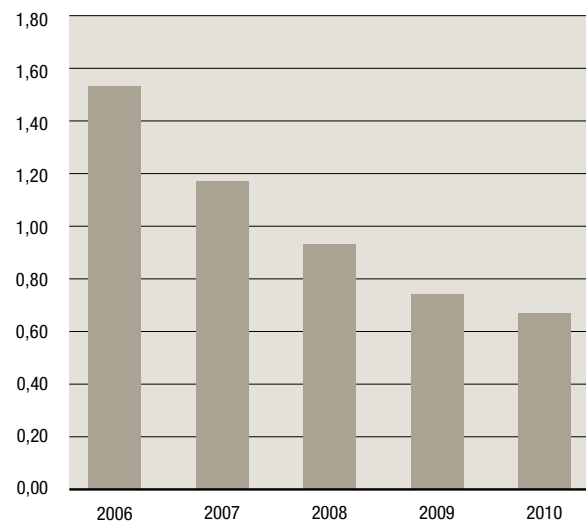
Regio's	ISO 14001	OHSAS 18001	ISO 9001
Midden-Oosten en India	✓	2011	✓
West-Afrika	2012	2012	2012

Lost Time Injury Frequency (LTIF) 2006-2010 Baggeren & Grondverzet en Lamnalco

(aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren)

Baggeren & Grondverzet

LTIF

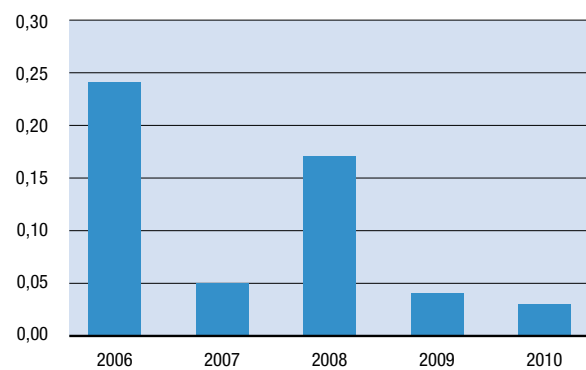

2010

	LTIF	Uren (miljoen)	
Europa	0,98	5,57	33,9%
Offshore	0,00	1,35	8,2%
Oost	0,51	2,35	14,3%
Midden (incl. Nigeria)	0,15	1,34	8,1%
West	1,26	2,71	16,5%
Midden-Oosten	0,12	1,69	10,3%
Overig (PPD kantoor & CTD)	0,42	1,44	8,7%
Totaal	0,67	16,44	100,0%

Lamnalco

LTIF

2010

	LTIF	Uren (miljoen)
Schepen en wallocaties	0,03	5,84

Tien jaren Overzicht ^{(1) (14)}

(Bedragen x € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)											
		2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003 ⁽²⁾	2002	2001
Omzet		2.674	2.175	2.094	1.869	1.354	1.156	1.020	1.046	1.035	1.083
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	(3)	3.248	2.875	3.354	3.562	2.543	2.427	1.244	1.202	1.273	1.224
EBIT	(5)	401,9	249,3	339,1	245,5	150,3	82,3	47,5	69,6	99,6	97,7
EBITDA	(6)	621,5	444,9	454,6	348,1	236,8	162,5	136,5	148,9	166,2	159,9
Nettoresultaat		310,5	227,9	249,1	204,4	116,6	62,7	33,9	70,9	82,1	77,7
Nettogroepswinst	(7)	312,9	229,2	250,1	207,1	117,0	63,3	34,1	70,9	82,1	77,7
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		219,6	195,7	115,4	102,5	86,6	80,2	89,0	79,3	66,6	62,2
Cashflow		532,5	424,8	365,6	309,6	203,6	143,5	123,1	150,2	148,7	139,9
Eigen vermogen	(3)	1.565,0	1.295,8	860,1	768,1	618,6	542,9	467,9	455,2	413,0	376,0
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	(8)	99.962	88.372	85.799	85.799	85.799	85.254	83.307	79.890	77.847	77.700
Aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	(9)	100.974	98.651	85.799	85.799	85.799	85.799	84.522	81.768	77.910	77.751
Aantal medewerkers	(4)	13.832	10.514	10.201	8.577	8.151	7.029	7.033	3.186	3.285	3.119
Kengetallen (in procenten)											
Bedrijfsresultaat in % van de omzet		15,0	11,5	16,2	13,1	11,1	7,1	4,7	6,7	8,9	9,0
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen	(10)	18,1	20,2	29,1	27,7	19,1	12,0	7,0	16,0	20,3	21,4
Rentabiliteit eigen vermogen	(11)	21,7	21,1	30,6	29,5	20,1	12,4	7,2	16,3	20,8	22,1
Solvabiliteit	(3) (12)	37,1	46,5	34,0	35,3	39,4	41,3	38,1	42,5	41,6	38,4
Gegevens per aandeel (bedragen x € 1,00)											
Winst	(8) (13)	3,11	2,58	2,90	2,38	1,36	0,74	0,41	0,89	1,05	1,00
Cashflow	(8)	5,30	4,81	4,26	3,61	2,37	1,68	1,48	1,88	1,91	1,80
Dividend		1,24	1,19	1,19	1,19	0,68	0,37	0,25	0,35	0,42	0,40
Laagste / hoogste koers (bedragen x € 1,00)											
(Certificaten van) gewone aandelen		23,16	13,25	15,30	21,06	14,67	8,58	6,02	5,50	5,93	8,38
		36,58	28,45	42,45	46,25	25,48	18,75	8,33	7,72	11,85	12,38

(1) Ontleend aan de desbetreffende jaarrekeningen. Met ingang van 2004 zijn de cijfers gebaseerd op EU-IFRS.

(2) Resultaten op onderhanden werken met ingang van 2003 op basis van verricht werk, tot en met 2002 op basis van opgeleverd werk.

(3) Per 31 december 2003 gecorrigeerd voor EU-IFRS.

(4) Per 31 december 2004 gecorrigeerd voor EU-IFRS.

(5) Bestaat uit het resultaat voor het aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen, interest en belastingen.

(6) Bestaat uit het resultaat voor het aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen, interest, belastingen, afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

(7) Met ingang van 2004: Nettoresultaat + Nettoresultaat toerekenbaar aan Minderheidsbelangen.

(8) Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen.

(9) Aantal uitstaande gewone aandelen onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen per 31 december.

(10) Nettoresultaat + rentelasten langlopende leningen in % van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (eigen vermogen + langlopende leningen).

(11) Nettoresultaat in % van het gemiddeld eigen vermogen.

(12) Groepsvermogen in % van balanstotaal (vaste activa + vlottende activa).

(13) Tot en met het boekjaar 2010 is het verwateringseffect vrijwel nihil.

(14) Op 21 mei 2007 splitste Koninklijke Westminster N.V. het gewone aandeel Boskalis in de verhouding 3:1 (drie nieuwe aandelen voor één oud aandeel) om de verhandelbaarheid van het aandeel te vergroten. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de gegevens met betrekking tot het aantal aandelen en de gegevens per aandeel voor alle perioden omgerekend tot de situatie na splitsing van de gewone aandelen in 2007.

Juridische structuur

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Boskalis Westminster Dredging B.V.

Houdster- en dienstverlenende vennootschappen
Een selectie van werkmaatschappijen en deelnemingen

Boskalis Holding B.V.

Baggermaatschappij Boskalis B.V.
Aannemingsmaatschappij Markus B.V.
A.H. Breijs & Zonen B.V.
Baggermaatschappij Holland B.V.
Boskalis B.V.
Boskalis Dolman B.V.
Cofra B.V.
Hydronamic B.V.
J. van Vliet B.V.

Boskalis Westminster International B.V.

Boskalis Westminster Ltd
Boskalis Zinkcon Ltd
Irish Dredging Company Ltd
Rock Fall Company Ltd
RW Aggregates Ltd (50%)
Westminster Gravels Ltd
Westminster Dredging Company Ltd

Boskalis International B.V.
Adreco Serviços de Dragagem LDA (49%)
Beijing Boskalis Dredging Technology Ltd
BKI Gabon SA
Boskalis Australia Pty Ltd
Boskalis International Egypt for Marine Contracting SAE
Boskalis International (M) Sdn Bhd (30%)
Boskalis International (S) Pte Ltd P.T.
Boskalis International Uruguay SA
Boskalis Guyana Inc.
Boskalis Taiwan Ltd
Boskalis Zinkcon B.V.
Coastal and Inland Marine Services Inc.
Dragamex SA de CV
Dravensa CA
Koon Zinkcon Pte Ltd (50%)
Boskalis International Indonesia
Riovia SA
Zinkcon Marine Singapore Pte Ltd

Overige

Archirodon Group N.V. (40%)
Atlantique Dragage SARL
Boskalis Canada Dredging & Marine Services Ltd
BKW Dredging and Contracting Ltd
Boskalis Dredging India Pvt Ltd
Boskalis Italia S.r.l.
Boskalis Polska Sp. z o.o.
Boskalis Sweden AB
Dredging & Contracting Belgium NV
Heinrich Hirdes Kampfmittelräumung GmbH
Nigerian Westminster Dredging & Marine Ltd (60%)
OOO Bolmorstroy
OOO Mortechnika (50%)
Soc. Española de Dragados SA
Stuyvesant Dredging Company
Terramare Oy

Overige (vervolg)

Boskalis Westminster (Oman) LLC (49%)
Dragapor Dragagens de Portugal S.A.
UAB Boskalis Baltic

Boskalis Offshore B.V.

Sandpiper AS
Boskalis Offshore AS

Boskalis Westminster Middle East Ltd

Lamnalco Ltd (50%)
Lamnalco (Sharjah) Ltd (35%)
Lamnalco LLC (50%)
Boskalis Westminster Al-Rushaid Ltd (49%)

BW Marine (Cyprus) Ltd

Boskalis Finance B.V.

Boskalis Maritime Investments B.V.

Smit Internationale N.V.

Smit Internationale Beheer B.V.
Smit International Overseas B.V.
Smit Nederland B.V.
Smit Holding Singapore Pty Ltd
Smit Shipping Singapore Pty Ltd

Harbour Towage

Smit Harbour Towage Argentina S.A.
Smit Harbour Towage (U.K.) Ltd.
Smit Harbour Towage (Panama) Inc.
Smit Harbour Towage Rotterdam B.V.
Smit Taiwan Holding Investment Co Ltd
Smit Marine Canada Inc.
Unie van Redding- en Sleepdienst België N.V.
Keppel Smit Towage Pte. Ltd., Singapore (49%)
Rebras Rebocadores Do Brasil S.A. (50%)
Towmar Smit Baltic UAB (50%)
Smit Marine Australia Pty Ltd

Terminals

Smit Internationale (Gabon) S.A.
Smit Terminals Europe B.V.
Smit Terminals Sonagas S.A. (64%)
Adriatic Towage S.R.L. (50%)

Salvage

Smit Salvage B.V.
Smit Salvage Ltd.
Smit Salvage Americas Inc.
Donjon-Smit LLC (50%)

Heavy Lift & Transport

Smit Amandla Marine Pty. Ltd. (70%)
Smit Transport Europe B.V.
Smit Transport Belgium N.V.
Smit Heavy Lift Europe B.V.
Smit Marine Projects B.V.
Smit Subsea Europe B.V.
Smit Subsea Africa Ltd.
Smit Subsea Middle East L.L.C. (49%)
Ocean Marine Egypt S.A.E. (50%)
Asian Lift Pte. Ltd. (50%)

Begrippenlijst

Backhoe Een grote, hydraulische graafmachine, gemonteerd op het uiteinde van een ponton. Het ponton is stevig verankerd met spudpalen. Een backhoe kan een verscheidenheid aan materiaal met grote nauwkeurigheid baggeren.

Ballastwater Ballastwater wordt in schepen gebruikt om de diepgang, stabiliteit en sterkte van het schip te verbeteren wanneer het schip niet (volledig) geladen is.

Building with Nature Innovatieprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van nieuwe inrichtingsconcepten van rivier-, kusten deltagebieden. Het doel is om te onderzoeken hoe menselijke activiteiten en natuur elkaar optimaal kunnen versterken.

Cashflow Nettogroepswinst gecorrigeerd voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

Centrale Vloot De Centrale Vloot van Boskalis bestaat uit die schepen die (technisch) beheerd worden vanuit het hoofdkantoor van Boskalis en omvat de grote productieschepen.

CO₂ Koolstofdioxide; een kleurloos en reukloos gas dat van nature in de atmosfeer voorkomt. De toename van koolstofdioxide in de atmosfeer speelt mede een rol in de opwarming van de aarde (bron Wikipedia).

EBITDA Bedrijfsresultaat vóór resultaat geassocieerde deelnemingen, afschrijvingen, amortisatie, bijzondere waardeverminderingen, rente en belastingen.

Fijnstof Tot fijnstof worden in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer gerekend. Uit onderzoek blijkt dat fijnstof bij inademing schadelijk is voor de gezondheid (bron Wikipedia).

GRI Global Reporting Initiative. Een internationale organisatie die wereldwijde standaarden ontwikkelt voor maatschappelijke jaarverslaggeving. De missie van GRI is om duurzaamheidsverslaggeving voor alle organisaties – ongeacht omvang, sector of locatie – zo routinematig en vergelijkbaar te maken als financiële verslaggeving.

HFO Heavy Fuel Oil.

IMO De Internationale Maritieme Organisatie (International Maritime Organization, IMO) is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties die op internationaal niveau afspraken tussen de deelnemende lidstaten bewerkstelligt om zodoende de scheepvaart zo veilig en milieuvriendelijk mogelijk te maken.

ISM-Code International Safety Management Code for the Safe Operation of Ships and for Pollution Prevention. Een internationale standaard voor het naleven van veiligheidsregels en vervuilingspreventie op zeeschepen. ISM schrijft voor dat scheepseigenaren een veiligheidsmanagementsysteem moeten opzetten en onderhouden.

ISO-normen Normen van de International Organisation for Standardisation; de wereldwijde federatie van nationale normalisatieorganisaties die standaardeisen geven voor bijvoorbeeld milieuzorg (ISO 14001), arbozorg (OHSAS 18001) en kwaliteitsmanagement (ISO 9001).

LTIF Lost Time Injury Frequency. Geeft het aantal ongevallen met direct verzuim weer per 200.000 gewerkte manuren.

MDO/MGO Marine Diesel Oil/Marine Gas Oil.

NOx Stikstofoxiden (afgekort tot NOx) is een verzamelnaam voor de binaire verbindingen van zuurstof en stikstof. Stikstofoxiden ontstaan bij alle vormen van verbranding op hoge temperatuur, bijvoorbeeld in een verbrandingsmotor. Stikstofoxiden worden gerekend tot de stoffen die schadelijk zijn voor het milieu (bron Wikipedia).

Rentabiliteit eigen vermogen Nettoresultaat in % van het gemiddeld eigen vermogen.

SHE-Q Safety, Health, Environment - Quality

Sleephopperperzuigers Zelfvarend baggerschip dat haar eigen ruim kan laden met behulp van centrifugaalpomp. Het laden gebeurt met pijpen die over de bodem slepen terwijl het schip

vaart. Sleephopperperzuigers kunnen onafhankelijk van ander materieel opereren en hebben het vermogen om materiaal over grote afstanden te vervoeren. Het opgebaggerde materiaal wordt gestort via kleppen of deuren in de bodem, door rainbowing of wordt via een pijpleiding aan land gepompt.

Snijkopzuigers Een baggerschip dat baggert terwijl het vaartuig is verankerd met behulp van een spudpaal en ankers. Bij deze techniek wordt krachtig snijden gecombineerd met zuigen. Een snijkopzuiger wordt met name daar ingezet waar de grond hard en compact is. Het gebaggerde materiaal wordt in beunschepen geladen maar meestal aan land gepompt via een persleiding.

SOx Zwaveloxiden (SOx) is de verzamelnaam voor zwaveldioxide (SO₂) en zwaveltrioxide (SO₃). Het is een verbrandingsproduct van zwavel met lucht. Het komt met name vrij bij het verbranden van zwavelhoudende fossiele brandstoffen, zoals sommige soorten aardolie, bruinkool of steenkool en is een van de belangrijkste componenten van luchtvervuiling en smog (bron Wikipedia).

Thuismarkt Boskalis onderscheidt zich van haar concurrenten door een thuismarktstrategie. Een thuismarkt heeft een lokaal commercieel gezicht, een eigen vloot en infrastructuur en weet zich gesteund door de financiële en technische kracht van de mondiale Boskalis-organisatie. Thuismarkten zorgen voor een stabiele stroom van opdrachten en de mogelijkheid om met aanverwante activiteiten extra marges te genereren.

VCA Veiligheid Checklist Aannemers. Veiligheidsstandaard van toepassing op Nederlandse werkmaatschappijen.

Vertroebeling Door omwoeling van de bodem tijdens baggerwerkzaamheden is de lichtinval van het (zee)water minder, wat tijdelijk belemmerend kan werken op de flora en fauna onder water.

Colofon

Voor meer informatie:

Martijn L.D. Schuttevâer, Director Investor Relations & Corporate Communications

Telefoon: 078 6969 822

Telefax: 078 6969 020

E-mail: csr@boskalis.nl

Website: www.boskalis.nl

Samenstelling en coördinatie Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

afdeling Corporate Communications

afdeling Group Reporting

Marjolein van Wijngaarden (Tuijnstra Gudde)

Ontwerp en realisatie

The Concept Store, Eindhoven

Fotografie

Steven Snoep, Chris Henderson, Roderik van Nispen, Gerben Terpstra, de Fotovlieger en anderen

In 2010 bestond Boskalis 100 jaar. Om dat bijzondere feit te onderstrepen is het boek gepubliceerd

Verdiept Verleden. Een eeuw Koninklijke Boskalis Westminster en de Nederlandse baggerindustrie.

Het boek is in opdracht van Boskalis geschreven door (bedrijfs)historici van de Universiteit Utrecht en

beschrijft hoe onze onderneming kans zag uit te groeien tot de toonaangevende maritieme die wij nu zijn.

De omslagfoto van dit verslag is ontleend aan het boek.

Tekst

Bondt Communicatie

Lithografie en druk

HENK Grafimedia Center, Belfeld

**Koninklijke
Boskalis Westminster nv**

Rosmolenweg 20
3356 LK Papendrecht

Postbus 43
3350 AA Papendrecht

Telefoon 078 69 69 000
Telefax 078 69 69 555

E-mail royal@boskalis.nl
Internet www.boskalis.nl